

Jo: reuchlin libro 7: de verbo ministro. Nam cum eusebio hinc tradidit hoc nomen. Sed et seth natus est filius quem vocavit enos: hic cepit invocari nomen domini: quid dicitur alii pro ore (hic) gnomen esse: cum sit adhibuit tunc. Ita vero in hac abusione videtur est ut vulgo pro (hic) adhibuit. gnomen (iste) legat: quasi enos ista pntu cepit invocare nomen domini

Genesis

statim in foribus peccatum tuum aderit.
Sed sub te erit appetitus eius et tu dominaberis illi. Dixitque cayn ad abel fratrem suum. Egrediamur foras. Cuiusque essent in agro: surrexit cayn adversus fratrem suum abel et interfecit eum. Et ait dominus ad cayn. Ubi est abel frater tuus? Qui respondit. Nescio. Nunquid custos fratris mei sum ego? Dixitque ad eum? Quid fecisti? Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc igitur maledictus eris super terram que aperit os suum et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua. Cum operatus fueris eam non dabit tibi fructus suos. Vagus et pflugus eris super terram. Dixitque cayn ad dominum. Maior est iniquitas mea quam ut veniam meriar. Ecce efficies me homo die a facie terre et a facie tua abscondar et ero vagus et pflugus in terra. Dominus igitur qui invenit me occidet me. Dixitque ei dominus. Nequaquam ita fiet: sed omnis qui occiderit cayn septuplum punietur. Posuitque dominus in cayno signum ut non interiret eum omnes qui invenerint eum. Egrediusque cayn a facie domini habitavit pflugus in terra ad orientalem plagam eden. Cognovit autem cayn uxorem suam que concepit et peperit enoch. Et edificavit civitatem: et vocavit nomen eius ex nomine filii sui enoch. Porro enoch genuit irad. Et irad genuit mauiael et mauiael genuit mathusael et mathusael genuit lamech qui accepit duas uxores. Nomen vne ada et nomen alteri sella. Genuitque ada iabel qui fuit pater habitantium in regionibus atque pastorum nomen fratris eius tubal. Ipe fuit pater canentium cythara et organo. Sella quoque genuit tubalcayn qui fuit malleator et faber in cuncta opera eris et ferri. Soror vero tubalcayn noema. Dixitque lamech uxoribus suis ade et selle. Audite vocem meam uxores lamech. au scultate sermonem meum. Quonia occidi virum in vulnus meum et adolescentulum in liuorem meum. Septuplum ultio dabit de cayno: de lamech vero septu-

agies septies. Cognovit quoque adhuc adam uxorem suam et peperit filium: vocavitque nomen eius seth dicens. Posuit mihi deus semen aliud pro abel quem occidit cayn. Sed et seth natus est filius quem vocavit enos. Iste cepit invocare nomen domini.

IV

Hic est liber generationis adam in die qua creavit deus hominem. Ad similitudinem dei fecit illum masculum et feminam creavit eos et benedixit illos et vocavit nomen eorum adam in die qua creati sunt. Vivit autem adam centum triginta annis et genuit filium ad imaginem et similitudinem suam. Vocavitque nomen eius seth. Et facti sunt dies adam postquam genuit seth octingenti anni: genuitque filios et filias. Et factum est omne tempus quod vivit adam anni nongenti triginta: et mortuus est. Vivit quoque seth centum quinquaginta annis et genuit enos. Vivitque seth postquam genuit enos octingentis septem annis genuitque filios et filias. Et facti sunt omnes dies seth nongentorum duodecim annorum et mortuus est. Vivit vero enos nonaginta annis et genuit caynan. Post cuius ortum vivit octingentis quindecim annis: et genuit filios et filias. Factique sunt omnes dies enos nonagintaquinque anni: et mortuus est. Vivit quoque caynan septuaginta annis: et genuit malalehel. Et vivit caynan postquam genuit malalehel octingentis quadraginta annis: genuitque filios et filias. Et facti sunt omnes dies caynan nongentis decem annis: et mortuus est. Vivit autem malalehel sexaginta quinque annis: et genuit iared. Et vivit malalehel postquam genuit iared octingentis triginta annis: et genuit filios et filias. Et facti sunt omnes dies malalehel octingenti nonagintaquinque anni: et mortuus est. Vivitque iared centum sexaginta duobus annis: et genuit enoch. Et vivit iared postquam genuit enoch octingentis annis et genuit filios et filias. Et facti sunt

ada

seth

enos

cayna

malalehel

iared

Abel occidit

Enoches cay

fac tibi arca. Aug 9 de ciuitate dei. lib. 11. c. 26. Et noe hō iusto. ipat deo ut faciat arca. figura ē ede. q̄ sit sal-
ua p̄ lignū in quo pependit xps. Na et mēsurā ipā lōgitudis/altitudis/latitudisq; eiū significat corpū hūmānū. Dives q̄ppe lōgū ē
hō a capite ad pedes. q̄ lātū a dextera i sinistra: et diues q̄ altū a terra (iacens supinū. a dorso ad vētrē). Et q̄ ostium accepit i latē
p̄fero illud ē vulū. qm̄ lātū ē trunfū lātā p̄foratū. Har uenietes ingrediuntur: qz in sarnēta manarūt: quibz credēs uerū ē. Et cetera
m̄. Dē ea nūc p̄sequi lōgū est. et hoc iā ferim. i ope qd̄ adūsa Faustū maicheū sc̄psimū. Et fici qd̄ p̄. ut et nobis q̄spia et aliq̄ alio
exponat hūc ap̄tū. regre alibi. 17. i dū tū ea q̄ dicit. ad hāc (de q̄ loquimur) dei ciuitate. in hoc s̄to maligno. i dū diluuiū p̄grinatē.
oīa referatur: si ab eiū sensu (qui ista cōscripsit) nō uult lōgū aberrare. qui exponit. Exēpli grā. uelut si q̄spia. hūc s̄pū est infēiora
bituminata et trāmeata facies ea. nō qd̄ ego i illo ope dixi. uelut itelligi (qz ex oībz gētibz cetera cōgregat. bituminata dicit. p̄ duo gna

Enoch

omnes dies iared nongenti sexaginta
duo anni: et mortuus est. Porro enoch
vixit sexagintaquinque annis. et genuit
mathusalem. Et ambulauit enoch cū
deo. Et vixit enoch postq̄ genuit ma-
thusalem trecentis annis. et genuit fi-
lios et filias. Et facti sunt omnes dies
enoch trecenti sexagintaquinque anni:
ambulauitq; cū deo et nō apparuit: qz
tulit eū deus. Vixit quoq; mathusale
centū octoginta septē annis: et genuit
lamech. Et vixit mathusale postq̄ ge-
nuit lamech septingētis octoginta duo
bus annis: et genuit filios et filias. Et
facti sunt omnes dies mathusale non-
genti sexaginta nouē anni: et mortuus
est. Vixit autē lamech centū octoginta
duob; annis et genuit filios: vocauitq;
nomen eius noe: dicens. Iste cōsolabit
nos ab opib; et laboribus manū no-
strarum in terra cui maledixit dñs. Vi-
xitq; lamech postq̄ genuit noe quingē-
tis nonagintaquinque annis. et genuit
filios et filias. et facti sunt omnes dies
lamech septingenti septuaginta septē
annis. et mortuus est. Noe uero cū quin-
gentorū esset annorum genuit sem et
cham et iaphet.

Mathusalem

Lamech

Noe

Causa diluuii

CUq; cepissent boies multi-
plicari sup terrā. et filias p̄cre-
assent: videntes filij dei filias
hominū q̄ essent pulcre: acceperūt sibi
prores ex oībz quas elegerant. Dixitq;
deus. Nō p̄manebit spūs meus in ho-
mine in eternū: quia caro est. Eruntq;
dies illius centū viginti annorū. Gigā-
tes autē erant super terrā in dieb; illis.
Postq̄ enī ingressi sunt filij dei ad fili-
as hominū. illeq; genuerūt. isti sunt po-
tentes a seculo viri famosi. Vidēs autē
deus q̄ multa malitia hominū esset in
terra et cuncta cogitatio cordis infēta
esset ad malūz omni tpe. penituit eū q̄
hōiem fecisset in terra. Et precauēs in
futurū. et tactus dolore cordis intrinse-
cus. delebo inquit hōiez quē creauī a fa-
cie terre. ab hōie vsq; ad animātia: a re-
ptili vsq; ad volucres celi. Veniet enī

me fecisse eos. Noe uero inuenit gratiā
corā dño. De sūt generatōel noe. Noe
vir iustus atq; p̄fectus fuit in genera-
tionib; suis. cum deo ambulauit et ge-
nuit tres filios sem chā et iaphet. Cor-
rupta est autē in terra corā dño. et reple-
ta est iniquitate. Cūq; uidisset deus ter-
ram esse corruptā: oīs quippe caro cor-
ruperat viā suam sup terrā dixit ad noe
Finis vniuerse carnis venit corā me.
Repleta est terra iniquitate a facie eorū.
et ego disperdā eos cum terra. Fac tibi
arcam de lignis leuigatis. Mansiuncu-
las in arca facies. et bitumine linies in-
trinsecus et extrinsecus. et sic facies eā
trecentorū cubitorū erit longitudo ar-
ce: quinquaginta cubitorū latitudo: et
triginta cubitorū altitudo illius. Fene-
stra in arca facies. et i cubito cōsumma-
bis summitatē eius. Ostiū autē arce po-
nes in latere dextorū. Tenacula et tri-
stega facies in ea. Ecce ego adducā aq̄s
diluuij sup terram ut interficiā omnē
carnē in qua spiritus vite est subter ce-
lum et vniuersa que in terra sunt sus-
mētur. Donāq; fedus meum tecum
et ingredieris arcam tu et filij tui. proz
et prores filiorū tuorū tecū et ex cūctis
animantib; vniuerse carnis bina indu-
ces in arcam. ut uiuant tecū masculini
sexus et feminini. De volucrib; iuxta ge-
nus suū. et de iumētis in genere suo et
ex omni reptili terre s̄m genus suū. bi-
na de omnib; ingredientē tecum ut pos-
sint uiuere. Tollēs igit tecū ex omnib;
escis q̄ mādi p̄nt et cōportabis apud te
et erūt tam tibi q̄ illis in escā. Fecit igit
tur noe oīa q̄ p̄ceperat illi deus.

Dispo Arce

Comia Diluuij

Modo Arce

Dixitq; dominus ad eū. Ingre-
dere tu et omnis domus tua in
arcam. Te enim vidi iustus co-
ram me in generatione hac. Ex omni-
bus animantibus mundis tolle septe-
na et septena. masculum et feminā. de
animantibus vero immūdis duo et duo
masculū et feminā: sed et de volatilib; ce-
li septena et septena masculū et feminā
ut saluet semē sup faciē vniuerse terre

pōm. circūfignū sū et pūcū: trīnīcātā uo q̄ oēs q̄tēs de tribz filijs noe p̄ diluuiū rep̄tē s̄: s̄ aliud dīcat aliq̄ q̄ a fidei regula nō
 s̄t alienū. s̄tā qm̄ nō solas ī r̄fīcība māfīones habē archā uoluit: uer̄ etiā in sup̄iōibz: et hēc dicit bīnīcātā: et ī sup̄iōibz sup̄ior: et
 hēc appellauit trīnīcātā: ut ab īmo sur̄sū uersū: tērtīa cōstet habitatio. q̄ s̄sunt hīc r̄telligi et trīa illa q̄ mēdat apl̄s: fides: sp̄s: et
 p̄nitās: q̄nt et mlt̄o cōueniētīa trēs ille uertat. **Genesis** Et si quid aliud s̄m̄ fidei cūctas hūic r̄telligi et dīcī p̄t: hēc etiā de
 r̄ia cōiugal: sup̄a: uidualis: at̄ hāc sup̄ior: uīgal: **Genesis** Et si quid aliud s̄m̄ fidei cūctas hūic r̄telligi et dīcī p̄t: hēc etiā de
 ceteris que hīc exponēda s̄t dīcīm: q̄ et s̄: nō uīo dīserūt: nō: ad uīā ī catholicā fidei q̄cordīa reuocāda s̄t: Auḡ in s̄m̄de 3°
 s̄ de trīnītate et colāba: Quis fr̄s ī h̄z ex illi ut dīcīa īfra ort̄s eph̄ie. Dīcat: s̄p̄s dōcat. B.

Adhuc enim et post dies septē ego plu-
am sup̄ terram quadraginta diebus et
quadraginta noctibus: et delebo omnē
substantiā quam feci de superficie terre.
Fecit ergo noe omnia que mādauerat
ei dñs. Eratq; sexcentoz annoz quan-
do diluue aque inundauerūt super ter-
ram. Et ingressus est noe et filius eius
proz eius et prozes filioz eius cū eo in
arcā p̄pter aquas diluuij. De animati-
bus quoq; mūdīs et immūdīs et de ro-
lucibus et ex omni qd̄ mouetur super
terrā duo et duo ingressi sunt ad noe in
arcam masculus et femina. sicut p̄ce-
perat dñs noe. Cūq; transissent septē
dies: aque diluuij inundauerunt super
terrā. Anno sexcentesimo uite noe mē-
se secundo septimodecimo die mensis
rupti sunt oēs fontes abyssi magne. et
cataracte celi ap̄ti sunt et facta est plu-
uia super terrā quadraginta diebz et q̄-
draginta noctibus. In articulo uie il-
lius ingressus est noe et sem et cham et
iaphet filij eius. et proz illius et prozes
filioz eius cum eis in arcam. ipsi et
omne animal s̄m̄ genus suū uīueria-
q; iumenta in genere suo. et omne qd̄
mouetur super terrā in genere suo cū-
ctūq; uolabile s̄m̄ genus suū. Aniuers-
se aues oēsq; uolucres ingressē sunt ad
noe in arcā: bina et bina ex omni carne
in qua erat spiritus uite. Et q̄ ingressa
sunt: masculus et femina ex omni car-
ne introierunt sicut p̄cepit eis deus. et
inclusit euz dñs de foris. Factumq; est
diluuiū quadraginta diebus sup̄ terrā
et multiplicatē sunt aq; et eleuauerūt
arcam in sublime a terra. Uelēmēter
enim inundauerūt et omnia repleue-
runt in superficie terre. Porro arca fere-
batur sup̄ aquas. et aque preualuerunt
nimis super terrā opertiq; sunt omnes
mōtes excelsi subyniuerlo celo. Quin-
decim cubitis altior: fuit aqua sup̄ mō-
tes quos operauerat. Cōsumptaq; est
oīs caro q̄ mouebat sup̄ terrā uolucrū
animantiū bestiariū: omniūq; reptiliū
que reptant sup̄ terrā. Aniuersi hoīes

et cuncta in quibz spiraculū uite est in
 terra: mortua sunt. Et deleuit de oēm
 substantiā que erat sup̄ terram ab hoīe
 vsq; ad pecus: tā reptili q̄ uolucres celi
 et deleta sunt de terra. Remansit autez
 solus noe et qui cū eo erāt in arca. Ob
 tinuerūtq; aque terrā centū quinquā
 ginta diebus. **VIII**
Recordatus autē dñs noe cum
 ctarūq; animantiū. et omniū
 iumentoz que erāt cum eo in arca. ad
 duxit spiritū sup̄ terram et imminute
 sunt aque et clausē sunt fontes abyssi et
 cataracte celi. et phibite sunt pluuie de
 celo. Reuersēq; aq; de terra eītes et re
 deuntēs. et ceperūt minui post centū
 quinquaginta dies. Requieuitq; arca
 mēse septimovicesimo septimo die mē
 sis sup̄ montes armenie. At uero aque
 ibant et decresebāt vsq; ad decimū mē
 sem. Decimo enī mēse prima die men
 sis aparuerūt cacumina montiū. Cū
 q; transissent q̄draginta dies aperiens
 noe fenestrā arce quam fecerat dimisit
 coruū q̄ egrediebāt et nō reuertebāt do
 nec ficarent aq; sup̄ terrā. Emisit q; q̄
 columbā post eum ut uideret si iā celū
 lassent aque sup̄ faciē terre. Que cum
 nō inuenisset ubi requiesceret pes ei?
 reuersa est ad eū in arcam. Aque enim
 erāt sup̄ uīuersam terrā. Et tenditq;
 manū suam: et apprehensam intulit in
 arcā. Expectatis autē ultra septē diebz
 alijs. rursum dimisit columbā ex arca.
 At illa uenit ad eū ad uesperam portās
 ramū oliue uirentibz folijs in ore suo.
 Intellexit ergo noe q̄ cessassent aque
 sup̄ terrā. Expectauitq; nihilomin? ses
 ptem alios dies. et emisit columbā. que
 nō est reuersa ultra ad eū. Igitur sexcen
 tesimo primo anno uite noe. primo mē
 se prima die mēsis imminute sunt aq;
 sup̄ terrā. Et aperies noe tectum arce
 at p̄xit. uiditq; q̄ exiccata esset superfi
 es terre. Mēse secūdo septimo et uice
 simo die mensis arefacta est terra. Lo
 cutus ē autē dñs ad noe dicens. Egredē
 te de arca: tu et proz tua. filij tui et proz

Diluuiū

proz et archa

gressu diluuij

Dura: diluuij

Demetria aqua

Emissio: coruū

Colūbe: p̄

Cessatio diluuij

Egressu de arca

res filiorum tuorum tecum: cuncta anima-
tia que sunt apud te: ex omni carne que
in volatilibus que in bestiis et vniuersis re-
ptilibus que reptant super terram educ
tecum et egredimini super terram. Crescite
et multiplicamini super eam. Egressus est
ergo noe et filii eius et uxor illius et ux-
ores filiorum eius cum eo: sed et omnia ani-
mantia: iumenta et reptilia que reptant
super terram secundum genus suum: egressa
sunt de arca. Edificauit autem noe altare
domino et tollens de cunctis pecoribus et volu-
cribus mundi obtulit holocausta super
altare. Odoratusque est dominus odorem sua-
uitatis: et ait ad eum. Nequaquam ultra ma-
ledicam terre propter homines. Sensus
enim et cogitatio humani cordis in ma-
lum prona sunt ab adolescentia sua. Non
igitur ultra percutiam omnem animam ui-
uentem sicut feci. Cunctis diebus terre se-
mentis et messis, frigus est estus, estas et
hiemps: nox et dies non requiescet. **CIX**

Benedixitque deus noe et filiis
eius et dixit ad eos. Crescite et
multiplicamini et replete ter-
ram: et terror vester ac tremor sit super
cuncta animalia terre: et super omnes vo-
lucres celi cum vniuersis que mouen-
tur super terram. Omnes pisces maris
manu vestre traditi sunt. et omne quod
mouetur et uiuit erit uobis in cibum.
Quasi olera uirentia tradidi uobis omnia:
excepto quod carnem cum sanguine non come-
detis. Sanguinem enim animarum vestra-
rum requiram de manu cunctarum bestia-
rum: et de manu hominis. De manu vi-
ri et de manu fratris eius requiram ani-
mam hominis. Quicumque effuderit hu-
manum sanguinem: fundetur sanguis il-
lius. Ad imaginem dei quippe factus est
homo. Vos autem crescite et multiplica-
mini et ingredimini super terram et imple-
te eam. **Dee** quoque dixit deus ad noe et
ad filios eius cum eo. Ecce ego statuam pa-
ctum meum uobiscum et cum semine uostro
post vos: et ad omnem animam uiuentem que
est uobiscum. tam in uolucris que in iu-
mentis et pecudibus terre: cunctisque que

egressa sunt de arca et vniuersis bestiis
terre. Statuam pactum meum uobiscum
et nequaquam ultra interficiet omnis ca-
ro aquis diluuij: neque erit deinceps di-
luuium dissipans omnem terram. **Dixitque**
deus. **Hoc** est signum federis quod do inter
me et uos et ad omnem animam uiuentem
que est uobiscum in generationes sempi-
ternas. Arcum meum ponam in nubibus ce-
li. et erit signum federis inter me et in-
ter terram. Cumque obduxero nubibus celum
apparebit arcus meus in nubibus et re-
cordabor federis mei quod pepigi uobi-
scum. et cum omni anima uiuente que carnem
vegetat. et non erit ultra aque diluuij
ad delendam vniuersam carnem. **Eritque** ar-
cus meus in nubibus et uidebo illum et
recordabor federis sempiterni: quod pactum
est inter deum et omnem animam uiuentem
vniuersae carnis que est super terram. **Dixitque**
dominus ad noe. **Hoc** est signum federis quod
constitui inter me et omnem carnem super
terram. **Erant** ergo filii noe qui egressi
sunt de arca: sem. cham. et iaphet. **Por-**
ro cham ipse est chanaan. **Tres** isti filij
sunt noe. et ab his disseminatum est omne
genus hominum super vniuersam terram.
Cepitque noe uir agricola exercere terram
et plantauit uinea. **Bibensque** uinum inebriatus
est: et nudatus iacuit in taber-
naculo suo. **Quod** cum uidisset cham
pater chanaan: uerenda seque patris sui es-
se nudata: nunciavit duobus fratribus suis
foras. **At** uero sem et iaphet pallium im-
posuerunt humeris suis et incedentes
retrosum. **opperuerunt** uerenda patris
sui. **Faciesque** eorum uerse erant: et patris ui-
rilia non uiderunt. **Cuigilas** autem noe ex ui-
no cum didicisset que fecerat ei filius suus
minor ait. **Maledictus** chanaan seruus
seruorum erit fratribus suis. **Dixitque**
Benedictus dominus deus sem: sit chanaan
seruus eius. **Dilatet** deus iaphet et ha-
bitet in tabernaculis sem: sitque chanaan
seruus eius. **Vixit** autem noe post diluuium
trecentis quinquaginta annis: et imple-
te sunt omnes dies eius nongentorum quin-
quaginta annorum et mortuus est. **X**

Utare

hondis ad noe et filios eius

Arq fedeno

Chanaan frax

Chanaan ma-
ledictus

Genesis

Progenies
Gen. 10. 1-32

Filius Japhet

Filius Cham

Filius Haman

Filius Sem

Adura

H sunt generatōes filiorū noe lem. cham. et iaphet. Natiq; sūt eis filij post diluuiū. Filij iaphet gomer et magog et madal et iaban et tubal et mosoch et thyras. Porro filij gomer: assenec et riphath et thogorma. Filij autē iaban: helisat charsis cethim et dodanim. Ab his diuise sunt insule gentium in regionib; suis. vnusquisq; sūm linguā suā et familias suas in nationib; suis. Filij autē cham chus et mestrain et phuth et chanaan. Filij autē chus: saba euila et sabathar regma et sabathaca. Filij regma saba et dadā. Porro chus genuit nemroth. Ipse cepit esse potes in terra et erat robustus venator coram dño. Ab h̄ exiuit puerbiū. Quasi nemroth robustus venator corā dño. Fuit autē principiū regni ei⁹ babilō. et arach. et achad. et calanne: in terra sennaar. De terra illa egressus est assur et edificauit ninuiem. et plateas ciuitat⁹ et chale. Resen q; inter ninuiem et chale. Hec ē ciuitas magna. At vero mestrain genuit ludim et ananim et laabim et neptuim et phetruhim et celluim de qb; egressi sūt philistim et captiuim. Chanaan autē genuit sidonē p̄mogenitū suū et thē et iebuseum et amozreū et gergeseū et eueum et arachē. Lynē et aradiū. samari. then et amatheū. Et p̄ hos disseminati sunt ppli chanaanē. Factiq; sunt termini chanaan venientib; a sidone ieraran vsq; gacā. donec ingrediar; sodomam et gomorrā ad adamā et setim vsq; lesa. Hi sunt filij cham in cognatōnib; et linguis et generatōib; terrisq; et gentib; suis. De sem q; nati sunt p̄ses oīm filioꝝ heber: fratre iaphet maiore. Filij sem: helam et assur et arphaxat luth et aram. Filij arā hus et hul et aether et mes. At vero arphaxat genuit sale. de q; or⁹ est heber. Natiq; sūt heber filij duo. nomē vni phaleg: eo q; in dieb; eius diuisa sit terra. et nomē fratris ei⁹ iectā. Qui iectan genuit elmodad et saleph et asarmoth. iare et adyrā et ucal et tēda et lēbal et abimabel: saba et ophir et eui

la et iobab. Dēs isti filij iectan. Et facta est habitatio eoz de messā p̄gentibus vsq; sephar montē orientale. Isti sunt filij sem sūm cognatōes et linguas regionis in gentibus suis. De familie noe iuxta p̄los et natōes suas. Ab his diuisi sunt gētes in terra post diluuiū. **R**at autē terra labij **XI** vnus et sermonū eoz vnde in **L**unq; p̄ficiscerentur de oriētē inuenerunt campū in terra sennaar et habitauerūt in eo. Dixitq; alter ad primum suum. Venite faciamus lateres et coquamus eos igni. Habuerūtq; lateres p̄ saxis et bitumē p̄ cēmētō. et dixerunt. Venite faciam⁹ nobis ciuitatē et turrē cuius culmē p̄tingat vsq; ad celū et celebrem⁹ nomē nēm anteq; diuidamur in vniuersas terras. Descendit autē dñs vt videret ciuitatē et turrē quā edificabāt filij adā et dixit. Ecce vn⁹ est p̄pls et vnū ē labiū oīb;. Ceperūtq; hoc facere: nec desistēt a cogitatōib; suis donec eas ope cōpleāt. Venite igit⁹ descedam⁹ et pfundam⁹ ibi linguā eoz vt nō audiat vnusq; vocē prmi sui. Atq; ita diuisit eos dñs ex illo loco in vniuersas terras: et cessauerūt edificare ciuitatē. Et idcirco vocatū est nomē loci illi⁹ babil: q; ibi cōfus⁹ est labiū vniuersę terre. Et inde dispersit eos dñs sup facie terrę et regionū. De sūt generatōes sem. Sem erat centū annoz qñ genuit arphaxat: biēnio p̄ diluuiū. Vixitq; sem postq; genuit arphaxat quingentis annis et genuit filios et filias. Porro arphaxat vixit trigintaquinq; annis et genuit sale. Vixitq; arphaxat postq; genuit sale trecentis trib; annis et genuit filios et filias. Sale q; vixit triginta annis et genuit heber. Vixitq; sale postq; genuit heber quingentis trib; annis: et genuit filios et filias. Vixit autē heber trigintaquatuor annis et genuit phalech. Et vixit heber postq; genuit phalech quingentis et triginta annis et genuit filios et filias. Vixit q; phalech triginta annis et genuit reu. Vixit q; phalech postq; genuit reu ducentis

Epilogo

Turris babel

Cōfusio linguarū

Sem

Arphaxat

Sale

Heber

Phalech

b

De abrahā p̄arrha lib. 2. Cap. 6. Ad sit rira r̄ me et te r̄ i q̄ hoīs. nos fr̄es sūg. r̄ d̄ adu. q̄ causas q̄ ordie sapiēs adhibet. vñ p̄m̄ sit. hoīs sūg. oēs at hoīs vñq̄ n̄a p̄p̄ta s̄t vñ. Et ideo cū sūm̄ r̄onabil̄ n̄e solobes. s̄p̄ v̄t̄im nos dilige de beḡ r̄. **Genes** at veig ad vna aīam refer̄. r̄ r̄onabile agnatos habet sens̄ r̄onabiles. Ad at r̄onabile. **Genes** v̄t̄u habet copula. vñ fr̄atna q̄da sibi copulat̄. necessi tudine vicia v̄t̄utesq̄ hoīs: q̄ illa carnal̄: iste r̄onabil̄ aīe s̄t. Caro at at̄ aīa. velut q̄da lege q̄ iugū s̄onā: ex quibz hō ḡstat. hō ḡ velut portōes suas federe de bet at̄ ad p̄aē cogē. Deniq̄ at de vna portōcula passōnā

rum multa. et nequibāt habitare cōi ter. An facta est rira inter pastores gre gū abrahā et loth. Eo aut̄ tpe chananeus et p̄heriseus habitabāt i terra illa. Dix it ḡ abrahā ad loth. Ne q̄so sit iurgū int̄ me r̄ te et inter pastores meos r̄ pasto res tuos fratres enī sumus. Ecce vni uersa terra corā te est recede a me obse cro. Si ad sinistra ieris. ego dextera te nebo: si tu dextera elegeris: ego ad sini strā p̄gam. Eleuatis itaq̄ loth ocul̄ vi dit oēm circa regionē iordanis que vni uersa irrigēbat̄ aīq̄ subuerteret dñs sodomā et gomorrā sicut padisus dñi. et sic egyptus venientibz in segoz. Ele git sibi loth regionē circa iordanē et re cessit ab oriēte. Diuisiq̄ sūt alterutrū ā fratre suo. Abrahā habitabat i terra cha naan. Loth vero morat̄ est in opidis q̄ erāt circa iordanē: et habitauit in sodo mis. Hoies aut̄ sodomite pessimi erāt r̄ pctōres corā dño nimis. Dixitq̄ dñs ad abrahā: postq̄ diuisus ē ab eo loth. Le ua oculos tuos in directū r̄ vide a loco in q̄ nūc es ad aquilonē et meridiē. ad orientē et occidentē. Omnē terrā quā cōspicis: tibi dabo et semini tuo vsq̄ in sempiternū. faciāq̄ semē tuū sicut pul uerē terre. Si q̄s p̄t hoīm numerare puluerē terre: semē q̄q̄ tuū numerare poterit. Surge ergo et pambula terrā in longitudie r̄ in latitudine tua: q̄z tibi daturus sum eā. Nouēs igit̄ taberna culū suū abrahā. venit et habitauit iuxta cōuallē mābre q̄ est in hebron. Edifica uitq̄ ibi altare dño. XIII

HActū est aut̄ i illo tpe vt amra phel rex sennaar et arioch rex pōti r̄ chodorlaomor rex elamitar̄ r̄ tha dal rex gentiū: iniret bellū ā basa regēz sodomoz r̄ ā bera regē gomorre r̄ ātra sennaar regē adame. r̄ ā semieber regēz seloyim. cōtraq̄ regē bale: ipa est segoz. Quēs hi puenerunt in vallē siluestre. q̄ nūc est mare salis. Duodecim ei annis seruiērāt chodorlaomor. et terciodeci mo anno recesserūt ab eo. Igit̄ q̄rtode cimo anno venit chodorlaomor rex

qui erāt cū eo r̄ pcusserūt raphayim in astaroth et carnaym et cucim cū eis. et emin i sate cariat haim r̄ chorreos i mo tibi seyr vsq̄ ad campēstria pharan que est in solitudine. Reuersiq̄ sunt et ve nerūt vsq̄ ad fontē mephat ipa ē cades et pcusserūt oēm regionē amalechitar̄ et amorreoz q̄ habitabāt in asa sontha ma. Et egressi sunt rex sodomoz r̄ rex gomorre rexq̄ adame r̄ rex sedoyim nec nō r̄ rex bale q̄ est segoz. r̄ duxerūt acie cōtra eos in valle siluestri. s. aduersus chodorlaomor regē elamitarū r̄ thadal regē gentiū r̄ amraphel regē sennaar r̄ arioch regē ponti: q̄rtuoz reges aduersus quinq̄. Vallis aut̄ siluestris habet puteos multos bituminis. Itaq̄ sic ē. Et si morā nō quēit: rex sodomoz r̄ rex gomorre tergaverte runt. ceciderūtq̄ ibi. et q̄ remanserāt fu gerūt ad montē. Tulerūt aut̄ oēm sub stantiā sodomoz et gomorreoz r̄ vni uersā q̄ ad cibū p̄tinet et abierūt. Nec nō et loth r̄ substantiā ei. filiū fratris abrahā q̄ habitabat in sodomis. Et ecce vni q̄ euaterat nūciauit abrahā hebreo q̄ habi tabat in cōualle mābre amorrei fratris eschol r̄ fratris aner. Hi enī pepigerant fedus cū abrahā. Quō cū audisset abrahā ca ptū vicz loth fratre suū: numerauit ex peditos vernaculos suos trecetos decē et octo: r̄ p̄secutus est eos vsq̄ dan. Et diuisis sociis irruiit sup eos nocte. Percussitq̄ eos r̄ p̄secutus est vsq̄ soba et phenicen q̄ est ad leuā damasci. Redi ritq̄ oēm subaz: et loth fr̄ez suū cū sub stantiā illi: mulieres q̄z r̄ plim. Egressus est aut̄ rex sodomoz in occursum eius postq̄ reuersus ē a cede chodorlaomor et regū q̄ cū eo erāt in valle sate: qui est vallis regis. At vero melchisedech rex sale: p̄ferēs panē r̄ vinū erat ei sacerdos dei altissimi b̄ndixit ei et ait. B̄ndictus abrahā deo excello q̄ creauit celū r̄ terrā r̄ illa dicit̄ q̄ q̄rtū p̄ceptis b̄ndict̄ de excelsus. q̄ p̄tegete hostes i manibz tuis sunt. Et dedit ei decimas ex oibz. Dixit aut̄ rex sodomoz ad abrahā Da mihi aīas: cetera tolle tibi. Qui r̄ dicit ei. Leuo manū meā ad dñm deū ex

Genes quinq̄ r̄gn. Sapho loth chor ē mandū dicit salo mon: melior ē c̄t̄. pub. sapies forti: q̄ at mandū q̄tinet: melior ē q̄ v̄bē cap̄. r̄. Huc affectū suāē cupiebat ab hā. Itaq̄ vt vñ p̄an̄ s̄m̄ aut p̄. Nō sit rira r̄ te et me: h̄de ait. Et d̄ pastores me os et pastōes tuos. Terriū chodorlaomor regē elamitarū r̄ thadal pasuit. Et itaq̄ tota tra regē gentiū r̄ amraphel regē sennaar r̄ arioch regē ponti: q̄rtuoz reges aduersus quinq̄. Vallis aut̄ siluestris habet si de loco l̄ possessioē d̄ssen bat puteos multos bituminis. Itaq̄ sic ē. Et si morā nō quēit: rex sodomoz r̄ rex gomorre tergaverte discedē a me: Quāta at̄ p̄ rūt. ceciderūtq̄ ibi. et q̄ remanserāt fu misit: ne cogēt̄ discedē. gerūt ad montē. Tulerūt aut̄ oēm sub st̄. Dicit em̄ an̄ nos vni uersā q̄ ad cibū p̄tinet et abierūt. Nec ex philosophic̄ p̄fectq̄ disa plina: q̄tuoz her bono vno

Abrahā abrahā. Reductio loth melle. At elaborat̄ p̄m̄. ut oēs aīos faciat: 3m̄ vt si nō p̄t aīos fac̄: ite nec iunior: 3m̄ vt si nec iunior supetit: ex s̄m̄a discedat: 4m̄. Quēs redētē p̄seq̄t: v̄ndiret se vt p̄t: 5m̄ illa cussitq̄ eos r̄ p̄secutus est vsq̄ soba et phenicen q̄ est ad leuā damasci. Redi ritq̄ oēm subaz: et loth fr̄ez suū cū sub stantiā illi: mulieres q̄z r̄ plim. Egressus est aut̄ rex sodomoz in occursum eius postq̄ reuersus ē a cede chodorlaomor et regū q̄ cū eo erāt in valle sate: qui est vallis regis. At vero melchisedech rex sale: p̄ferēs panē r̄ vinū erat ei sacerdos dei altissimi b̄ndixit ei et ait. B̄ndictus abrahā deo excello q̄ creauit celū r̄ terrā r̄ illa dicit̄ q̄ q̄rtū p̄ceptis b̄ndict̄ de excelsus. q̄ p̄tegete hostes i manibz tuis sunt. Et dedit ei decimas ex oibz. Dixit aut̄ rex sodomoz ad abrahā Da mihi aīas: cetera tolle tibi. Qui r̄ dicit ei. Leuo manū meā ad dñm deū ex

Melchisedech offert panē r̄ vinū suauit affectū parētis: vt eū nō solū nō p̄seq̄ret: s̄ et captū emieret ac libā ret: Deniq̄ apl̄s aī tria s̄m̄ soluit: qd̄ addidēt p̄lia. At em̄ iōs̄. Deniq̄ ex oibz. Dixit aut̄ rex sodomoz ad abrahā. Si fci p̄t qd̄ ex vob̄ est. aī oī ba hoībq̄ parē h̄ntes r̄. lege totā cap. vsq̄ v. Et leuauit

Abrahā r̄ sodomis

Abrahā in

Abrahā in

Abrahā in

Abrahā in

celsum possessore celi et terre: quia filo
subregminis usque ad corrigiam callige non
accipiam ex oibus que tua sunt: ne dicas. ego
dixi abraam exceptis his que comederunt
iuvenes. et partibus viros que venerunt mecum
aner eschol et mambre. Isti accipiunt
partes suas.

His itaque tractatis factus est sermo
domini ad abraam per visionem dicens. No-
li timere abraam. Ego protector tuus et mer-
ces tua magis nimis. Dixitque abraam. Domine
deus quid dabis mihi. Ego vadam absque libe-
ris et filiis procuratoris domus mee. ille da-
masse elieger. Addiditque abraam. Tibi autem
non dedisti seminem. et ecce vernaculus meus
heres meus erit. Et aitque sermo domini factus
est ad eum dicens. Non erit hic heres
tuus. sed que egredietur de utero tuo ipsum ha-
bebis heredem. Eduxitque eum foras et ait il-
li. Suspice celum et numera stellas si po-
tes. et dixit ei. Sic erit seminem tuum. Cre-
didit abraam deorum reputatum est illi ad iusti-
ciam. dixitque ad eum. Ego dominus que eduxi te de
per chaldeos ut darem tibi terram istam et pos-
sideres eam. At ille ait. Domine deus vnum scire
possim que possessurum sum eam. Et respondit dominus
Sume inquit mihi vacca triennem et ca-
pram trimam: et arietem annorum trium. tur-
turem que et columbam. Qui tollens uniuersa
hec diuisit ea per medium. et utrasque par-
tes se alterius posuit. aues autem non
diuisit. Descenderuntque volucres super
cadavera et abigebat eas abraam. Cumque sol
occuberet sopor irruit super abraam et horro-
rum magnus et tenebrosus inuasit eum. Dictumque
est ad eum. Scito pronoscere que peregrinum fu-
turum sit seminem tuum in terra non sua et subij-
ciet eos seruituti: et affliget quem dringens
annis. Ueruntum gentem cui seruituri sunt
ego iudicabo: post hec egredientem cum ma-
gna suba. Tu autem ibis ad pres tuos in
pace sepultus in senectute tua. Gene-
ratione autem quarta reuertentur huc. Nequid
enim complete sunt iniquitates amorreorum:
usque ad pres tempus. Cum ergo occubuisset sol
facta est caligo tenebrosa. et apparuit cli-
banus fumans et lapas ignis transiens in-
ter diuisiones illas. In illo die pepigit

dominus fedus cum abraam dicens. Semini tuo
dabo terram a fluuio egypti usque ad fluuium
magnum eufraten. Cineos et ceneceos.
cethmoneos et etixos et phereceos. xa-
phaim que et amorreos. eueos et chana-
neos et gergeceos et iebuseos. **XVI**

Igitur sarai uxor abraam si genuerat
sibi liberos: sed hinc ancilla egypti
partem nomine agar dixit marito suo
Ecce conclusit me dominus ne parerem: ingre-
dere ad ancillam meam si forte. saltim ex illa
suscipiam filios. Cumque ille acquiesceret de-
panti: tulit agar egyptiam ancillam suam. post
annos decem que habitare ceperat in fra cha-
naan: et dedit eam viro suo uxore. Qui
ingressus est ad eam. At illa precepisse se vi-
des desperit dominam suam. Dixitque sarai ad
abram. Iniquus agis contra me. Ego dedi ancil-
lam meam in sinum tuum: que videtur que precepit.
despectui me habet. Iudicet dominus inter me
et te. Cui respondit abraam. Ecce ait ancilla tua
in manu tua est: utere ea ut libet. Affli-
gente igitur eam sarai: fugam inisset. Cumque
inuenisset eam angelus domini iuxta fontem aquam
in solitudine que est in via sur in deserto. di-
xit ad illam. Agar ancilla sarai vnum venis et que
vadis. Que respondit. A facie sarai domine
mee ego fugio. Dixitque ei angelus domini.
Reuertere ad dominam tuam et humiliare sub
manu illius. Et rursum multiplicans inquit
multiplicabo seminem tuum: et non numerabis per
multitudinem. Ac deinceps ecce ait precepit
sibi et pies filium vocabiturque nomen eius hismael
el: eo que audierit dominus afflictio tua. Dic-
erit ferus homo. manus eius contra omnes et manus
oium contra eum. et e regione uniuersorum fratrum
suorum figet tabernacula. Vocauit autem
agar nomen domini que loquebatur ad eam tu deus qui
disti me: dixit enim. Profecto hic vidi po-
steriora videtis me. Propterea appella-
uit puteum illud: puteum viuentis et videtis
me. Ipse est inter cades et barad. Pepit
que agar abre filium que vocauit nomen eius
hismael. Octoginta sex annorum erat a-
braam quando pepit ei agar hismael. **XVII**

Dixitque domino nonaginta et nouem an-
norum esse cepit: apparuit ei deus
dixitque ad eum. Ego dominus oipot

Alpiano. qd. ni pmisside p...
li timere abraam.

Terra p...
magnum eufraten.

Agar g...
inuenisset eam.

fugit
inuenisset eam.

hismael
el: eo que audierit dominus afflictio tua.

hismael
nomen eius hismael.

Ego seruituri futi semine p...
subijciet eos seruituti.

Genesis

tens. Ambula coram me et esto perfectus. **D**onāq; fedus meū inter me et te. et multiplicabo te vehementer nimis. Cecidit abrahā p̄nus in faciē. Dixitq; ei d̄s. Ego sum et ponā pactū meū tecū. et isq; p̄ multarū gentiū. Nec ultra vocabit̄ nomē tuum abrahā s; appellaber̄ abrahā: q; p̄z multa rū gētiū p̄stitui te. Faciāq; te crescere vehementissime et ponā te ī gētib; regesq; ex te egredient̄. et statuā pactū meū inter me et te et in semē tuū post te ī generatōib; suis federe sempiterno: ut sim deus tuus et semis tui post te. Daboq; tibi et semi tuo post te terrā pegrinatōis tue et oēm terrā chanaan ī possessionē eternā eroq; deus eorū. Dixit itē deus ad abrahā. Et tu ḡcustodies pactū meū et seme tuum post te ī generatōib; suis. Hoc ē pactū meū qd̄ fuabit̄ in te et vos et semē tuū post te. Circūcidet̄ ex vob; oēs masculinū. et circūcidet̄ carnē p̄putij v̄t̄ sic in signū federis inter me et vos. Infans octo diez circūcidet̄ in vobis. Om̄ne masculinū ī generatōib; v̄tis tā vernaculū q̄ emptitū circūcidet̄. et quicūq; nō fuerit de stirpe v̄ta. Eratq; pactū meū ī carne vr̄a in fed̄ eternū. Masculus cui p̄putij caro circūcisa n̄ fuerit: delebit̄ aīa illa d̄ p̄plo suo: q; pactū meū irritū fecit. Dixit q; deus ad abrahā. Sarai vxorē tuā nō vocab̄ sarai sed sarā et b̄ndicā eī. Et ex illa dabo tibi filiū cui b̄ndicatur̄ suz. eritq; ī natōes: et reges p̄ploz nascent̄ ex eo. Cecidit abrahā in faciē suā et risit ī corde suo dicēs. Putasne cētenario nasceť filius. et sara nonagenaria pariet̄. Dixitq; ad d̄nm. vtinā h̄smael viuat corā te et ait d̄ns ad abrahā. Sara vxor tua pariet tibi filiū vocabisq; nomen eī isaac. et p̄stituā pactū meū illi ī fed̄ sempiternū et semi eī post eū. Sup̄ h̄smael q̄ exaudiui te. ecce b̄ndicā eī: et auget̄ multiplicabo eū valde. Duodeci duces generabit̄: et faciā illū crescere ī gēte magnā. pactū vero meū statuā ad isaac quē piet tibi sara tpe isto ī āno altero. Cūq; finit̄ esset fimo loquēt̄ cū eo: ascendit de us ab abrahā. Tulit aut̄ abrahā h̄smael fi-

liū suū et oēs vernaculos domus sue: et vniversosq; q̄s emerat. et cūctos mares ex oib; viri dom̄ sue. et circūcidit carnē p̄putij eorū. statū ī ip̄a die sic p̄cepit ei deus. Abrahā nonagita et nouē erat annorū qñ circūcidit carnē p̄putij sui. et h̄smael filiū suus tredecim annos impleuerat tpe circūcisionis sue. Eadē die circūcisus ē abrahā et h̄smael filiū eius et oēs viri domus illi: tā vernaculi tā emptitij et alienigene p̄ter circūcisi sunt. XVIII. **A**paruit aut̄ ei d̄ns in cōualle mābre sedeti ī ostio tabernaculi sui ī ip̄o seruoze diei. Cūq; eleuasset oculos appuerūt ei tres viri stātes p̄pe eū. q̄s cū vidisset: cucurrit ī occurssū eorū d̄ ostio tabnaculi sui et adorauit ī tra et dixit. Dñe si inueni grāz ī oculis tuis ne trāseas fuū tuū s; afferā pauxillū aq̄ et lauent̄ pedes vr̄i et req̄escite sub arboze. Donāq; buccellā panis et cōfortetur cor vr̄m: postea trāfibit̄. Idcirco eī desclinatus ad fuū vr̄m. Qui dixerūt. Fac ut locut̄ es. Festinauit abrahā ī tabernaculū ad sarā: dixit eī. Accelera tria sata simile cōmisce et fac subcinericios panes. Ip̄e d̄o ad armentū cucurrit et tulit inde vitulū tenerrimū et optimū: dedūq; puero. q̄ festinauit et coxit illū. Tulit q; butyrū et lac et vitulū quē coxerat et posuit corā eis. Ip̄e d̄o stabat iuxta eos sub arboze. Cūq; comedissent dixerūt ad eū. Ubi est sara vxor tua? Ille r̄ndit: ecce ī tabernaculo ē. Cui dixit. Reuertēs veniam ad te tpe isto: vita comite. et h̄bit filū sara vxor tua. Quo audito sara risit post ostiū tabernaculi. Erāt aut̄ ambo senes p̄ucteq; etat̄. et de fierāt sare fieri muliebria. q̄ risit occulte dicēs. Postq; cōsenui et d̄ns meus vtulū ē. voluptati opam dabo. Dixit aut̄ d̄ns ad abrahā. q̄ risit sara vxor tua dicēs. nō d̄o paritura sum an? Nūqd̄ deo quicq; est difficile? Juxta p̄dictū reuertar ad te h̄ eodē tpe vita comite et h̄bit sara filiū. Regauit sara dicēs. nō r̄si: timore p̄territa. Dñs aut̄ nō est inq̄t ita: s; risisti. Cū ergo surrexissent inde viri. dixerūt oculos p̄tra-

Abrahā armatus in facie

Appaino sexta

filij annua sedo

Cuculo su p̄ris jodomitay

Mā: nōis Abrahā

Paruū Circūcisiois

Regre alibi

Mā: nōis Sarai

Ammissio filij et gūge sarai

De p̄ra h̄smael

De p̄ra p̄dicit̄

Exaudi h̄smael

h̄smael

sodomā. et abrahā simul gradiebāt: tēdu
 cens eos. Dixitq; dñs. Nū celare potes
 ro abrahā q̄ gestur' ium. cū futur' sit i gē
 tē magnā ac robustissimā: et bñdicende
 sint i eo oēs natōes tre. Scio enī q̄ p̄
 cepturus sit filijs suis et domui sue post
 se vt custodiāt viā dñi et faciāt iudiciū et
 iusticiā: et adducat dñs p̄t abrahā oīa q̄
 locut' ē ad eū. Dixit itaq; dñs. Clamor
 itaq; sodomoz et gomorreoz multiplicat'
 est. et pctm̄ eoz aggrauatū ē nimis. De
 scendāz videto: p̄trū clamorē q̄renit ad
 me ope p̄pleuerint an nō est ita vt scia.
 Couerterūtq; se inder abierūt sodomā
 Abrahā vero adhuc stabat corā dño: et ap̄
 propinquās ait. Nunqd̄ pdes iustū cū
 impio: Si fuerit quinq;inta iusti in ci
 uitate pibūt fil. et nō pces loco illi p̄pter
 quinq;inta iustos si fuerit i eo. Absit a
 te vt te hāc facias et occidas iustū cū im
 pio. fiatq; iustus sic impi'. Nō est h̄ tuū
 q̄ iudicas oēm terrā. Nequaq; facies iu
 diciū hoc. Dixitq; dñs ad eū. Si inue
 nero sodomis quinq;inta iustos i me
 dio ciuitat; dimittā oī loco p̄t eos. Rñ
 dit abrahā et ait. quia sel cepi loqr̄ ad dñm
 meū cū sim puluis et cinis. Quid si mi
 nus q̄nquaginta iustis quicq; fuerit dele
 bis p̄t q̄dragintaquicq; ymuerlatz vrbēz
 Et ait. Nō delebo si iuenero ibi q̄dragin
 taquicq;. Rursūq; locut' ē ad eū. Si aut
 q̄draginta ibi inuēti fuerint. qd̄ facies
 ait. Nō pcutiā p̄t quadraginta. Ne q̄lo
 inq̄t indigneris dñe si loqr̄. Quid si ibi
 inuēti fuerit triginta. Rñdit. Nō faciā si
 inuenero ibi triginta. qz sel ait cepi: loqr̄
 ad dñm meū. Quid si ibi inuēti fuerit
 viginti. ait. Nō interficiā p̄pter viginti.
 Obsecro inquit ne irascaris dñe: si loqr̄
 adhuc sel. Quid si inuēti fuerit ibi decē
 Dixit. non delebo p̄pter decē. Abijt dñs
 postq; cessauit loqr̄ ad abrahā. et ille reuer
 sus est in locū suū.

XIX

Venerūtq; duo angeli sodomā
 vesp̄e sedēte loth in forib; ciui
 tatis. Qui cū vidisset eos sur
 rerit et inuē obuiā eis. adorauitq; p̄nus i
 terrā et dixit. Obsecro dñi declinate i do

mū pueri vti: et manete ibi: Lauate pes
 des vros et mane p̄fiscemī i viā vtraz.
 Qui dixerūt. minime. s; i platea mane
 bim'. Cōpulsit illos opido vt diuerter
 rēt ad eū. Ingressiq; domū ei' fecit cou
 uitiū cont̄ agima et comederūt. Prius
 aut̄ q̄ irēt cubitū: viri ciuitat; vallaue
 rūt domū illi' a puero vsq; ad senē oīs
 p̄ls fil. Vocauerūtq; loth et dixerūt ei.
 Ubi sunt viri q̄ introierūt ad te nocte.
 Educ eos huc vt agnoscam' eos. Egres
 sus ad eos loth p' tergū accludēs ostiū
 ait. Nolite q̄so frēs mei: nolite malū h̄
 facere. Habeo duas filias q̄ necduz co
 gnouerūt virū. Educā eas ad vos et ab
 utimini eis sic vobis placuerit dūmōvi
 ris istis nihil mali faciat; qz ingressi sūt
 sub ymbra culminis mei. At illi dixerūt
 Recede illuc. Et rursus. Ingressus es
 inquit vt aduena: nunqd̄ vt iudicesz
 Te ḡ ipm̄ magisq; hos affligem'. Uim
 q; faciebāt loth v̄l̄x̄mētissime. Itaq; p̄e
 erat vt affringerēt fores. et ecce miserūt
 manū viri et itroduxerūt ad se loth. clau
 serūtq; ostiū. et eos q̄ foris erāt p̄cussē
 rūt cecitate a minimo vsq; ad maximū.
 ita vt ostiū iuenire nō possent. Dixerūt
 aut̄ ad loth. Habes hic quēpiā tuoz ge
 nerū aut filios aut filias. P̄s q̄ tuis sūt
 educ te vrbe hac. Delebim' ei' locū istū
 eo q̄ increuerit clamor eoz corā dño q̄
 misit nos vt pdamus illos. Egessus
 itaq; loth locut' est ad generos suos q̄
 accepturi erāt filias ei' et dixit. Surgi
 tez egredimī de loco isto: qz delebit dñs
 ciuitatē hāc. Et visus ē eis q̄si ludēs lo
 qui. Cūq; esset mane cogebāt eū ange
 li dicētes. Surge tolle vxorē tuā et du
 as filias q̄s habes ne et tu piter peas in
 scelere ciuitatis. Dissimulare illo app̄
 henderunt manū ei' et manū vxoris ac
 duaz filiaz ei'. eo q̄ p̄ceret dñs illi: edu
 rerūtq; eū et posuerūt extra ciuitatē: ab
 q; locuti sunt ad eū dicētes. Salua aiaz
 tuā. Noli respicere post tergū: nec stes i
 oī circa regione: sed in mōre saluū te fac
 nez tu fil' peas. Dixitq; loth ad eos. q̄so
 dñe mi: qz inuenit seruus tu' gratiā co.

Depictio abrahe p̄ sodomā

Apparuit fr̄i loth

Ammom̄tio
 loth vt exent

Prep̄ta

Genesis

ram te. et magnificasti gloriā et iniam
 tūā quā fecisti mecū vt saluares animā
 meā. nec possuz i mōte saluari. ne forte
 apprehēdat me malū ⁊ moriat. Est ciui
 tas h̄ iuxta ad quā possum fugere pua ⁊
 saluator i ea. Nūqd nō modica ē ⁊ viuet
 aia mea. Dixitq; ad eū. Ecce etiā i h̄ sus
 cepti pces tuas vt nō subuertā vrbē p q̄
 locut⁹ es: festina ⁊ serua ibi. qz nō po
 tero facere q̄cūq; donec ingrediaris illuc
 Idcirco vocatū est nomē vrbis illi⁹ segor:
 sol egress⁹ ē sup trā ⁊ loth igressus
 ē segor. Igit̄ dñs pluit sup sodomā ⁊ go
 morrā sulphur ⁊ ignē a dño ⁊ celoz sub
 uertit ciuitates has. et oēm circa regio
 nē. vniuersos hitatores vrbū et cūcta
 terre virētia. Respicēs q; vxoz eius post
 se versa est in statuā salis. Abraā autē cō
 surgēs mane vbi steterat p? cū dño in
 tuicus est sodomā ⁊ gomorrā ⁊ vniuer
 sam terrā regionis illius. Uiditq; ascē
 dentē fauillā de terra q̄si fornacis fumū
 Cū eī subuerteret dñs ciuitates regio
 nis illi⁹ recordatus est abraē. ⁊ liberauit
 loth de subuersione vrbū i qb; hitaue
 rat. Ascēditq; loth de segor ⁊ māsit i mō
 te: due qz filie eius cū eo. Timuerat enī
 manere in segor. Et māsit in spelunca
 iper due filie eius cū eo. Dixitq; maior
 ad minozē. Pater noster senex ē ⁊ null⁹
 viroz remāsit i terra q̄ possit ingredi ad
 nos iuxta morē vniuerse terre. Cenu
 ebriem⁹ eū vīno dormiamusq; cū eo vt
 seruaie possim⁹ ex pte nro semē. Dede
 rūt itaq; pti suo vinū bibere nocte illa
 et ingressa est maior dormiuitq; cū prē.
 At ille n̄ sen sit. nec qñ accubuit filia nec
 qñ surrexit. Altera qz die dixit maior ad
 minozē. Ecce dormiui heri cū p̄rmeo:
 dem⁹ ei bibere vinū etiā hac nocte ⁊ dor
 mies cū eo vt saluem⁹ semē de prē nro.
 Dederūtq; etiā ⁊ illa nocte prē suo bibe
 re vinū: ingressaq; minoz filia dormiuit
 cū eo. Et nec quidē tūc sensit qñ ꝑcubu
 erit vel qñ illa surrexit. Cōceperūt q̄ due
 filie loth de patre suo. Pēpītq; maior
 filiū et vocauit nomē eius moab. Ipe
 est pater moabitaz vsq; in p̄ntem die.

Vinoz qz pepit filiū: et vocauit nomen
 eius ammon. i. filius ppli mei. Ipe est
 pater ammonitarū vsq; hodie. **LXX**
Profectus inde abraā in terras
 Australē. hitauit inter cades et
 sur: ⁊ pegrinatus est in geraris
 Dixitq; de sara vxore sua: soroz mea est.
 Visit q; abimelech rex gerare ⁊ tulit eā
 Cenuit autē de⁹ ad abimelech p somniū
 nocte et ait illi. En morieris ppter mu
 lierē quā tulisti. Habet eni virū. Abime
 lech vero nō tetigerat eā. ⁊ ait. Dñe nū
 gentē ignorantē ⁊ iustū interficies. Nō
 ne ipe dixit mihi soroz mea est. ⁊ ipa ait.
 frater meus est. In simplicitate cordis
 mei ⁊ mūdicia manū meaz feci h̄. Di
 xitq; ad eū deus. Et ego scio q; simplici
 corde feceris: et ideo custodiui te ne ꝑc
 cares in me ⁊ nō dimisi vt tangeres eā
 Nūc q; redde viro suo vxorē: et orabit p
 te. qz ppheta est: et viues. Si autē nolue
 ris reddere: scito q; morte morieris tu
 ⁊ oia q̄ tua sunt. Statiq; de nocte sur
 gēs abimelech vocauit oēs seruos suos
 et locut⁹ ē vniuersa verba hec in aurib;
 eoz. Timuerūtq; oēs viri valde. Locu
 uit autē abimelech etiā abraā: et dixit ei
 Quid fecisti nobis? Quid peccauim⁹
 in te: qz induxisti sup me et sup regnuz
 meū ꝑctm̄ grāde. Que nō debuisti face
 re. fecisti nobis. Rursusq; expostulās ait
 Quid vidisti vt hoc faceres? Respondit
 abraā. Cogitauit mecū dicēs. Forsitan
 nō est timor dei in loco isto ⁊ interficiēt
 me ppter vxorē meā. Alias autē ⁊ vere so
 roz mea est filia p̄ris mei: et nō filia ma
 tris mee: ⁊ dixi eā in vxorē. Postq; autē
 eduxit me de⁹ de domo patris mei. Dixi
 ad eā. Hāc miaz facies mecū. In oī lo
 co ad quē ingrediemur dicēs q; frater tu
 us sim⁹. Tulit igit̄ abimelech oues ⁊ bo
 ues et seruos ⁊ ancillas et dedit abraā.
 Reddiditq; illi sarā vxorē suā ⁊ ait. Ter
 ra corā vobis est: vbicūq; tibi placuerit
 habita. Sare autē dixit. Ecce mille argē
 teos dedi fratri tuo. hoc erit tibi in vela
 mē oculoꝝ ad oēs q̄ tecū sūt. ⁊ quocūq;
 ꝑreperis memēro te de ꝑhensaz. Orante
 b iij

Loth saluat⁹ a
 tribu ⁊ segor

Subūsiō sodomē

vxor loth v̄t
 in statuā salis

Ammon
 p̄cest⁹ loth

maiorē moab
 minozē ammonē
 loth q; filius

Effig de hebron / in geraris
 habitat abraā

Sara ad abimelech fert

Sara restituit

añt' abraã sanauit deus abimelech r'yo
re ancillasq; ei' ⁊ pepererūt. Cōcluserat
enī dñs oēm yuluā dom' abimelech p
pter sarā yxorē abrae.

XXI

Uisitauit autē dñs sarā sic p m
lerat ⁊ impleuit q̄ locut' est. Cō
cepitq; ⁊ pepit filiū in senectus
te sua: tpe q̄ pdixerat ei de'. Uocauitq;
abraã nomē filij sui quē genuit ei sara ⁊
isaac. ⁊ circūcidit eū octauo die sicut pce
perat ei de' cū essz centū annoz. Hac q̄p
pe erate p̄tis nat' est isaac. Dixitq; sara.
Rursuz fecit mihi de' ⁊ quicūq; audierit
corridebit mihi. Rursuzq; ait. Quis au
diturus crederet abraã q̄ sara lactaret fi
liū quē pepit ei iā senil' Creuit igit' puer
et ablactat' est. Fecitq; abraã grāde pui
uū in die ablactatōis ei'. Cūq; uidisset
sara filiū agar egyptie ludentē cū isaac
filio suo: dixit ad abraã. Et ecce acillā hāc
et filiū ei'. Nō enī erit heres filius ancil
le cum filio meo isaac. Dure accepit hoc
abraã p filio suo. Cui dixit deus. Nō ti
bi videat' asperū sup puero ⁊ sup ancilla
tua. Dia q̄ dixerit tibi sara audi vocē ei'
q̄ ⁊ n̄ isaac uocabit' tibi semē. Et filiū
ancille faciā in gentez magnā: q̄ semen
tuū est. Surrexit itaq; abraam maner
tollēs panē ⁊ vtrē aq̄ imposuit scapule
ei' ⁊ tradiditq; puerū et dimisit eā. Que
cū abisset errabat in solitudine berſabee.
Cūq; cōsumpta esset aqua in vtre: abie
cit puerū subter vnā arborē q̄ ibi erat ⁊
abijt. Sed itq; e regiōe pcul q̄ tū p̄t ar
cus iacere. Dixit ei. Nō uidebo morientē
puerū. Et sedēs ⁊ leuauit vocē suā ⁊ fle
uit. Craudiuit autē de' vocē pueri. Uoc
cauitq; angel' dñi agar de celo dicēs. qd
agis agar. Nolite timere. Craudiuit ei
deus vocē pueri de loco in q̄ est. Surge
et tolle puerū ⁊ tene manū illi': q̄ in gē
tem magnā faciā eū. Aperuitq; oculos
eius de'. Que vidēs puteū aq̄: abijt et
impleuit vtrē: deditq; puero bibere ⁊ fu
it cū eo. Qui creuit et moratus est i so
litudine. factusq; est iuuenis sagittarius.
Hitauitq; in deserto pharan. et accepit
illi mē sua yxorē de terra egypti. Cōde

tpe dixit abimelech et phicol princeps
exercitus ei' ad abraã. Deus tecū est in
vniuersis q̄ agis. Iura ḡ p dñm ne nos
ceas mihi ⁊ posteris meis stirpiq; mee
sed iuxta miaz quā feci tibi. facies mihi
et terre in q̄ versat' es aduena. Dixitq;
abraã. Ego iurato. ⁊ increpabat abime
lech ppter puteū aq̄ quē vi abstulerant
serui eius. Rñditq; abimelech. Nesciui
q̄s fecerit hāc rē. Sed ⁊ tu nō indicasti
mihi ⁊ ego nō audiui pter hodie. Tulit
itaq; abraã oues ⁊ boues: ⁊ dedit abime
lech. Percusserūtq; ambo sed' ⁊ statuit
abraã septē agnas gregis seorsum. Cui
dixit abimelech. Quid sibi volūt septē
agne iste q̄s stare fecisti seorsum? At ille
Septē inquit agnas accipies de manu
mea vt sint mihi i testimoniu: qm̄ ego
fodi puteū istū. Idcirco uocat' ē locus
ille berſabee: q̄ ibi vterq; iurauit: et inie
rūt fedus p puteo iuramēti. Surrexit
autē abimelech ⁊ phicol princeps exerci
tus ei'. reuersiq; sunt i terrā palestinor.
Abraã vero plāt auit nem' in berſabee. ⁊
inuocauit ibi nomē dei eterni ⁊ fuit colo
nus tre palestinor dieb' mltis.

XXII

Que postq; gesta sūt tētauit de'
abraã ⁊ dixit ad eū. Abraã abra
am. Ad ille rñdit ad suū. Ait illi
Tolle filiū tuū vnigeitū quē diligis isa
ac ⁊ vade i terrā y fionis at ⁊ ibi offeres
eū in holocaustū. sup vnū montiū quē
monstrauero tibi. Igif abraã de nocte
cōsurgēs: strauit a sinū suū ducēs secū
duos iuuenes ⁊ isaac filiū suū. Cūq; cō
cidisset ligna in holocaustū abijt ad locū
quē p̄cepit ei de'. Die autē tercio eleua
tis ocul' vidit locū pcul: dixitq; ad pue
ros suos. Expectate hic cū asino: ego et
puer illuc v'q; p̄perātes postq; adoraue
rimus. Reuerte m̄ ad vos. Tulit q̄z ligna
holocausti et iposuit sup isaac filiū suū.
Ipe vero portabat in manib' ignē ⁊ gla
diū. Cūq; duo p̄gerēt simul dixit isaac
p̄i suo. Pater mi. At ille rñdit. qd vis fi
li. Ecce inquit ignis ⁊ ligna. vbi ē victi
ma holocausti. Dixit autē abraã Deus p
uidebit sibi victimaz holocausti fili mi.

Isaac nasat'

Abraham ysaac

Etiam Agar cū filio hysmael

immola' aie
p̄ ysaac

De puteo iuramēti

Genesis

Pergebāt ergo piter ⁊ venerūt ad locū
quē cōsiderat ei dē: in q̄ edificauit altare
et desup ligna cōposuit. Cūq; alligasset
isaac filiū suū: posuit in altare sup struē
lignoz. Et cēditq; manū ⁊ arripuit gla
diū vt imolaret filiū suū. Et ecce an
gelus dñi de celo clamauit dicēs. abraā
abraā. Qui rñdit adsum. Dixitq; ei. Nō
ertēdas manū tuā sup puerū. necq; faci
as illi quicq;. Nunc cognoui q̄ timeas
dñm: ⁊ nō pepcisti vnigenito filio tuo p
pter me. Leuaui abraā oculos suos: vi
ditq; post tergū arietē infēp̄pres heren
tē cornib;. Quē assumēs. obtulit bolo
caustū p filio. Appellauitq; nomē loci il
lius dñs videt. Cū vscq; hodie d̄r in mō
te dñs videbit. Locauit autē angel⁹ dñi
abraā sc̄do de celo dicēs. Per memet
ipm iurauit dicit dñs: qz fecisti hāc rem
et nō pepcisti filio tuo vnigenito ppter
me. bñdicā tibi ⁊ multiplicabo semē tuū
sicut stellas celi: et velut arenā q̄ est i li
tozē maris. Possidebit semē tuū portaf
inimicorū suoz. ⁊ bñdicent in semie tuo
oēs gētes terre: qz obedisti voci mee. Re
uersus ē abraā ad pueros suos: abierūt
q; be rsabee fil. ⁊ hitauit ibi. Dis itaq; ge
ntis nunciatū est abraā q̄ melcha qz ge
nuisset filios nachoz fratri suo hus pmo
genitū. et buc fratrē ei⁹ ⁊ chamuel pa
trē syriozū ⁊ calet ⁊ açau. pheldas qz et
yedlas ⁊ bathuel de q̄ nata est rebecca. o
cto istos genuit melcha nachoz frī abra
am. Cōcubina vero illi⁹ noīe roma pepe
rit tabe ⁊ gaon ⁊ thaas et maacha.

penoua bndicō

Abgenes saraz

Sara moit⁹

Uxit sara centū vi. **XXIII**
gintiseptē annis ⁊ mortua ē in
ciuitate arbee q̄ est ebron i ter
ra chanaan. Venitq; abraā vt plāgeret
et fleret eā. Cūq; surrexisset ab officio
funeris: locut⁹ est ad filios heth dicēs.
Aduena sum ⁊ pegrin⁹ apud vs. date
mibi ius sepulcri vobiscū vt sepeliā mor
tuū meū. Rñderunt filij heth dicētes.
Audi nos dñe. princeps dei es apd nos
in electis sepulcris n̄is. sepeli mortuū
tuū: nullusq; phibere te poterit quin in
monumēto ei⁹ sepelias mortuū tuū.
surrexit abraā et adorauiit pplm terre fi

lios vicz heth. Dixitq; ad eos. Si placet
aīe vestre vt sepeliā mortuū meū audi
te me ⁊ intercedite p me apud ephron
filiū seoz vt det mihi speluncā duplicēz
quā habet in extre ma pte agri sui. De
cunia digna tradat eā mihi corā vobis i
possessionē sepulcri. Mitabat autē ephrō
in medio filioz heth. Rñditq; ephrō ad
abraā cūctis audientib; q̄ ingrediebantē
portā ciuitatis illi⁹ dicēs. Nequaq; ita fi
et dñe mi sed tu mag; auscultā qd loqr.
Agrū trado tibi ⁊ speluncā q̄ in eo est p
sentib; filijs ppli mei. Sepeli mortuū
tuū. adoraui abraā corā dño ⁊ ppo ter
re: et locut⁹ est ad ephron. circumstāte
plebe ei⁹. Queso vt audias me. Dabo pe
cuniā p agro: suscipe eaz. et sic sepeliā
mortuū meū in agro. Rñditq; ephron
Dñe mi audi me. Terra quā postulas q̄
dringētos siclos argēti valet. Istud est
p̄ciū inter me ⁊ te. sed q̄tū est hoc. Se
peli mortuū tuū. Qd̄ cū audisset abraā
appendit pecuniā quā ephrō postulaue
rat audientibus filijs heth q̄dringētos
siclos argenti: pbate monete publice.
Cōfirmatusq; ē ager quondā ephronis
in q̄ erat spelunca duplex respiciēs mam
bre tā ipē q̄ spelūca. et oēs arbores eius
in cūctis terminis ei⁹ per circumitum
abrae i possessionē videntib; filijs heth
et cūctis q̄ intrabāt portā ciuitatis illi⁹
Atq; ita sepeliuit abraā sarayrozē suā in
spelūca agri duplici q̄ respiciebat mābre
hec est hethrō in terra chanaā. Et p̄fima
tus ē ager ⁊ antrū qd̄ erat in eo abrae i
possessionē monumēti a filijs heth.

Erat autē abraā se **XXIII**
nēx dieb; multoz et dñs in
cunctis benedixerat ei. Dixitq;
ad seruū seniorē domus sue qui p̄erat
omnibus que habebat. Done manum
tuā subter femur meū vt adiurē te per
deū celi et terre vt nō accipias vxorem
filio meo de filiabus chanaanozū inter
quos habito: sed ad terrā et cognationē
meā p̄ficiscaris. et inde accipias vxorem
filio meo isaac. Rñdit seruus. Si nolu
erit mulier venire mecū in terram hāc
nunqd̄ reducere tebro filiū tuū ad locū

de quo tu egressus es. Dixitq; abraam
Caue ne qm reducās filium meū illuc.
Dñs celi ⁊ terre q̄ tulit me de domo pa-
tris mei ⁊ de terra natiuitatis mee q̄ lo-
cutus est mihi. et iurauit mihi dicens. se-
mini tuo dabo terrā hāc. ipe mittet an-
gelū suū corā te. et accipies inde uxoreꝝ
filio meo. Sin autē mulier noluerit seq̄
te nō teneberis iuramēto: filiū tm̄ meū
ne reducās illuc. Posuit ḡ seru⁹ manū
sub femore abraā dñi sui: et iurauit illi
sup f̄mone b̄. Tulitq; decē camelos de
grege dñi sui ⁊ abiit. ex oib; bonis eius
portās secū: p̄fectusq; p̄xit ī mesopota-
miā ad vrbē nachor. Cūq; camelos fecis-
set accūbere extra oppidū iuxta puteum
aq̄ vesp̄e. eo tpe q̄ solēt mulieres egredi
ad hauriendā aquā: orauit dñm dicens.
Dñe de⁹ dñi mei abraā. occurre obsecro
mihi hodie: ⁊ fac miāz cū dño meo abra-
am. Ecce ego sto. p̄p̄ fontē aq̄ ⁊ filie ha-
bitatorū hui⁹ ciuitatis egredientē ad hau-
riendā aquā. Igit̄ puella cui dixerō. in-
clina hydriā tuā vt bibā et illa respōde-
rit. bibe. qm et camelis tuis dabo potum
ip̄a est quā p̄parasti seruo tuo isaac. et p̄
hoc intelligā q̄ fecer̄ miāz cū dño meo
abraā. Necdū intra se verba cōpleuerat
et ecce rebecca egrediebāt filia bathuel
filij melch̄ uxoris nachor fratris abraā.
hñs hydriā in scapula sua puella decoꝝa
nimis virgoq; pulcherrima et incognita
viro. Descēderat autē ad fontē et imple-
uerat hydriā aqua: ac reuertebāt. Ec-
curritq; ei seruus ⁊ ait. Paurillū aque
mihi ad bibendum prebe de hydria tua.
Que r̄ndit. Bibe dñe mi. Celeriterq; de-
posuit hydriā sup vlnā suā ⁊ dedit ei po-
tū. Cūq; ille bibisset. adiecit. Quin ⁊ ca-
melis tuis hauriā aquā donec cūcta bi-
bāt. Effundēsq; hydriam in canalib; re-
currit ad puteū vt hauriret aquā. ⁊ hau-
stā oib; camelis dedit. Ipe autē cōtem-
plabāt eā tacitus: scire volēs vtrū. p̄spe-
rū iter suū fecisset de⁹ an nō. Postq; autē
biberūt cameli. ptulit vir in aures aure-
as. appendētes siclos tuos: et armillas
totidē pondo sicloꝝ decē. Dixitq; ad eā

Cuius es filia: indica mihi. Et in domo
p̄ris tui locus ad manendū. Que r̄ndit
Filia sum bathuelis: filij nachor quē pes-
perit ei melch̄: et addidit dicens. Dalea-
rum q̄z et feni plurimū est apud nos et
locus spaciolosus ē ad manendū. Inclī-
nauit se hōz adorauit dñm dicens. Bñdi-
ctus dñs de⁹ dñi mei abraā: qui nō ab-
stulit miāz ⁊ veritatē suā a dño meo: et
recto itinere me pduxit in domū fratris
dñi mei. Lucurrit itaq; puella et nūcia-
uit in domū matris sue oīa q̄ audierat.
Dabebat autē rebecca frat̄re noīe laban:
q̄ festin⁹ egressus est ad hōiem vbi erat
fons. Cūq; vidisset in aures ⁊ armillas
in manib; sororis sue. et audisset cūcta
verba referētis. hec locut⁹ ē mihi homo
v̄it ad vrbē q̄ stabat iuxta camelos ⁊ p̄-
pe fontē aq̄: dixitq; ad eū. Ingredere bñ-
dicte dñi. Cur foris sis. p̄parauit domū
et locū camelis tuis: et introduxit eū in
hospitiū ac destravit camelos: deditq; pa-
leas ⁊ fenū et aquā ad lauādos pedes ca-
meloz ⁊ viroz q̄ venerāt cū eo. Et appo-
situs est in d̄spectu ei⁹ panis. Qui ait.
Nō comedā donec loquar sermōes me-
os. R̄ndit ei. Loq̄re. At ille. Seruus in-
quit abraam sum. Et dñs benedixit do-
mino meo valde. et magnificatus est ⁊
dedit ei oues ⁊ boues ⁊ argentū et aurū
seruos et ancillas camelos ⁊ asinos. Et
cepit sara vxor dñi mei filiū dño meo ī
senectute sua: deditq; illi oīa q̄ habue-
rat. et adiurauit me dñs meus dicens.
Nō accipies vxorē filio meo de filiabus
chananeoz in quoz terra habitō. s; ad
domū p̄ris mei p̄ges: et de cognatione
mea accipies vxorē filio meo. Ego vero
r̄ndi dño meo. Quid si noluerit venire
mecū mulier: Dñs ait in cui⁹ cōspectu
ambulo. mittet angelū suū tecū ⁊ diri-
get viā tuā. accipiesq; vxorē filio meo de
cognatōe ⁊ de domo p̄ris mei. Innocēs
eris a maledictōe mea cū ueneris ad pri-
mos meos: et nō dederint tibi. Veni ḡ
hodie ad fontē aque ⁊ dixi. Dñe de⁹ dñi
mei abraā si direxisti viā meam in qua
nunc ambulo. ecce sto iuxta fontē aque

Genesis

et virgo q̄ egrediet̄ ad hauriendā aquā
audierit a me da mihi paululū aq̄ ad bi
bendū de hydria tua. et dixerit mihi: et tu
bibe: et camelis tuis hauriā. ip̄a est mlt̄
quā p̄parauit dñs filio dñi mei. **C**unq̄
hec tacit̄ mecum voluerē. apparuit rebec
ca veniēs eū hydria quā portabat in sca
pulis: descenditq̄ ad fontē et haurit aquā.
Et ait ad eā. Da mihi paululū bibere.
Que festinās deposuit hydriā de hume
ro: et dixit mihi. **E**t tu bibe: et camel tu
is tribuā portū. **S**ibi: et adaquauit came
los. **I**nterrogauitq̄ eā et dixit. **C**ui es
filia. q̄ r̄ndit. **F**ilia barhuelis filij na
chor. quē pepit ei melcha. **S**uspendi ita
q̄ in aureas ad ornandā faciē ei: et armil
las posui in manib̄ ei. **P**ronusq̄ adora
ui dñm. bñdicēs dño deo dñi mei abraā
q̄ p̄duxit me recto itinere vt lumerē fi
liā scis dñi mei filio ei. **M**obzē si faciēs
miam et veritatē cū dño meo indicate
mihi. vt vadā ad dexterā siue ad sinistrā
Rñderunt labā et barhuel. **A** dño egres
sus est sermo. **N**ō possum̄ extra placitū
ei? quicq̄ aliud loq̄ tecū. **E**n rebecca co
rā te est tolle eā et p̄ficicere: et sit vxor
dñi filij tui sic locut̄ est dñs. **Q**d cū au
disset puer abraā: p̄cides adoraui in ter
ra dñm. **P**rolat̄q̄ vasis argēteis et au
reis acceit̄ib̄ dedit ea rebecca p̄ munere
Fratib̄ q̄ ei? et m̄i dona obtulit. **I**ni
to p̄iuuio rescētes piter et bibētes m̄ase
rūt ibi. **S**urgēs aut̄ mane locut̄ ē puer
Dimitte me. vt vadā ad dñm meū.
Rñderūtq̄ frater ei? et mater. **M**aneat
puella salte decē dies apud nos: et postea
p̄ficicet. **N**olite aut̄ me retinere qz dñs
dixit viā meā. **D**imitte me vt p̄gā
ad dñm meū. **E**t dixerūt. **C**lozem? puel
lam et q̄ramus ipsius voluntatē. **C**unq̄
vocata venisset. sciscitati sūt. **Q**is ire cū
hoīe isto. **Q**ue ait. **G**ladā. **D**imiserūt q̄
eā et nutricē illius seruūq̄ abraā et comi
tes eius imprecātes p̄sp̄era forori tue. at
q̄ dicētes. **S**oror nostra es. crescas in
mille milia et possideat semē tuū portas
inimicorū suorū. **I**git̄ rebecca et puella il
lus ascēsis camelis secute sunt vt r̄q̄

festinus reuertebat̄ ad dñm suū **E**t au
tē tpe deambulabat isaac p̄ viā q̄ ducit
ad puteū. cui? nomē viuētis et vidētis.
Habitabat enī in terra australi. et egres
sus fuerat ad meditandū in agro inclu
nata iā die. **C**unq̄ eleuass̄ oculos vidit ca
melos veniētes p̄cul. **R**ebecca q̄q̄ p̄spe
cto isaac descendit de camelorū ait ad puez
Quis ē ille hō q̄ v̄it p̄ agrū i occursum
nobis. dixitq̄ ei. **I**p̄e est dñs me. **A**t il
la cito tollēs palliū suū opuit se. **S**eru?
aut̄ cuncta q̄ gesserat narrauit dño suo
isaac. **Q**ui introduxit eā in tabernaculū
sare matris sue. et accepit eā vxorē. et in
t̄m dilexit vt dolorē q̄ ex morte matris
eius acciderat tēperaret. **XXV**

Hraam vero aliā duxit vxorem
noīe cethurā: q̄ pepit ei lamraz
et iecsan: et madan: et madian et
elboch et sue. **J**ecian quoq̄ genuit sa
ba et dadā. **F**ilij dadā fuerunt assurim et
lathusim et laomim. **A**t vero ex madian
ortus ē epher et enoch et abadia heldaa.
Dēs hi filij cethure. **D**editq̄ abraā cū
cta q̄ possiderat isaac: filijs at̄ p̄cubinaz
laratus est munera: et sepauit eos ab
isaac filio suo dū adhuc ip̄e viueret ad
plagā orientalē. **F**uerūt aut̄ dies vite
abrae centū septuagintaquinq̄ anni et de
ficiēs mortuus ē in senectute bona pue
cteq̄ erat et plen̄ dierū. **P**gregatusq̄ ē
ad pplm suū. **E**t sepelierunt eū isaac et
hismael filij sui in spelūca duplici q̄ sita ē
in agro ephron filij ser ether: e regioe mā
bre quā emerat a filijs heth. **I**bi sepul
tus est ip̄e: et sara vxor ei. **E**t post obitū
illi? bñdixit de? isaac filio eius q̄ habitas
bat iuxta puteū noīe viuētis et vidētis.
He sūt generatōes filij abrae quē pepe
rit ei agar egyptia famula sare et hec no
mina filiorū eius in vocabulis et gene
ratōibus suis. **P**rimogenitus hisma
elis nabioht deinde cedar: et abdelzel:
et mabsan. masma quoq̄ et duma. et
massa. adad. et thema. et iachur. et na
phis et cedma. **I**sti sunt filij hismael.
et hec nomina per casteila et opida eorū
duodecim principes tribuum suarum.

Et facti sunt annivite hismaelis centū
 triginta septē: deficiēs q̄ mortuus est. et
 apposit' ad pplm suū. **H**abitavit autē ab
 euila vsq̄ iur q̄ respicit egyptū introcū
 tibi assyrios. **L**ora cunctis fratrib' suis
 obiit. **D**e q̄z sūt ḡratōes isaac filij abraā
Abraā genuit isaac: q̄ cū q̄draginta esset
 annōz duxit vxorē rebecca filiā bathue
 lis syri de mesopotamia sorore labā. **D**e
 precatusq̄ est isaac dñm p vxore sua eo
 q̄ esset steril'. **Q**ui exaudiuit eū ⁊ dedit
 p̄ceptū rebecca: s̄z collidebant i vtero ei'
 puuli. q̄ ait. **S**i sic mihi futurū erat qd
 necesse fuerit cōcipe. **P**errexitz rebec
 ca vt p̄luleret dñm. q̄ ridens ait. **D**ue
 getes sunt i vtero tuo. et duo ppli ex v̄
 tre tuo diuident' p̄lusq̄ popuiuz supra
 bit ⁊ maior seruiat minori. **J**ā ips p̄ri
 endi aduenerat ⁊ ecce gemi in vtero ei'
 repta sūt. **Q**ui p̄mus egressus ē rufus
 erat ⁊ tot' in morē pellis hispida. voca
 tūq̄ est nomē ei' esau. **P**roximus alter
 egrediēs plantā fratris tenebat manuz
 idcirco appellauit eū iacob. **S**exagenā
 rius erat isaac qm̄ nati sūt puuli. **Q**uibz
 adult' factus ē esau vir gnarus venādz
 hō agricola. iacob autē vir simplex hīta
 bat in tabnacul'. **I**saac amabat esau eo
 q̄ de venatōibz illi' v̄sceret. ⁊ rebecca di
 ligebat iacob. **C**oxit at iacob pulmentū
Ad quē cū venissz esau d' agro lassus ait
Da mihi d' coctōe hac rufa: qz opido las
 sus suz. quā ob cām vocatū est nomē ei'
 edom. **C**ui dixit iacob **E**de mihi p̄mo
 genita tua. **I**lle r̄ndit. **E**n morioz. quid
 mihi p̄derūt p̄mogenita: ait iacob. **J**u
 ra ḡ mihi. **J**urauit ei esau ⁊ v̄didit p̄i
 mogenita: ⁊ sic accepto pane ⁊ lētis edu
 lio comedit ⁊ bibit ⁊ ab̄qt: p̄uipendens
 q̄ p̄mogenita vendidisset. **XXVI**

Cōta autē fame sup terrā post eā
 sterilitatē q̄ acciderat in diebus
 abraā: abiit isaac ad abymelech
 regē palestinoz in gerara. apparuitq̄ ei
 dñs ⁊ ait. **N**e descedas in egyptū: s̄z q̄e
 sce in terra quā dixero tibi ⁊ p̄grinare
 i ea: eroq̄ tecū ⁊ b̄ndicā tibi. **T**ibi enī et
 semī tuo dabo vniuersas regiones has.

cōplēs iuramentū qd̄ spopōdi abraā p̄ri
 tuoz multiplicato semē tuū sic stellas ces
 li. **D**aboq̄ posteris tuis vniuersas regio
 nes has. ⁊ b̄ndicent' i te tuo oēs getes
 terre: eo q̄ obedierit abraā voca mee ⁊ cu
 stodierit p̄cepta ⁊ mādata mea ⁊ cerimo
 nias. lege s̄z suauerit. **M**alit itaq̄ isaac
 i geraris. **Q**ui cū iteregaret a vir' loci
 illi' sup vxore sua: r̄ndit. soroz mea ē. **L**i
 muerat enī p̄fiteri q̄ sibi essz sociata cō
 iugio: reputās ne forte interficerēt eū p̄
 pter illi' pulcritudinē. **L**ūq̄ p̄trā fissent
 dies plurimi ⁊ ibidē moraret' p̄spiciēs
 abymelech rex palestinoz p̄ fenestrā: vi
 dit eū iocantē cū rebecca vxore ⁊ accersī
 to eo ait. **P**erspiciuū est q̄ vxoz tua sit:
 cur mentit' es eā soroz tuā esse. **R**̄ndit
 timui ne morerē p̄t eā **D**ixitz abime
 lech. **Q**uare imposuisti nobis. **P**otuit
 coire q̄piā de p̄lo cū vxore tua: ⁊ induxe
 ras sup nos grade pctm̄. **P**recepitz oī
 p̄lo dicēs. **Q**ui te tigerit hoīs hui' vxo
 re: morte moriet'. **S**eu it autē isaac i ter
 ra illa: ⁊ inueit in ipō āno centuplū. **S**ū
 dixitz ei de' ⁊ locupletat' est hō ⁊ ibat p̄
 ficiēs atz succreles. donec magn' v̄te
 mēter effectus ē: habuitq̄ possessiones
 ouiu ⁊ armētoz ⁊ familie plimū. **O**b h̄
 inuidētes ei palestini: oēs puteos q̄s fo
 derāt sui p̄tis illi' abraā: illo tpe obstru
 xerūt implētes humo. int̄m vt ip̄e abi
 melech diceret ad isaac. **R**ecede a nobis
 qm̄ potētior nobis fact' es valde. **E**t il
 le dilcedēs vt v̄iret ad torentē gerare
 hītareq̄z ibi. rursuz fodit alios puteos
 q̄s foderāt sui patris sui abraā ⁊ q̄s illo
 mortuo oliz obstruxerāt philistim. **A**p
 pellauit eos eisdez noibz q̄bz ante pater
 vocauerat. **F**oderūtq̄z in tozrēte et repe
 rerūt aquā viuā. **E**z et ibi iurgiuz fuit
 pastoz gerare: aduersus pastores isaac.
 dicentiū. **N**ra est aq̄. **Q**uāobzē nomen
 putei ex eo qd̄ acciderat vocauit calum
 niā. **F**oderūt autē ⁊ aliū et p̄ illo q̄z rixā
 ti sunt appellauitq̄z eū inimicitia. **P**ro
 factus inde fodit aliū puteū: p̄ q̄ no p̄tē
 derunt. **I**taq̄ vocauit nomē eius lati
 tudo dicens. **H**unc dilatauit nos dñs

Iacob
 Esau

Amāno et Renoua p̄missiois
 ad ysaac

Genesis

et fecit crescere sup terrā. Ascendit autē
isaac ex illo loco i berfabee: vbi apparu-
it ei dñs in ipa nocte dicens. Ego sum de-
us abraā p̄ris tui. noli timere qz ego te
cū sum. Bñdicā tibi: multiplicabo iemē
tuū p̄t suū meū abraā. Itaqz edifica-
uit ibi altare dño: et iuocato noie dñi ex-
tēdit tabernaculū. p̄cepitqz suis suisqz
foderēt puteū. Ad quē locū cū venisset
de geraris. abimelech. et octocath amic⁹
illi⁹ et phicol dux militū: locutus ē isaac.
Quid venistis ad me hōiez quē odistis
et expulistis a vobis: q̄ rñderūt. Uidi
mul tecū eē dñm: et idcirco nos dixim⁹.
Sic iuramentū inter nos et ineamus
fedus: nō facias nobis q̄cūqz mali sic et
nos nihil tuoz attigim⁹ nec fecim⁹ qd
te lederet: s; cū pace dimisim⁹ auctū te
nedictōe dñi. Fecit ḡ eis p̄uuiū. et post
cibū et potū surgētes mane iurauerunt
sibi mutuo: dimisitqz eos isaac pacifice
in locū suū. Ecce autē venerūt in ipō die
serui isaac annuciātes ei de puteo quā
foderāt atqz dicētes. Inuenim⁹ aquas
vñ appellauit eū abundantiā. et nomē
vrbi ipositū est berfabee vsqz i p̄ntēz diē.
Esau vō q̄dragenari⁹ duxit uxores du-
as iudith filiā beeri et hēi et basemath fi-
liā elon eiusdē loci. q̄ ambe offenderāt
animū isaac et rebecca. **LXXVII**
Senuit autē isaac et caligauerūt
ocli ei⁹ et videre nō poterat. vo-
cauitqz esau filiū suū maiore et
dixit ei. Fili mi. q̄ rñdit. Adsum. cui p̄t.
Uides inq̄t q̄ senuerim et ignozē diē
mortis mee. Sume arma tua et phare-
trā et arcū et egredere foras. Cūqz vena-
tu aliqd app̄xender⁹ fac mihi inde pul-
mentū sic velle me nosti et affer vt come-
dā. et bñdicat tibi aia mea añqz moriar.
Nō cū audisset rebecca et ille abisset in
agrū vt iussione p̄ris ipleret dixit filio
suo iacob. Audiui p̄ez tuū loquentem
cū esau fr̄e tuo et dicentē ei. Affer mihi
de venatōe tua et fac citos vt comedā et
bñdicā tibi corā dño añqz moriar. Nūc
ergo fili mi acq̄esce p̄ filijs meis et p̄gēs
ad gregē affer mihi duos sedos optios

vt faciā ex eis escas p̄ti tuo q̄b; libēter
vescā. q̄s cū ituler⁹ et p̄mederit bñdicat
tibi p̄tqz moriar. Cui ille rñdit. Nostis
qz esau fr̄e me⁹ hō pilosus sit et ego lenis.
Si atrectauerit me. p̄t me⁹ et senserit
timeo ne putet sibi voluisse me illude-
re et inducat sup me maledictōz p̄ bñdi-
ctōe. Ad quē mē. i me sit ait. ita males-
dictio fili mi. tñ audi vocē meā et p̄gēs
affer q̄ dicit. Abijt et attulit venaicqz m̄ti.
pauit illa citos sic velle nouerat p̄ezilli-
us et vestib; esau valde tonis q̄s ap̄ se
hēbat domi: aduit eū pellisculalqz sedoz
circūdedit manib; et colli nuda p̄terit.
Deditqz pulmētū: et panes q̄s coxerat
tradidit. q̄b; illatū dixit. P̄t mi. At ille
rñdit. Audio. q̄s es tu fili mi. Dixitqz
iacob. Ego sū p̄mogenit⁹ tuus esau. fe-
ci tibi sic p̄cepisti mihi. surge sede et co-
mede de venatōe mea vt bñdicat mihi
aia tua. Rursūqz isaac ad filiū suū. quō
inq̄t tā cito iuenire potuisti fili mi: q̄ rñ-
dit. volūtas dei fuit vt cito occurreret
mihi qd volebas. Dixitqz isaac. Accede
huc vt tangā te fili mi: p̄hē vtrū tu sis
fili⁹ me⁹ esau an nō. Accessit ille ad p̄ez
et palpato eo: dixit isaac. Glor q̄dē: vox ia-
cob ē. s; manus: man⁹ sūt esau. et nō co-
gnouit eū: qz pilose man⁹ similitudinē ma-
ioris exp̄sserat. Bñdicēs ḡ illi ait. Tu es
fili⁹ meus esau: rñdit. ego sum. At ille.
affer inq̄t mihi citos de venatōe tua fili-
mi vt bñdicat tibi aia mea. q̄s cū obla-
tos p̄medisset: obtulit ei ecvinū. Quo
hausto dixit ad eū. Accede ad me et da
mihi osculū fili mi. accessit et osculat⁹
eū. Statimqz vt sensit vestimētōz ei⁹ tra-
vōx iacob: manū at; manū
grantiā: bñdicēs illi ait. Ecce odor filij
mei sic odor agri pleni. cui bñdixit dñs
qz nō opib; iustificamur: sed
fide: qm carnal ofirmitas
opib; p̄pedimēto est: s; fidei
factoz obumbrat erroz
q̄ meret veniā delictoz;
Dei tibi de⁹ de roze celi: et v̄ pinguedie
fr̄e abundantia frum̄tivini et olei. et fui-
ant tibi ppli et adozēt te trib;. esto dñs
frat̄z tuoz et icuruēt an te filij m̄tis tue.
Qui maledixerit tibi sit ille maledict⁹
et q̄ bñdixerit t̄ bñdicat tibi repleat. Uix
isaac et monē iplerat et egresso iacob fo-
ras vxit esau coctozqz v̄ venatōe citos i-
tulit p̄ti dicens. surge p̄t mi et p̄mede te

*Ambrosius: 7 p̄ p̄te op̄i. In 2o lib.
de b̄o iacob et vita b̄ti. Cap. 2.
In fine. Agnouit isaac notū
odorē genēis sui. regnouit
stola scripturę veteris. s; voce
plebis veteris nō regnouit: et
ideo agnouit eē mutata. Na-
nat em̄ hodie stola eadē: s; p̄p̄ta
denotatōis: canora cepit eē con-
fessio. Meito dixit. Vox q̄dem
iacob: manū at; manū
Et fortasse illud est.
qz nō opib; iustificamur: sed
fide: qm carnal ofirmitas
opib; p̄pedimēto est: s; fidei
factoz obumbrat erroz
q̄ meret veniā delictoz;*

venatione filij tui. vt bndicat mihi aia
 tua. Dixitq; illi isaac. Quis ei es tu. q
 rñdit. Ego sum fili' tuus priogenitus
 esau. Expauit isaac stupore vehemēti et
 vltra q̄ credi p̄t amirās ait. Quis igit
 ille est q̄ dudū captā venatōz attulit mi
 hi et comedi ex oib; priusq; tu venires?
 Bndicq; ei: et erit bndict' Auditz esau
 p̄monib; p̄ris: irrugit clamore magno
 et cōsternat' ait. Bndic etiā et mihi p̄
 mi. q̄ ait. Venit german' tuus fraudu
 lenter et accepit benedictōz tuā. At ille
 subiūxit. Iuste vocatū est nomē ei' ia
 cob. Supplātauit enī me en altera vi
 ce. Priogenita mea aī tulit et nūc secū
 do surripuit bndictionē meā. Rursūq;
 ad patre. nūq̄d nō reseruasti ait et mihi
 bndictōz? Rñdit isaac: dñm tuū illū cō
 stitui: et oēs frēs suos seruituti ei' sub
 iugauī. Frumto et vino et oleo stabilui
 eū: et tibi post hec fili mi vltra q̄d faciā.
 Qui esau. Nū vnā inq̄t tm bndictionē
 hēs p̄. Mihi q̄ obsecrovt bndicaf. Cū
 q̄ eiulatu magno fleret mor' isaac di
 xit ad eū. In pinguedie frē et i roze celi
 desup erit bndictio tua. Clives i gladio
 et frī tuo seruiēs: tpusq; veiet cū excuti
 as et soluas iugū ei' o ceruicib; tuis ode
 rat q̄ sp esau iacob p bndictōne q̄ bndi
 xerat ei p̄. Dixitq; in corde suo. Vleni
 ent dies luct' patris mei et occidā iacob
 fratrem meū. Nūciata sūt hec rebecca q̄ ti
 mēs et vocās iacob filiū suū: dixit ad eū
 Ecce esau frater tu' minas vt occidat te
 Nūc q̄ fili audi vocē meā: et p̄surgēs su
 ge ad labā frēm meū i arā. hñtabilq; cū
 eo dies paucos donec req̄scat furor fra
 tris tui. et cesset indignatio ei' obliuiscat
 q̄ eoz q̄ fecisti i eū. postea mittā et addu
 ca te inde huc. Curv troq; orbalvz filio
 i vno die Dixitq; rebecca ad isaac. Te
 det me vite mee p̄t filias heth Si ac
 cepit iacob vxore d stirpe hu' frē nolo
 viuere.

XXVIII

Vocauit itaq; isaac iacob et bñ
 dixit eū: p̄cepitq; ei dicēs. Noli
 accipe p̄ingē de genere chanaā: s; vade
 et p̄fiscere i mesopotamiā syrie. ad do

mū bathuel p̄ris matris tue et accipe ti
 bi inde vxore de filiab; labā anūculi tui
 De' aut oipotēs bndicat tibi et crescere
 te faciet atq; multiplicet vt sis i turbas
 p̄ploz. et det tibi bndictōes abraē et semī
 tuo post te: vt possideas terrā pegrinatō
 nis tue. quā pollicit' est auo tuo. Cūq;
 dimisisset eū isaac p̄fect' p̄ueit i meso
 potamiā syrie ad labā filiū bathuel syri
 fratrem rebecca m̄ris sue. Vidēs at esau
 q̄ bndixisset pater su' iacob et misisset
 eū in mesopotamiā syrie vt inde vxore
 duceret. et q̄ post benedictōz p̄cepisset
 ei dicēs. nō accipies vxore de filiab; cha
 naan: q̄d q̄ obediēs iacob parētib; suis
 islet i syriā. p̄bās q̄ q̄ nō libenter aspi
 ceret filias chanaā p̄t suos: iuit ad his
 malxē et duxit vxore absq; his q̄s prius
 habebat. melech filiū hismael filij abra
 am sorore nabaiothi. Igit' egressus ia
 cob de bersabee p̄gebat arā. Cūq; venis
 set ad quendā locū et vellet in eo req̄s
 scere p' sol occubitu. tulit de lapidib; q̄
 iacebāt. et supponēs capiti suo: dormiuit
 in eodē loco. Cliditq; i somnis scalam
 stantē sup terrā et cacumē illi' tangēs ce
 lū angelos q̄ dei ascendētes et descendē
 tes p̄ eā: et dñm innixū scale dicētē sibi
 Ego sum dñs de' abraā p̄ris tui et deus
 isaac. Terrā i q̄ dormis tibi dabo et semī
 tuo. eritq; semē tuū q̄i puluis frē. Di
 lataberis ad orientē et occidentē et septē
 trionē et meridiē. et bndicent i ter in se
 mie tuo cūcte trib; terre. Et ero custos
 tuus q̄cūq; prereris: et reducā te i terrā
 hāc. nec dimittā nisi i pleuro vniuer
 sa q̄ dixi. Cūq; euigilass; iacob d somno
 ait. vere dñs ē i loco istoz ego nesciebā
 Dauēsq; q̄s terribil' ē inq̄t loc' iste. Nō
 est hic aliud nisi dom' dei et porta celi.
 Surgēs q̄ iacob mane tulit lapidē quē
 supposuerat capiti suo. et erexit i titulū
 fundēs oleū desup. Appellauitq; nomē
 vrbis betxel: q̄ pri' lusa vocabat. Clonit
 etiā votū dicēs. Si fuerit dñs mecū et
 custodierit me i via p̄ quā ego ambulo
 et dederit mihi panē ad rescendū et vesti
 mentū ad induendū. reuersusq; fuero

Appoi et Re
 noua p̄missio
 ad iacob in
 luga. r. betjel

Genesis

pspere ad domum patris mei: erit mihi dñs in deū. et lapis iste quē erexi in titulū. vocabit̃ domus dei: cūctorūq; q̃ dederis mihi. decimas offeram tibi.

Profectus ergo iacob **XXIX** venit i terrā orientālē. et vidit puteū in agro tres q̃q; greges ouitū accubātes iuxta eū. Nā ex uio ada quabānt̃ pecora: et os ei' grandi lapide claudebat. Nosq; erat vt cūctis ouib; cōgregat̃ de uoluerēt lapidē. ⁊ reffectis gregib; rursum sup os putei ponerent̃. Dixitq; ad pastores. Fratres vñ estis? Qui rñderūt de aran. Quos interroq; gās: nunq; ait nōstis labā filiū nachor. Dixerūt. Nouimus. San' ne est inq; t. Valet inquit. et ecce rachel filia eius venit cum grege suo. Dixitq; iacob. Ad huc multū diei sup est: nec est tps vt reducant̃ ad caulas greges. Date aut̃ potū ouib; et sic eas ad pastum reducite. Qui rñderunt. Nō possum' donec oia pecora cōgregent̃ et amoueam' lapidē de ore putei vt adaquemus greges. Ad huc loquebant̃. et ecce rachel veniebat cū ouib; patris sui. Nā gregē ipa pascebat. quā cū vidisset iacob. et sciret consobrinā suam: onescq; laban auūculi sui amouit lapidē quo puteus claudebat: et adaquato grege osculatus est eā. Et eleuata voce fleuit. et indicauit ei q; frater esset patris sui. et filius rebecca. At illa festinans nunciauit patri suo. Qui cum audisset venisse iacob filiū sororis sue occurrit obuiā ei: cōplexusq; eū ⁊ in oscula ruens: duxit in domū suā. Auditis aut̃ causis itineris: rñdit. Os meū es et caro mea. Et postq; impleti sunt dies mensis vni': dixit ei. Nū q; frater meus es: gratis serues mihi: Dic qd mercedis accipies. Habebat vxo duas filias. nomē maioris lya: minor' vxo appellabat̃ rachel. S; lya lipis erat ocul' rachel decora facie et venusto aspectu. quā diligēs iacob ait. seruā tibi p rachel filia tua minore septē annis. Rñdit labā. Melius est vt tibi eā dem q; altero viro. mane apud me. Seruiuit ergo ia

cob p rachel septē annis. et videbant̃ illi pauci dies p amoris magnitudine. Dixitq; ad laban. Da mihi vxorē meā. qz iā tps impletū est vt ingrediar ad illa. Qui vocatis multis amicosū turbis ad cuiuū fecit nuptias. et vxore lyan filia suaz introduxit ad eum: dās ancillam filie gelpham noie. Ad quam cū ex more iacob fuisset ingressus. lacto mane vidit lyan. et dixit ad socerū suū. qd ē quod facere voluisti. Nōne p rachel seruiui tibi: qre imposuisti mihi: Respondit laban. Nō est i loco nostro cōsuetudinis vt minores ante tradam' ad nuptias. Imple hebdomadā dierū huius copule. et hanc q; dabo tibi p ope q; seruiturus es mihi septē annis alqs. Ac qui euit placito ⁊ hebdomada transacta rachel duxit vxorē. Cui p̃ seruā balam tradiderat. Tandēq; potit' optatis nuptijs amorē sequētis priori ptulit: seruies apud eū septē annis alqs. Vidēs aut̃ dñs q; despiceret lya. apuit vuluaz eius: sorore sterili pmanēte. Que cōceptū genuit filiū: vocauitq; nomē eius ruben: dicens. vidit dñs humilitatē meā. Nūc amabit me vir meus. Rursumq; cōcepit et peperit filiū ⁊ ait. qm̃ vidit me dñs haberi cōtemptui dedit etiā istum mihi. Vocauitq; nomē ei' symeō. Cōcepitq; tercio ⁊ genuit aliū filiū: dixitq; Nūc q; copulabit̃ mihi maritus me': eo q; peperim ei tres filios. Et idcirco appellauit nomē eius leui. quarto cōcepit et peperit filiū: et ait. Dodo p̃hitetoz dño. Et ob hoc vocauit eum iudam. cef

Clauitq; parere. **XXX** Ernens aut̃ rachel q; infecūda esset inuidit sorori sue: ⁊ ait marito suo. Da mihi liberos alioq; moriar. Cui iratus rñdit iacob. Nū p deo ego sum: q; priuauit te fructu ṽtris tui: At illa. Dabeo inq; famulā balā: ingredere ad illā vt p̃iat sup genua mea ⁊ habeam ex illa filios. Deditq; illi balā in cōiugiu. q; ingresso ad se viro cōcepit ⁊ peperit filiū. Dixitq; rachel. Indicauit mihi dñs ⁊ exaudiuit vocē meā dās mihi filiū

Et idcirco appellauit nomen eius dan
Rursumq; bala concipiens peperit alterum
p quo ait rachel. **C**onparauit me dominus cum
sorore mea et inualui. vocauitq; eum ne-
ptalim. **S**enties lya q; parere desisset
zelpham ancilla suam marito tradidit.
Qua post conceptum edente filium dixit. **F**e-
liciter. **E**t idcirco vocauit nomen eius
gad. **P**eperit q; zelpha alterum dixitq;
lya. **H**oc p beatitudine mea. **B**eatam q;
pe me dicet omnes mulieres. **P**roptere-
rea appellauit eam aser. **E**gressus autem ru-
ben tpe messis triticee in agrum reperit
mandragoras q; matri lye detulit. **D**i-
xitq; rachel. **D**a mihi partem de mandra-
goris filij tui. **I**lla respondit. **P**arum ne ti-
bi uideat q; preripueris maritum mihi.
nisi etiam mandragoras filij mei tuleris
Ait rachel. **D**ormiat tecum hac nocte p
mandragoris filij tui. **R**edeuntiq; ad
vesperam iacob de agro egressa est in oc-
cursum eius lya: et ait. **A**d me inquit in-
trabis: q; mercede conduxi te p mandra-
goris filij mei. **D**ormiuitq; cum ea no-
cte illa: et exaudiuit deus preces eius. **C**on-
cepitq; et peperit filium quintum. et ait. **D**e-
dit deus mercedem mihi: q; dedi ancillam
meam uiro meo. **A**ppellauitq; nomen eius
ysachar. **R**ursum lya concipiens peperit se-
xtum filium: et ait. **D**otauit me deus dote
bona. **E**tiam hac uice mecum erat maritus
meus: eo q; genuerim ei sex filios. **E**t id-
circo appellauit nomen eius gabulon.
Post quem peperit filiam nomine dinam.
Recordatusq; dominus rachelis: exaudiuit
eam. et aperuit vuluam eius que concepit et
peperit filium dicens. **A**bstulit deus ob-
probrium meum: et vocauit nomen illius
ioseph dicens. **A**ddat mihi dominus filium al-
terum. **N**ato autem ioseph: dixit iacob socero
suo. **D**imitte me ut reuertar in patriam
meam et ad terram meam. **D**a mihi uxo-
res et liberos meos p quibus seruiui tibi
ut abeam. **T**u uero nosti seruitutem
qua seruiui tibi. **A**it illi laban. **I**nueni-
am gratiam in conspectu tuo. **E**xperimento
uidici: q; benedixerit mihi deus propter
te. **C**onstituere mercedem tuam quam tem-

tibi. **A**t ille respondit. **T**u nosti quomodo
seruiui tibi. et quanta in manibus meis
fuerit possessio. **U**odcum habuisti antequam
uenerem ad te et nunc diues effectus es
benedixitq; tibi deus ad introitum meum
Iustum est igitur ut aliquando pudeam do-
mum mee. **D**ixitq; laban. **Q**uid tibi da-
bo. at ille ait: nihil uolo. sed si feceris quod
postulo: iterum pascam et custodiam pecora
tua. **C**yra omnes greges tuos. et sepa-
ra cunctas oues varias et sparso uellere
et quodcumq; fuluum et maculosum va-
riumq; fuerit. tam in ouibus quam in capris: es-
sit merces mea. **R**espondebitq; mihi
cras iusticia mea: quando placiti tempus
aduenerit coram te: et omnia que non fuerint va-
ria et maculosa et uulua tam in ouibus quam
in capris furti me argues. **D**ixitq; laban
Gratum habeo quod petis. **E**t separauit
in die illa capras et oues et hircos et a-
rietes varios et maculosos. **L**unctum
autem gregem unicolorum. id est albi et nigri uel-
leris. tradidit in manu filiorum suorum:
et posuit spacium itineris trium dierum
inter se et generum: qui pascebat reliquos
greges eius. **T**ollens ergo iacob virgas
populeas uirides et amygdalinas et ex-
platantis: ex parte decortauit eas. **D**etra-
ctisq; corticibus in his que spoliatas fuerant
candor apparuit: illa uero que integra
fuerant uiridia permanserunt: atque in hunc
modum color effectus est varius. **P**osu-
itq; eas in canalibus ubi effundebatur
aqua ut cum uenissent greges ad biben-
dum. ante oculos haberent virgas et in
aspectu earum conciperent. **F**actumq; est ut
in ipso calore coitus oues intuerentur
virgas et parerent maculosa et uaria et
diuerso colore respersa. **D**iuisitq; greges
iacob et posuit virgas in canalibus ante ocu-
los arietum. **E**rat autem alba et nigra queq;
laban: cetera uero iacob sepatis inter se
gregibus. **I**gitur quando primo tempore
ascendebantur oues ponebat iacob uir-
gas in canalibus aquarum ante oculos a-
rietum et ouium: ut in earum contempla-
tione conciperent. **Q**uando uero serotina ad
misiura erat et conceptus extremus: non

Genesis

ponebat eas. Facta sunt ea que erant
seruina laban et quod primi temporis iacob. Di
tatusque est homo ultra modum et habuit
greges multos. ancillas et seruos came
los et asinos.

CXXXI
Postquam autem audiuit verba filiorum
laban dicentium. tulit iacob omnia
quod fuerunt patris nostri et de illius facultate dita
tus. factus est inclitus. animaduertit quoque fa
ciem laban quod non esset erga se sicut heri et nudi
iustitius: maxime dicente sibi domino: reuer
tere in terram patrum tuorum et ad generatorem
tuum erogabo tecum misit et vocauit rachel et ly
am in agrum ubi pascebat greges: dixitque
eis. Uideo faciem patris vestri quod non sit erga
me sicut heri et nudius tertius. **De** autem patris
mei fuit mecum. et ipse nostis quod totis viri
bus meis seruiuerim patri vestro. **Sed** et pre
ter circumuenit me et mutauit mercedem
meam decem vicibus et tamen non dimisit eum deus
ut noceret mihi. **Si** quoniam dixit varie erunt
mercedes tue prebeant omnes oues varios
fetus. quoniam vero e contrario ait. alba que ac
cipies pro mercede: omnes greges alba pepe
runt. **Tulit**que deus suba patris vestri et dedit
mihi. **Postquam** enim preceptum ouium temporis adue
nerat: leuaui oculos meos et vidi in so
minis ascendentes mares super seias. vari
os et maculosos et diuersorum colorum. **Dixit**que
angelus domini ad me in somnis iacob. **Et**
ego respondi. **adsum.** qui ait. **Leua** oculos tu
os et vide vniuersos maculosos ascendentes
super seias varios maculosos atque resper
sos. **Vidi** enim omnia que fecit tibi laban: ego
sum deus Bethel: ubi vniuersi lapides et rotas
rouisti mihi. **Nunc** ergo surge et egrede
re de terra hac reuertens in terram natiui
tatis tue. **Responderunt**que rachel et lyam. **Nun**
quid habemus residui quicquam in facultatibus
et hereditate domus patris nostri. **None** quasi
alienas reputauit nos: et vendidit come
ditque precium nostrum. **Sed** deus tulit opes
patris nostri: et eas tradidit nobis ac filiis no
stris. **Unde** omnia que precepit tibi dominus: fac
Surrexit autem iacob et impositis liberis
ac coniugibus suis super camelos abiit. tulit
que omnem subam suam et greges et quicquam in
mesopotamia acquiserat pergens ad isaac

patrem suum in terram chanaan. **Eo** tempore ierat
laban tradendas oues: et rachel furata est
idola patris sui. **Noluit**que iacob profiteri
socero suo quod fugeret. **Quicquam** abisset tam
ipse quam omnia que iuris sui erant: et amne trans
misso pergeret contra montem galaad. **nuncia**
tum est laban die tercio quod fugeret iacob.
Qui assumptis fratribus suis: persecutus est eum
diebus septem. et apprehendit eum in monte gala
ad. **Uidit**que in somnis dicentem sibi dominum
Caue ne quicquam aspe loquaris contra iacob.
Itaque iacob extenderat in montem taber
naculum. **Cum**que ille persecutus fuisset eum cum
fratribus suis in eodem monte galaad fixit
tentorium. et dixit ad iacob. **Quare** ita egis
sti ut clam me abigeres filias meas quasi
captiuas gladio? **Cur** ignorate me fugere
uoluisti nec indicare mihi ut persequer
te cum gaudio et canticis et tympanis et citha
ris? **Non** es passus ut oscularer filios me
os et filias. **Stulte** operatus es: et nunc qui
deus ualeat manus mea reddere tibi malum
sed deus patris tui heri dixit mihi. **Caue** ne
loquaris contra iacob quicquam duri. **Esto.** **Ad** tu
os ire cupiebas et desiderio erat tibi do
mus patris tui. **Cur** furatus es deos meos?
Respondit iacob. **Quid** inscio te profectus sum. ti
mui ne et iolenter auferres filias tuas. **Quod**
autem furti me arguis: apud quemcumque inue
neris deos tuos necesse coram fratribus nostris
Scrutare quicquid tuorum apud me inue
neris aufer. **Hec** dicentes ignorabat quod ra
chel furata esset idola. **Ingressus** itaque la
ban tabernaculum iacob et lyam et utriusque fa
mule non inuenit. **Cum**que intrasset tentorium
rachelis: illa festinans abscondit idola sub
ter stramenta cameli et sedit desuper. **scru**
tatisque omnem tentorium et nihil inuenienti ait.
Ne irascatur dominus meus quod coram te assurgere
nequeo. quia iuxta consuetudinem seiarum nunc
accidit mihi. **Sic** delusa sollicitudo que
rentis est. **Tumescit**que iacob cum iurgio ait.
Quam ob culpam meam et quod ob peccatum
meum sic exarsisti post me et scrutatus es
omnem suppellectilem meam. **Quid** inuenisti
de cuncta suba domus tue? **Pone** hic co
ram fratribus meis et coram fratribus tuis: et
iudicent inter me et te. **Adcirco** viginti

annis fui tecum: oues tue et capre steriles non fuerunt. arietes gregis tui non comedi: nec captum a bestia ostendi tibi. Ego dabo tibi manum omnem reddendam. Quicquid furti peribat a me exigebas: die noctuque estu urgebar et gelu. fugiebatque somnum ab oculis meis. Sicque per viginti annos in domo tua fui ut tibi. quatuordecim pro filiabus et sex pro gregibus tuis. Immutasti quod mercedem meam decem vicibus. Nihil deus patris mei abraam et timor isaac affuisset mihi forsitan modo nudum me dimisisses. Afflictioque mea et labor manuum mearum respexit dominus et arguit te heri. Respondit ei laban. Filie mee et filii et greges tui et omnia que cernis mea sunt. Quid possum facere filiis et nepotibus meis. Veni ergo et ineam? sed ut sit testimonium inter me et te. Tulit itaque iacob lapidem et erexit illum in titulum. Dixitque fratribus suis. Afferte lapides. Qui congregatos fecerunt tumulum comederuntque super eum. Quem vocabat laban tumulum testis et iacob aceruum testimonij: uterque iuxta proprietatem lingue sue. Dixitque laban. Tumulus iste testis erit inter me et te hodie. Et idcirco appellatum est nomen eius galatum ad id tumulum testis. Et adiecit laban. in tuam et iudicet dominus inter nos quoniam recesserimus a nobis si affixeris filias meas et si introduxeris alias uxores super eas. Nullus sermonis nostri testis est absque deo qui presens respicit. Dixitque rursus ad iacob. En tumulus hic et lapis quem erexi inter me et te testis erit. Tumulus inquam iste et lapis sint in testimonium si aut ego transiero illum perges ad te. aut tu preterieris malum mihi cogitans. Deus abraam et deus nachor iudicet inter nos: deus patris eorum. Iuravit ergo iacob pro timore patris sui isaac. immolatisque victimis in monte vocauit fratres suos ut ederent panem. Qui cum comedisent manserunt ibi. Laban vero de nocte consurgens osculatus est filios et filias suas et benedixit illi: reuersusque est in locum suum. **XXXII**

Iacob autem abiit in itinere quem ceperrat. fueruntque ei obuia angeli dei quos cum vidisset ait. Castra dei sunt hec. Et appellauit nomen loci illius manas-

im. i. castra. Visit autem et nuncios ante se ad esau fratrem suum in terra seyr. in regione edom precepitque eis dicens. sic loquimini domino meo esau. Hec dicit frater tuus iacob. Apud laban pugnatus sum et fui usque in presentem diem. Dabo boues et asinos et oues et suos et ancillas: mittoque nunc legationem ad dominum meum ut inueniam gratiam in conspectu tuo. Reuersique sunt nuncios ad iacob dicitur. Venimus ad esau fratrem tuum. et ecce properat in occursum tuum cum quadringentis viris. Timuit iacob valde et perterritus diuisit populum quem secum erat. greges quos et oues et boues et camelos in duas turmas dicens. Si venerit esau ad unam turmam et percussit ferit eam alia turma que reliqua est saluabitur. Dixitque iacob. Deus patris mei abraam et deus patris mei isaac domine quem dixisti mihi reuere in terram tuam et in locum natiuitatis tue: et benefaciam tibi. minor sum cunctis miseratus omnibus tuis et veritate tua quam explesti seruitutem tuam. In baculo meo transiui iordanem istum et nunc cum duabus turmis regredior. Erue me de manu fratris mei esau quia valde eum timeo: ne forte veniens percussit inter ceteros filios. Tu locutus es quod bene faceres mihi et dilatares semetipsum meum sicut arenam maris quam per multitudinem numerari non potest. Cuius dormisset ibi nocte illa sepauit de his que habebat munera esau fratri suo. capras duas centas: hircos viginti. oues ducas. et arietes viginti. camelas fetas cum pullis suis triginta. vaccas quadraginta: et tauros viginti. asinas viginti. et pullos earum decem. Et misit per manus suorum singulos seorsum greges: dixitque pueris suis. Antecedite me et sit spatium inter gregem et gregem. Et precepit porci dicens. Si obuiam habuerit fratrem meum esau. et interrogauerit te cuius es aut quem vadis. aut cuius sunt ista que sequeris. respondebis. Serui tui iacob. Munera misit domino suo esau ipse quos post nos venit. Dixit deus mandata secundo et tercio et cunctis que sequebantur greges dicens. Iste verbum loquimini ad esau cum inuenerit eum et addetis. Ipse quoque suus tuus iacob. iter nostrum insequitur. Dixit enim. placabo illum muneribus que procedunt et postea videbo illum. Forsitan propitiabitur

Genesis

mibi. Precefferunt itaq; munera a[n] e[um]:
 ipe vero mansit nocte illa in castris. **Quo**
 mature surrexiss[et] tulit duas uxores su-
 as et totide[m] famulas cu[m] vndeci filijs et
 tra[n]siit vaduz iabob. **Tr**aductisq; oib[us]
 q[ui] ad se pertinebant: mansit sol[us]. et ecce vir
 luctabat cu[m] eo vsq; mane. **Q**ui cu[m] vide-
 ret q[uo]d eu[m] supare no[n] posset: tetigit neru[m]
 femoris ei[us] et statim emarcuit. **D**ixitq; ad
 eu[m]. **D**imittite me. i[n]a enim ascendit auroza
Rndit. **N**o[n] dimittat te nisi b[e]n[e]dixerit mi-
 hi. **A**it g[er]. **Q**uod est nome[n] tibi. **R**ndit. **J**a-
 cob. **A**t ille. **N**equa[m]q; inq[ui]t iacob appella-
 bis nome[n] tuu[m] s[ed] isrl. q[ui]a si d[omi]n[u]s de[us] fort[is] fu-
 isit. **Q**uotomag[is] d[omi]n[u]s ho[m]ines pualeb[is]. **I**nterro-
 gavit eu[m] iacob. **D**ic mihi q[uo]d appellat[ur] no-
 mine[m] tuu[m]. **R**ndit. **C**ur q[ui]ris nome[n] meu[m] q[uo]d
 est mirabile: et b[e]n[e]dixit ei in eodem loco
Locavitq; iacob nome[n] loci illi[us] phanu-
 el dice[n]s. **V**idi d[omi]n[u]m facie ad facie[m] et salua-
 sca e[st] a[n]i[m]a mea. **O**rtusq; e[st] statim sol postq[uiam]
 tra[n]sgressus e[st] phaniel. **I**pe vero claudi-
 cabat pedes: qua[m] ob ca[us]a[m] no[n] comedu[n]t ner-
 uu[m] filij isrl q[ui] emarcuit in femore iacob
 vsq; in p[ar]te die eo q[uo]d tetigerit neru[m] fe-
 moris ei[us] et obstupuerit. **XXXIII**

Eleuas aut[em] iacob oculos vidit ve-
 niente[m] esau[m] et cu[m] eo q[ui]dringetos
 viros. **D**iuisitq; filios lye et ra-
 chel: abarunq; famula[m] et posuit vtraq; an-
 cilla[m] et liberos eaz[um] in p[ri]ncipio: lya vero et
 filios ei[us] in sec[un]do loco: rachel aut[em] et ioseph
 nouissimos. **E**t ipse p[ro]grediens adorauit
 p[ro] in terra septies donec appropinquaret
 frater ei[us]. **C**urrens itaq; esau obuia[m] fr[atri]
 suo aplexat[ur] est eu[m]: stringensq; collu[m] eius
 et osculas fleuit: leuatisq; ocul[is] vidit mu-
 lieres et puulos eaz[um] et ait. **Q**uid sibi vo-
 luit isti et si ad te p[er]tineat: rndit. **P**aruu-
 li sunt q[ui]s donauit mihi de[us] tuo. **E**t
 appropinquentes acille et filij eaz[um] incurua-
 ti sunt. **A**ccessit q[ui]s lya cu[m] puer[is] suis et cu[m]
 filijs adorassent: extremi ioseph et rachel
 adoraueru[n]t. **D**ixitq; esau. **Q**ue[m] na[m] su[n]t
 iste turme q[ui]s obuia[m] habui. **R**ndit. **E**t
 inuenire[m] gra[m] cora[m] d[omi]no meo. **A**t ille ait.
Dateo p[ro] prima frater mihi sint tua tibi **D**i-
 xitq; iacob. **N**oli ita obsecro: s[ed] si inueni

gras in oculis tuis accipe munusculu[m] de
 manib[us] meis. **S**ic eni[m] vidi facie[m] tua[m] q[ua]si
 viderim vultu[m] dei. **E**sto mihi p[ro]pitius et
 suscipe b[e]n[e]dictio[n]e[m] qua[m] attuli tibi et qua[m] do-
 nauit mihi de[us] tribuens o[mn]ia. **T**u[m] fr[ater] pel-
 le[m] suscipies ait. **G**radia[m] fil[is] eroq; soci-
 us itineris tui. **D**ixitq; iacob. **N**osti d[omi]ne
 mi q[uo]d puulos habe[m] teneros et oues et bo-
 ues fetas mecu[m]: q[ui]s si pl[ur]i[m] in ambulado-
 fecero lab[or]are: morient[ur] vno die cu[m]cti
 greges. **P**recedat d[omi]n[u]s me[us] a[n]i[m]a[m] suu[m]
 et ego seq[ui] paulatim vestigia ei[us] sic videro
 puulos meos posse donec venia[m] ad d[omi]n[u]m
 meu[m] in seyr. **R**ndit esau. **O**ro te vt de
 p[ro]plo q[ui] mecu[m] est salt[em] soci[us] remaneat vie
 tue. **N**o[n] est inq[ui]t nece[ss]e: s[ed] vno t[em]p[or]e indi-
 geo vt inuenia[m] gra[m] in aspectu tuo d[omi]ne
 mi. **R**euersus e[st] itaq; illo die esau itine-
 re q[ui] venerat in seyr. et iacob venit in so-
 chot: vbi edificata domo et fixis t[em]p[or]is
 appellauit nome[n] loci illi[us] sochot. i. taber-
 nacula. **T**u[m] fuitq; in sale[m] v[er]be sic[us] mo-
 q[ui] est in terra chanaa. postq[uiam] reuersus e[st]
 de mesopotamia syrie et habitauit iuxta
 oppidu[m]. emitq; p[ar]te[m] agri in q[ui] fixerat tab[er-
 nacula a filijs emor p[ro]p[ri]is sichten centum
 agnis et erecto ibi altari: inuocauit sup[er]
 illud fortissimu[m] de[um] israel. **XXXIII**

Egressa est aut[em] dina filia lye vt
 videret mulieres regionis illi[us].
Qua[m] cu[m] vidiss[et] siche[m] filiu[m] emor
 euei p[ro]nceps terre illi[us] adamauit ea[m] et ra-
 puit et dormiuit cu[m] illa: v[er]o opprimes vir-
 ginem. **E**t aglutinata est a[n]i[m]a ei[us] cu[m] ea tri-
 stemq; delinuit blanditijs et p[ro]gens ad
 emor p[ro]p[ri]es suu[m]. accipe inq[ui]t mihi puella[m]
 hac[m] iugem. **Q**uod cu[m] audiss[et] iacob absenti-
 bus filijs et in p[ar]tiu[m] p[ro]p[ri]os occupat[is] filii
 it donec rediret. **E**gresso aut[em] emor p[ro]p[ri]e
 siche[m] vt loq[ui]retur ad iacob ecce filij eius
 veniebant de agro: auditoq; q[uo]d acciderat
 irati sunt valde: eo q[uo]d fed[er]a[m] re opat[ur] esset
 in israel. et violata filia iacob re illicita p[ro]-
 petraffet. **L**ocut[us] est itaq; emor ad eos:
Sichem filij mei adhefit a[n]i[m]a filie vestre
Date ea[m] illi uxore[m] et iugam[us] vicissim co[n]-
 nubia. **F**ilias v[est]ras tradite nob[is] et filias
 n[ost]ras accipite et habitate nobiscu[m]. **T**erra

in p̄tate v̄ta est exercete: negociamini ⁊
possidete eā. **S** ⁊ sichēm ad p̄rem ⁊ ad
fr̄es ei⁹ ait. Inueniā gr̄az corā rob ⁊ q̄
cūq; statueris dabo. Augete dorē ⁊ mus
nera postulate: ⁊ libēter tribuā q̄d pete
rit: tm̄ date mihi puellā hāc vxorē. Rū
derūt filij iacob: sichēm ⁊ p̄ri ei⁹ in dolo
seuientes ob stuprū sororis. Nō possum⁹
facere q̄d petis: nec dare sororē nr̄az hōi
inarcūcilo q̄d illicitū et nefariū est ap̄d
nos. **S** in hoc valebim⁹ federari. **S**i
voluerit esse filies nr̄i ⁊ circūcidatur in
vobis oīs masculini sexus: tūc dabim⁹
⁊ accipiem⁹ mutuo filias vr̄as ac nr̄as
⁊ hitabim⁹ vobiscū. erimusq; vnus p̄pls
Si autē circūcidi noluerit: tollemus fi
liā nostrā ⁊ recedem⁹. **P**lacuit oblatio
eorū emoz ⁊ sichē filio eius: nec distulit
adolescēs qm̄ statū q̄d petebat expleret.
Amabat enī puella valde: ⁊ erat inclit⁹
in oī domo p̄ris sui. **I**ngressiq; portā vr̄
bis locuti sūt ad pplm̄. **C**iri illi pacifici
sunt ⁊ volūt hitare nobiscū. **N**egocien̄
in terra ⁊ exerceāt eam: q̄ spaciola ⁊ lata
cultorib; indiget. **F**ilias eorū accipiem⁹
vxores ⁊ nr̄as illis dabimus. **U**nū est q̄
differēt tm̄ bonū. **S**i circūcidamus ma
sculos nr̄os ritū gētis imitātes. ⁊ suba
eorū ⁊ pecora ⁊ cūcta q̄ possidēt nr̄a erūt
Tm̄ in hoc acq̄escam⁹ ⁊ hitantes simul
vnū efficiam⁹ pplm̄. **A**ssensiq; sunt oēs
circūcisis cūct; marib; ⁊ ecce die tercio
qm̄ grauissim⁹ vulnē ⁊ dolor est: arrept;
duo filij iacob: symeon et leui fr̄es dñe
gladijs ingressi sunt vr̄bē ⁊ h̄idēter. int̄
fecerūtq; oib; masculis. emoz ⁊ sichē p̄iter
necauerūt. tollentesq; dinā de domo si
chē sororē suā. **Q**uib; egressis irruerūt
sup occisos ceteri filij iacob ⁊ de popula
ti sunt vr̄bē in vltionē stupri: oues eorū
⁊ armēta ⁊ asinos. cūctaq; vastātes q̄ in
domib; ⁊ agris erant: puulos q; eorū et
vxores duxerūt captiuas. **Q**uib; p̄petra
tis audacter. iacob dixit ad symeō ⁊ leui
Turbastis me. ⁊ odiosus fecistis me cha
naneis et pheregeis habitatorib; terre
hui⁹. **N**os pauci sum⁹: illi aggregati pecu
tient me. et televoz ego ⁊ domus mea.

Rūderunt. **N**ūquid vt scorto abuti ve
buere sorore nostra.

CXXXV
Interea locut⁹ est deus ad iacob
Surge ⁊ ascende bethel ⁊ hita
ibi facq; altare dño q̄ apparuit
tibi qm̄ fugiebas esau fr̄em tuū. **J**acob
vero puocata oī domo sua: ait. **A**biicite
deos alienos q̄ in medio vr̄i sunt ⁊ mū
damini: ac mutate vestimēta vr̄a. **S**ur
gite ⁊ ascendam⁹ in bethel vt faciamus
ibi altare dño q̄ exaudiuit me in die tri
bulatōis mee. ⁊ socius fuit itineris mei
Dederūt ḡ ei oēs deos alienos q̄s habe
bāt ⁊ maures q̄ erāt in aurib; eorū. **A**t il
le infodit eas subter terebinthum q̄ est
post vr̄bē sichē. **C**ūq; p̄fecti essent ter
roz dei inuasit oēs p̄ circūctuz ciuitates
⁊ nō sūt ausi p̄seq̄ recedētes. **V**enit igit̄
iacob lucan q̄ est in terra chanaā cogno
mēto bethel. ip̄e ⁊ oīs p̄pls cū eo. **E**difi
cauitq; ibi altare ⁊ appellauit nomē loci
illi⁹ dom⁹ dei. **I**bi enī apparuit ei de⁹ cū
fugeret fr̄em iuū. **E**odē tpe mortua est
deibora nutrix rebecca ⁊ sepulta est ad ra
dices bethel subter quercū: vocatūq; est
nomē loci illi⁹ quercus fletus. apparuit
autē iterū de⁹ iacob postq; reuersus ē de
mesopotamia syrie ⁊ venit in bethel: bñ
dixitq; ei dicēs. **N**ō vocaber; vltra iacob
sz isrl̄ erit nomē tuū **E**t appellauit eum
israel. **D**ixitq; ei. **E**go de⁹ oīx tēs. **C**res
ce ⁊ multiplicare: gētes ⁊ ppli nationū
ex te erūt. **R**eges de lūbis tuis egrediē
tur: terrāq; quā dedi abraā et isaac dabo
tibi ⁊ semini tuo post te. ⁊ recessit ab eo
Ille vero erexit titulū lapideū in loco q̄
locutus fuerat ei de⁹ libans sup eū liba
mina: ⁊ effundēs oleū vocāsq; nomē lo
ci illius bethel. **E**gressus autē inde venit
verno tpe ad terrā q̄ ducit effratā. **I**n q̄
cū p̄turiret rachel ob difficultatē parti
pictari cepit. **D**ixitq; ei obstetrix. **N**oli
timere qz et hūc hēbis filiū. **E**grediēte
autē aīa p̄ dolore ⁊ imminēte iam morte
vocauit nomē filij sui benoni. i. fil⁹ dō
loris mei. **P**ō vero appellauit eū benia
min. i. filius dextre. **M**ortua est ḡ rachel
⁊ sepulta ē in via q̄ ducit effratā. **H**ec est

Genesis

bethleem. Ereritq; iacob titulū super se pulcrū eſt. **H**ic eſt titul' monumēti rā/ cū vſq; in p̄ntez diē. Egreſſus inde ſi/ rit tabernaculū trās turrē greg'. **L**unq; hitaret in illa regiōe abijt rubē: 7 dormi/ uit cū bala ꝑcubia ꝑris ſui. **N**ō illū mi/ nime latuit. **E**rāt aut' filij iacob duode/ cī. **F**ilij lye ꝑriogenit' rubē 7 ſymeō 7 le/ ui iudas 7 iſachar 7 cabulō. **F**ilij rachel/ ioseph 7 beniamī. **F**ilij bale ācille rachel/ dan 7 neptali. **F**ilij ſelphe ācille lye: gad 7 aſer. **H**i ſunt filij iacob q̄ nati ſūt ei in meſopotamia ſyrie. **V**enit etiā ad iſaac ꝑrēz iuū in mābre ciuitatē arbee h̄ eſt he/ bron in q̄ pegrinat' eſt abraā 7 iſaac. **E**t ꝑpleti ſūt dies iſaac centū octoginta an/ noꝝ. ꝑſumptuſq; etate mortuus eſt: et aꝑolit' eſt ꝑplo ſuo ſenex 7 plen' dieꝝ. et ſepelierūt eum eſau 7 iacob filij ſui.

Hic ſūt generatōes **XXXVI**
Eſau ipſe eſt edom. **E**ſau accepit
 ꝑꝛozes de filiabꝝ chanaā ada fi/ liā elom et h̄xi. et oolibama filiā ane filij ſetxon euei. **B**aſemath q̄z filiā hiſmael ſozorem nabatioth. **D**epit autē ada eli/ phaꝝ. **B**aſemath genuit rahuel. **D**ola/ bama genuit iehus 7 ihelon 7 choze. **H**i fi/ lij eſau q̄ nati ſūt ei in terra chanaā. **T**u/ lit aut' eſau ꝑꝛozes ſuas 7 filios et filias 7 oēz aīaz dom' ſue 7 ſubaz 7 ꝑcoꝝa 7 cū/ tra q̄ h̄re poterat in terra chanaā 7 abijt in alterā regiōē. reſſitq; a frē ſuo iac/ cob. **D**iuites enī erāt valde 7 ſil' hitare nō poterāt. nec ſuſtinebat eos terra ꝑe/ grinatōis eoz ꝑ multitudie gregū. **H**a/ bitauitq; eſau in mōte ſeyr ipſe eſt edō. **D**e aut' ſūt ḡhatoēs eſau ꝑris edom in mōte ſeyr: 7 h̄ noīa filioꝝ ei'. **E**liphaꝝ fi/ lius ada ꝑꝛozis eſau. **R**ahuel q̄z filius baſemath ꝑꝛozis ei'. **F**uerūt eliphaꝝ fi/ lij thēma. omar. ſephua 7 gathā 7 cenec 7 choze. **E**rāt aut' thamna ꝑcubina eli/ phaꝝ filij eſau que ꝑepit ei amelech. **H**i ſūt filij ada ꝑꝛoz' eſau. **F**ilij aut' rahuel naath et çara 7 ſemma 7 meça. **H**i filij baſemat ꝑꝛoz' eſau. **I**ſti q̄z erāt filij oo/ libama filie ane filij ſetxō ꝑꝛoz' eſau q̄s genuit ei iehus 7 iholon 7 choze. **H**i du/

ces filioꝝ eſau. **F**ilij eliphaꝝ ꝑriogeniti eſau. dux thēma dux omar dux ſephua. dux cenec: dux choze: dux gathan. dux amalech. **H**i filij eliphaꝝ in terra edō 7 hi filij ada. **H**i q̄z filij rahuel filij eſau: dux naath: dux çara dux ſemma: dux meça. **H**i aut' duces rahuel in terra edō. **I**ſti filij baſemath ꝑꝛoz' eſau: dux ieh'. dux ihelon. dux choze. **H**i duces oolibama filie ane ꝑꝛozis eſau. **I**ſti ſunt filij eſau. 7 hi duces eoz: ipe eſt edō. **I**ſti ſūt filij ſeyr hoꝝrei hitatoꝝes terre: lothā et ſobal 7 ſetxō 7 anan 7 diſon 7 eſer 7 di/ ſan. **H**i duces hoꝝrei filij ſeyr i terra edō. **F**acti ſunt aut' filij lothā: hoꝝrei 7 emā. **E**rāt aut' ſozoz lothā thāna. **E**t iſti filij ſobal. aluban 7 maneeh 7 ebal ſephi 7 onan. **E**t hi filij ſetxō iachia 7 anā. **I**ſte eſt anan q̄ inuenit aq̄s calidas in ſolitu/ dine: cū paſceret aſinas ſetxon ꝑris ſui. **H**abuitq; filiū diſan 7 filiā oolibama 7 iſti filij diſan: abdas 7 ieſban 7 iehran 7 çaran. **H**i q̄z filij eſer: bala annan et çeuan 7 achan. **H**abuit aut' filios diſan hus 7 aran. hi duces hoꝝreoz. dux lothā dux ſobal: dux ſetxō: dux ana: dux diſon dux eſer: dux diſan. **I**ſti duces hoꝝreoz q̄ impauerūt in terra ſeyr. **R**eges aut' q̄ regnauerūt in terra edom anteq̄ habe/ rent regē filij iſrl' fuerūt hi. **B**alach fili' beoz: nomēq; vrbis ei' tenaba. **M**ortu' eſt aut' balach 7 regnauit ꝑ eo iobab fi/ lius çare de toſra. **C**ūq; mortuus eſſet iobab regnauit ꝑ eo huſan de terra the/ manoz. hoc q̄z mortuo: regnauit ꝑ eo adad filius badad i q̄ ꝑcuſſit madian in regiōe moab: 7 nomē vrbis ei' auih. **L**ūq; mortu' eſſet adad: regnauit ꝑ eo ſemla de maſerecha. **H**oc q̄z mortuo re/ gnauit ꝑ eo ſaul de fluuio roloth. **L**ū/ q; 7 hic obiſſet: ſucceſſit in regnū bala/ nan fili' acholoz. **I**ſto q̄z mortuo regna/ uit ꝑ eo adad. nomēq; vrbis ei' ꝑhou. **E**t appellabat ꝑꝛoz eius meeçabel filia matteth filie miçaab. **H**ec ḡ noīa ducū eſau in cognatōibꝝ 7 locis 7 vocabulis ſuis: dux thāna: dux allu ha: dux ietxeh dux oolibama: dux ela. dux ꝑhinou: dux

cenez. dux themā. dux thabsar. dux thā/
bdixel. dux hirā. **H**i duces edom hitan
tes in terra impj suis ipe est esau pater
idumeoz. **H**abitauit aut iacob in terra
chanaā in q̄ p̄t̄ suus pegrinat⁹ est: et he
sunt generatōes eius. **XXXVII**

Ioseph cū sedecim esset annoz
pascēbat gregē cū frīb⁹ suis ad
huc puer. **E**t erat cū filijs bale
7 celphē vroz pris sui. accusauitq; frēs
suos apud patrē crimine pessimo. **I**tra
el aut diligebat ioseph sup oēs filios eo
q̄ in senectute genuisset eū. **F**ecitq; ei
tunicā polymitā. **V**idētes aut frēs eius
q̄ a patre plus cūctis filijs amaret ode
rūt eū: nec poterāt ei quicq; pacifice loq̄
Accidit q̄z vt visuz somniū referret fra
trib⁹ suis q̄ causa maioris odij semina
rium fuit. **D**ixitq; ioseph frīb⁹ suis. **A**u
dite somniū meū qd̄ vidi. **P**utabā nos
ligare manipulos in agro. 7 quasi sur
gere manipulū meum 7 stare: vestrosq;
manipulos circumstantes adorare ma
nipulū meū. **R**ūderūt frēs eius. **N**un
quid rex nē eris aut subijciemur dirōni
tue: **H**ec ḡ causa somniōz atq; smonū:
inuidie 7 odij fomicē ministravit. **A**li
ud q̄z vidit somniū qd̄ narrās frīb⁹ ait.
Vidi p̄ somniū q̄si solē et lunā 7 stellas
vndecim adorare me. **Q**d̄ cū p̄t̄ suo et
fratrib⁹ retuliss; increpauit eū p̄t̄ suus
7 dixit. **Q**uid sibi vult h̄ somniū qd̄ vi
disti: **N**um ego 7 mater tua et frēs tui
adorabim⁹ te sup terrā? **I**nuidebāt ei
igif frēs sui: p̄t̄ vero rē tacitus p̄sidera
bat. **C**ūq; frēs illi⁹ in pascendis gregib⁹
pris morarent⁹ in sichē: dixit ad eū isrl.
Frēs tui pascūt oues in sichimis. veni
mittā te ad eos. **Q**uo r̄ndere. p̄sto sum
ait. **V**ade 7 vide si cūcta p̄spera sint er
ga frēs tuos 7 pecora 7 renūcia mihi qd̄
aga. **D**issus de valle hebron venit in si
chen. **I**nuenitq; eū vir errantē in agro
7 interrogauit qd̄ q̄reret. **A**t ille r̄ndit.
Frēs meos quero. **I**ndica mihi vbi pa
scant greges. **D**ixitq; ei vir. **R**ecefferūt
de loco isto. **A**udiui aut eos dicētes. **C**a
mus in dothaim. **P**erterit itaq; ioseph

post frēs suos 7 inuenit eos in dothaim
qui cū vidissent eum p̄cul: anteq; acce
deret ad eos cogitauerūt illū occidere 7
mutuo loquebant. **E**cce somniator ve
nit. **V**enite occidamus eū 7 mittamus
in cisternā veterē. dicemusq; fera pess
ma deuorauit eū. 7 tūc apparebit qd̄ illi
psint somnia sua. **A**udiēs aut hec ruben
nutebat liberare eū de manib⁹ eoz 7 di
cebat. **N**ō interficiam⁹ aīaz eius nec es
fundamus sanguinē: s; p̄hcite eū in ci
sternā veterē q̄ est in solitudine manus
q; vrās seruate innocias. **H**oc aut dice
bat volēs eripe eū de manib⁹ eoz 7 red
dere p̄t̄ suo. **C**ōfestum igitur vt puenit
ad frēs suos. nudauerūt eū tunica tala
ri 7 polymita: misertq; eū in cisternā ve
terē q̄ nō habebat aquā. **E**t sedentes vt
comederēt panē viderūt hismahelitas
viatores venire de galaad. 7 camelos eo
rum portātes aromata 7 resinā 7 stactē
in egiptū. **D**ixit ḡ iudas frīb⁹ suis. quid
nobis p̄d est si occiderimus frēm n̄m.
et celauerim⁹ sanguinē ipsius. **M**elius
est vt venundet hismahelitis 7 man⁹ n̄e
nō polluant. frater enī 7 caro n̄a est. **A**c
quieuerūt frēs sermonib⁹ illius 7 p̄te
reuntib⁹ madianit⁹ negociatorib⁹ extra
lentes eū de cisterna vendiderunt cum
hismahelitis. **x**iii. argēteis: qui duxerūt p̄t̄
in egiptū. **R**euerfusq; ruben ad cisternā
nō inuenit puerū: 7 scissis vestib⁹ p̄gens
ad frēs suos ait. **P**uer nō p̄paret 7 ego
quo ibo. **T**ulerūt autē tunicā eius 7 in
sanguinē hedi quē occiderāt tingerunt
mittētes qui ferrēt ad p̄t̄m 7 dicerent
Hāc inuenimus: vide vtrū tunica filij
tui sit an nō. **Q**uā cū vidisset pater ait
Tunica filij mei est. **F**era pessima come
dit eū: bestia deuorauit ioseph. **S**cisissq;
vestib⁹ indutus est cilicio: lugēs filium
suū multo tpe. **C**ongregat⁹ aut cūc: is
liberis eius vt lenirēt dolorē pris: nolu
it solatōz accipe: sed ait. **D**escendā ad
filiū meū lugēs in infernū. **E**t illo pse
uerante in fletu madianite vendiderūt
ioseph ī egipto: phurifari eunuch⁹ pha
raonis magistro militū. **XXXVIII**

Genesis

Eodem tpe descendēs iudas a
tribus suis diuertit ad virū odol
lamitez noie hiram viditq; ibi
filiā hoīs chananei vocabulo **Sue**. Et
accepta vxore ingressus est ad eā. Que
cepit ⁊ pepit filiū: ⁊ vocauit nomē eius
her. Rursumq; cepto fetu natū filium
vocauit onan. Terciuū q; pepit quē appel
lauit sela. q; nato parere vitra cessauit.
Dedit aut iudas vxorē p̄rogenito suo
her. noie thamar. Fuit q; her primoge
nit? iude: meq; in asp̄cū dñi. ⁊ ideo ab eo
occisus est. Dixit ḡ iudas ad onan filiu
sui. Ingredere ad vxorē fr̄is tui ⁊ socia
re illi vt suscites semē fci tuo. Ille sciēs
nō nasci sibi filios introiēs ad vxorem
fr̄is sui: semē fundebat in terrā: ne libe
ris fr̄is noie nascerent. Et idcirco percussit
eum dñs: eo q; rem detestabile faceret.
Quāobzē dixit iudas thamar nurui sue
Ego vidua in domo pr̄is tui: donec cre
scat sela filius meus. Timebat enī ne ⁊
ipse moreret sicut fr̄is eius. Que abiit
⁊ habitauit in domo pr̄is sui. Euolutis
aut mult; annis mortua est. Sue vxor
iude. qui post luccum solatōe suscepta
ascēdebat ad tōsores ouīū suarū ip̄e ⁊ hi
ras opilio greg; odollamita in thānas.
Punciatūq; est thamar q; socer illius
ascēderet in thānas ad tōdendas oues.
Que depositis viduitat; vestib; assump
sit teritruz: et mutato habitu sedit in
biuio itiner; qd ducit thānan. eo q; cre
uisset sela ⁊ nō eum accepisset maritū.
Quā cū vidisset iudas suspicāt? est esse
meretricē. Opuerat enī vultū suū ne
agnoscere. ingrediēsq; ad eam ait. **Du**
mitte me vt coeā tecū. nesciebat enī q;
nurus sua esset. Qua r̄ndente. qd dabil
mibi vt fruatur; ꝑcubitu meo. dixit. **Dic**
tā tibi hēdū de gregib;. Rursumq; illa
dicēte: patiar qd vis si dederis mibi ar
rābonē donec mittas qd pollicer;. ait iu
das. Quid tibi vis pro arrābone daris?
R̄ndit. Anulū tuū ⁊ armillā ⁊ baculū
quē manu tenes. Ad vnūz igit coitum
mulier cepit ⁊ surgēs abiit: depositaq;
habitu quē sumpserat: induta est vidui

tatis vestib;. **Visit** aut iudas hēdū ꝑ pa
storē suū odollamitē: vt recipet pignus
qd dederat mulieri. Qui cū nō inuenis
set eā: interrogauit hoīes loci illi. **Ubi**
est mulier q; sedebat in biuio? R̄ndenti
bus cūctis nō fuit in loco isto meretric
reuersus est ad iudā ⁊ dixit ei. **Nō** inue
ni eā. s; ⁊ hoīes loci illius dixerūt mibi.
nūq; sedisse ibi scortū. ait iudas. **Dabeat**
sibi. Certe mēdaci; arguere nos nō ꝑt.
ego mihi hēdū quē ꝑmiserā et tu nō in
uenisti eā. **Ecce** aut post tres mēses nū
ciauerūt iude dicētes. **Fornicata** est tha
mar nur? tua. ⁊ vidē vter? illi? intume
scere. **Dixitq;** iudas. ꝑducite eā vt ꝑbu
ra. q; cū duceret ad penā misit ad soce
rū suū dicēs. **De viro cui? h; sūt** cepti.
Cognosce cui? sit anul? ⁊ armilla ⁊ ba
cul?. q; agnit; munerib; ait. **Iustior** me
est: q; nō tradidi eā sela filio meo. attē
vltra nō cognouit eā. **Insistente** aut ꝑtū
apparuerūt gemini in vtero atq; in ip̄a
effusione infantū vn? ꝑtulit manū in
q; obstetric; ligauit coccinūm dicēs. **Iste**
egrediet prior. **Ilo** vxo retrahēte ma
nū egressus est alter dixitq; mulier. qre
diuisa est ꝑpter te maceria. **Et ob** hanē
cām vocauit nomē ei? phares. **Postea**
egressus est frater ei? in cui? manu erat
coccinū. quē appellauit carā. **(XXXIX)**

Ioseph duct? est in egiptū:
emittq; eū phutifar eunuchus
pharaonis ꝑnceps exercit? sui
vir egipti? de manu hismaelitaz a qbus
ꝑductus erat. **Fuitq;** dñs cū eo. et erat
vir in cūctis ꝑꝑere agēs. **Ditauitq;** in
domo dñi sui: q; optie nouerat dñm esse
cū eo. ⁊ oīa q; gereret ab eo dirigi i manū
illi? **Inueitq;** ioseph grāz corā dño suo
⁊ militabat ei. **A** q; ꝑꝑosuit? oībz; guberna
bat creditā sibi domum: ⁊ vniuersa q; ei
tradita fuerāt. **S̄ndixitq;** dñs domui egi
pti. ꝑꝑ ioseph ⁊ multiplicauit tā i edib;
q; in agr; cūctā ei? subam. **Nec** quicq;
aiud nouerat nisi panē q; v̄scebāt. erat
aut ioseph pulcra facie ⁊ decorus aspectū
Post multos itaq; dies: iniecit dñs suū
oclos suos i ioseph ⁊ ait. **Dormi** mee

Phares et
Zara

Qui nequaquam acquiescens operi nefario dixit ad eam. Ecce dominus meus omnibus mihi traditis ignorat quod habeat in domo sua. nec quicquam est quod non in mea sit potestate: vel non tradiderit mihi propter te quod viror eius es. Quomodo ergo possis habere malum facere: et peccare in dominum meum. Quiviscemodi vobis per singulos dies loquebatur. et mulier molesta erat adolescenti. et ille recusabat stuprum. Accidit autem quadam die ut intraret ioseph domum et operis quippiam absque arbitrio faceret. et illa apprehensa lacina vestimenti eius diceret. Dormi mecum. Qui relicto in manu eius fugit et egressus est foras. Cumque vidisset mulier vestem in manibus suis et se esse pretemptam: vocavit ad se homines domus sue et ait ad eos. En introduunt virum hebreum ut illuderet nobis. Ingressus est ad me ut coiret mecum. Cumque ego succlassassem et audisset vocem meam: reliquit pallium quod tenebam et fugit foras. In argumentum fidei retentum pallium ostendit marito revertenti domum: et ait. Ingressus est ad me servus hebreus quem adduxisti ut illuderet mihi. Cumque audisset me clamare reliquit pallium quod tenebam et fugit foras. his auditis dominus et nimium credulus vobis coniugatus est valde. tradiditque ioseph in carcere ubi victi regis custodiebantur. et erat ibi clausus. Fuit autem dominus cum ioseph et misericors est illi. et dedit ei gratiam in conspectu principis carceris. Qui tradidit in manu illius universos victos qui in custodia tenebantur et quicquid fiebat sub ipso erat. nec noverat aliquid cunctis ei creditus. Dominus enim erat cum illo: et omnia opera eius dirigebat. **XL**

His itaque gestis accidit ut peccaret duo eunuchi. pincerna regis egypti et pistor domino suo. Iratusque contra eos pharao: nam alter pincernis princeps erat: alter pistoribus misit eos in carcerem principis militum in quo erat vincens et ioseph. At custos carceris tradidit eos ioseph qui ministrabat eis. Aliqua tulum tempore fluxerat: et illi in custodia tenebantur. Videruntque ambo somnium nocte una iuxta interpretationem congruam sibi. Ad quos cum introisset ioseph mane et vidisset eos tristes lassitatus

est dicens. Cur tristior est hodie solito facies vestra. Qui responderunt. Somnium vidimus et non est qui interpretetur nobis. Dixitque ad eos ioseph. Numquid non dei est interpretatio? Referte mihi quod videritis. Narravit prior propositus pincernarum somnium suum. Videbam coram me vitam in qua erant tres pagines crescere paulatim in gemas. et post flores vvas maturescere. calicemque pharaonis in manu mea. Tuli ergo vvas et expressi in calicem quem tenebam et tradidi poculum pharaoni. Respondit ioseph. Hec est interpretatio somnii. tres pagines: tres adhuc dies sunt post quas recordabitur pharao ministerium tuum. et restituet te in gradum pastinum: dabitque ei calicem iuxta officium tuum sicut ante facere consueveras. Tamen memeto mecum tibi bene fuerit et facies mecum magis ut suggeras pharaoni ut educat me de isto carcere: quia furtim sublati sum de terra hebreorum. et hic innocens in lacum missus sum. Videns pistorum magister quod prudenter somnium dissolvisset ait. Et ego vidi somnium quod tria canistra farina haberent super caput meum: et in uno canistro quod erat excelsum portare me putabam omnes cibos qui sunt arte pistoria: auesque comedere ex eo. Respondit ioseph. Hec est interpretatio somnii. Trias canistra: tres adhuc dies sunt post quas auferet pharao caput tuum: ac suspendet te in cruce et lacerabunt volucres carnes tuas. Ex inde dies tercius natalitius pharaonis erat. Qui faciens gratiam iuniorum pueris suis: recordatus est inter epulas magister pincernarum et pistorum principis: restituitque alterum in locum suum ut porrigeret ei poculum. alterum suspendit in patibulo ut pro rectoris veritas probaret. Et tunc succedentibus prosperis: propositus pincernarum oblitus est interpretis sui. **XLI**

Post duos annos vidit pharao somnium. Putabat se stare super fluvium de quo ascendebant septem boues pulchre et crasse nimis et pascebant in locis palustribus. Alieque septem emergebant de flumine sede desectas macie. et pascebant in ipsa amnis ripa in locis virentibus: de uocaueruntque eas quia mira species et habitudo

Genesis

torpor erat. **E**xperges factus pharao rursus dormiuit et vidit alterum somnium. Septem spice pullulabant in culmo vno plene atque formose: alie quae totidem spice tenues et percusse vredine oriebantur deuorantes omnem priorum pulcritudinem. **E**uigilans pharao post quietem et secundo mane pauore perterritus misit ad omnes arietores egipti. cum cunctosque sapientes. et accersit. narrauit somnium. nec erat qui interpretaretur. **T**unc demum reminiscens magister pincernarum ait. **C**onfiteor precem meam. **I**rat rex seruis suis me et magister pistorum retrudi iussit in carceres principis militum: vbi vna nocte vterque vidit somnium pfagiurum futurorum. **E**rat ibi puer hebreus eiusdem domus militum famulus cui narrauit somnia audiuit. **Q**uod postea rei probauit euentus. **E**go enim reddidit sum officio meo: et ille suspensus est in cruce. **P**roterius ad regem impius eductum de carcere ioseph totunderunt. ac veste mutata obtulerunt ei. cum ille ait. **V**idi somnia nec est qui edisserat qui audiuit te sapientissime dicere. **R**espondit ioseph. absque me deus respondebit prospera pharaoni. **N**arrauit ergo pharao qui viderat. **P**utabas me stare super ripam fluminis: et septem boues de amne ascendere pulcras nimis et obesitas carnibus que in pastu paludis virecta carpebant. **E**t ecce has sequentibus alie septem boues intrinsece deformes et macilente ut nunquam tales in terra egipti videri. **Q**ue deuorat et consumptis poribus nullam saturitatem dedere vestigiis sed sile macie et squalore torpebant. **E**uigilans rursus sopore percussus vidi somnium. **S**eptem spice pullulabant in culmo vno plene atque pulcherrime. alie quae septem tenues et percusse vredine. oriebantur estiscula que priorum pulcritudinem deuorauerunt. **N**arraui arietoribus somnium: et nemo est qui edisserat. **R**espondit ioseph. **S**omnium regis vnum est. que factum est et ostendit pharaoni. **S**eptem boues pulcre et septem spice plene: septem vbertatis anni sunt. eandemque vim somnium prehendit. **S**eptem quae boues tenues et macilente que ascenderunt post eas. et septem spice tenues et vento percusse septem anni venturae sunt famio: que hodie

plebunt. **E**cce septem anni venient fertilitatis magne in vniuersa terra egipti que sequuntur septem anni alij tate sterilitatis: vnde obliuioni tradat cuncta retro abundantia. **C**onsumptura est enim fames omnes terras. et vbertatis magnitudinem perditura est inopie magnitudo. **Q**uod autem vidisti secundo. ad eadem rem pertinens somnium: firmitatis indicium est: eo quod fiat sermo dei et velocius impleatur. **N**unc ergo prouideat rex virum sapientem et industrum et proficiat eum terra egipti que constituat prepositos per cunctas regiones. et quintam parte fructuum per septem annos fertilitatis que iam nunc futuri sunt. congreget in horrea. et omne frumentum sub pharaonis potestate condat: seruetque in vrbibus et preparet future septem annorum fami. que oppressura est egiptum et non consumet terra inopia. **P**lacuit pharaoni consilium et cunctis ministris eius. locutusque est ad eos. **N**um inuenire poterim tale virum que spiritu dei plenus sit? **D**ixit ergo ad ioseph. **Q**uia ostendit tibi deus omnia que locutus es nunquam sapientior et peritior tui inuenire poteris. **T**u eris super domum meam et ad tuam oris impius cunctus populus obediet. **E**t innotum regni solio precedat te. **D**ixitque rursus pharao ad ioseph. **E**cce constitui te super vniuersam terram egipti. **T**ulitque anulum de manu sua et dedit eum in manu eius. vestiuitque eum stola byssina: et collo torques auream circumposuit. **F**ecitque eum ascendere super currum suum secundum clamorem prone. ut omnes coram eo genuflecterent et propositum esse sciret vniuersae terre egipti. **D**ixitque rex egipti ad ioseph. **E**go sum pharao. absque tuo impio non mouebit quisque manum et pedem in omni terra egipti. **C**onstituitque nomen eius et vocauit eum ligua egiptiaca: saluatore mundi. **P**ediditque illi uxorem: assenec filiam phutifarum sacerdotis heliopoieos. **E**gressus est itaque ioseph ad terram egipti. **T**riginta annorum erat quando stetit in conspectu regis pharaonis et circumiit omnes regiones egipti. **C**onstituitque fertilitas septem annorum et in manipulos redacte segetes congregatae sunt in horrea egipti. **D**is etiam frugum abundantia in singulis vrbibus addita est. **T**antaque fuit abundantia tritici. vnde

arena maris coequetur et copia mensura
excederet. Natiq; sunt ioseph filij duo an
q; veniret fames q; pepit ei assenes filia
phutifaris sacerdot; heliopoios. Loca
uitq; nomē priogeniti manasses dicēs.
Oblivisci me fecit de' oim laboz meoz
et dom' pris mei. Nomē q; scōi appella
uit effraim dicēs. Crescere me fecit de'
in terra paupertat; mee. Igit' trāfact; se
p're vbertat; ānis q; fuerat in egipto. ce
perūt venire septē āni inopie q; pdice
rat ioseph. et i vniuerso orbe fames pua
luit. In cūcta etiam terra egipti fames
erat. q; esuriēte clamauit pplus ad pha
raonē alimēta petēs. Quib; ille rōdit.
Ite ad ioseph et q; qd ipse vob dixerit: fa
cite. Crescebat autē q; tidie fames in oī
terra. apuitq; ioseph vniuersa hozrea et
vdebat egiptijs. nā et illos opp'ferat fa
mes. Desq; puincie veniebāt in egiptū
vt emerēt elcas et malū inopie tparent
Hic dīēs autē iacob q; ali' **XLII**
mēta vderent in egipto dixit
filijs suis. q;re negligit. Audiui
q; triticū vndē in egipto. Descēdite
et emite nobis necessaria vt possim' vi
uere et nō psumamur inopia Descēdē
tes igit' frēs ioseph decē vt emerēt fru
mēta in egipto. beniamin domi retēto
a iacob q; dixerat frīb; ei: ne forte in iti
nere quicq; patiat' mali: ingressi sūt ter
rā egipti cū alijs q; pgebāt ad emenduz
Erat autē fames i terra chanaā et ioseph
erat pnceps in terra egipti: atq; ad eius
nutū frumēta ppls vendebant. Cūq;
adorassent eū frēs sui et agnouiss; eos q;
si ad alienos duri' loq;bat. Interrogās
eos. Un' venistis: Qui rōderūt. de ter
ra chanaā vt emam' victui necessaria.
Et tū frēs ipse pgnoscēs: nō est cogm'
ab eis. Recordatusq; somnioz q; aliqñ
viderat: ait ad eos. Explozatores estis:
vt videat; infirmiora terre venist; Qui
dixerūt. nō est ita dñe: s; serui tui vene
rūt vt emerēt cibos. Dēs filij vni' viri
sum'. Pacifici venim' nec quicq; samu
h tui machinant' mali. Quib; ille rōdit
Aliter est. immunita terre hui' p'sidera

re venistis. At illi dixerūt. Duodeci in
quit frēs tui sumus. filij viri vni'
in terra chanaā. Minim' cū p're nō est
alius nō est sup. Hoc est ait qd locutus
sum. explozatores estis. Jā nūc expimē
tū vti capia. Per salute pharaonis nō
egrediemī hinc donec veniat frater v'
minim'. Mittite ex vob vñ et adducat
eū: vos autē erit; in vincul' donec pbenē
q; dixistis: vtrū vera an falsa sint. Alioqñ
p salutē pharaonis explozatores estis.
Tradidit q; illos custodie tribus dieb;. **D**
ie autē tercio educt; de carcere ait. Fa
cite q; dixi et viuet;. Deū enī timeo. Si
pacifici estis frater v' vñ liget in carce
re: vos autē abite et ferte frumēta q; emi
stis in domos vrās. et frēs v' m' minimū
ad me adducite: vt possim' vrōs pbare
f'mones et nō moriamī. Fecerūt vt dire
rat. et locuti sūt ad inuicē. Merito h' pati
mur: q; peccauim' in frēs n' m' vidētes
angustias aie illi'. dū dēpcaref nos et nō
audiuim'. idcirco venit sup nos ista tri
bulatio. E q; b; vñ ruben ait. Nunquid
nō dixi vob. nolite peccare in puerū: et
nō audist; me. En sanguis ei' exquirē
Nesciebat ei q; intelligeret ioseph eo q;
p interpretē loq;ret ad eos. Auertitq; se
parump et fleuit. et reuersus locutus est
ad eos. Tollēsq; s; ymeō et ligās illis pñti
bus iussit mīlir; vt impletet eoz saccos
triticū et reponeret pecunias singloz in
sacculis suis: datis sup cibarijs in via.
Qui fecerūt ita. At illi portātes frumē
ta i ahinis suis pfecti sūt. Ap'toq; vnus
sacco vt daret iumēto pabulū i diuerso
rio p'tēplat' pecuniā in ore sacculi: dixit
frīb; suis. Reddita est mihi pecunia. En
habēt in sacco. et obliuēfacti turbatiq;
mutuo dixerūt. quidnam est h' qd fecit
nobis deus. Venerūtq; ad iacob p'rem
suū in terra chanaā. et narrauerūt ei oīa
q; accidissent sibi dicētes. Locu' est nob
dñs terre dure. et putauit nos exploz
tores esse puincie. Cui rōdim'. Pacifici
ci sum' nec vilas molm' infidias. Duo
decim frēs vno p're geniti sum' vñ nō
est sup. minimus cū p're nō est in terra

Genesis

chanaan. Qui ait nobis. Sic phalo q̄
 pacifici sitis. Frēm v̄m vnū dimittite
 apud me. ⁊ cibaria domibꝫ v̄tis necessa-
 ria sumite ⁊ abite. Fratresqꝫ v̄m mini-
 mū adducite ad me vt sciā q̄ nō sitis ex-
 ploratores. ⁊ istū q̄ tenet in vinculis re-
 cipe possit ac deinceps q̄ vultis emēdi
 habeat licentiā. His dictis cū frumēta
 effunderēt singuli reppererūt in ore sac-
 coz ligatas pecunias. exterritisqꝫ sil' oibꝫ
 dixit p̄ iacob. Absqꝫ liberis me esse feci-
 stis. Joseph nō est sup: symeō tenet in
 vincul' ⁊ beniamin auferet. In me hec
 oīa mala recideſt. Cui r̄ndit ruben. Du-
 os filios meos interfice: si nō reduxero
 illū tibi. Trade illū in manu mea ⁊ ego
 tibi eū restitūā. At ille. nō descēdet inq̄t
 filius me' vobiscū. Frater ei' mortuus
 est ⁊ ipe sol' remāsit. Si q̄d ei aduersi-
 tatis acciderit in terra ad quā p̄gitis de-
 ducetꝫ canos meos cū dolore ad inferos
Interim fames oēm **XLIII**
 terrā velmēter p̄mebat ⁊ sum-
 ptisqꝫ cibis q̄s in egipto detule-
 rāt dixit iacob ad filios suos. Reuertimi-
 ni ⁊ emite nobis pauillū escay. R̄ndit
 iudas Denūciauit nobis vir ille sub at-
 restatōe iurisiurādi dicēs. Nō videbitis
 faciē meā nisi frēs v̄strū minimū addu-
 xeritꝫ vobiscū. Si q̄ vis eū mittere no-
 biscū p̄gem' p̄iter ⁊ emem' tibi necessa-
 ria si aut' nō vis nō ibim'. Cū enī vt se-
 pe dixim' denūciauit nob' dicēs. Nō vis
 debetꝫ faciē meā absqꝫ frē v̄ro minimo.
 Dixit eis isrl'. In meā h' fecistis miseri-
 am vt indicaret ei ⁊ aliū h̄re vos frēm
 At illi r̄nderūt. Interrogauit nos hō p̄
 ordinē n̄az p̄geniē. si p̄ vitueret si habe-
 rem' frēs. ⁊ nos r̄ndim' ei osequiter iu-
 rta id q̄d fuerat sciscitat'. Nūquid scire
 poteram' q̄ dicturus essz: adducite frēs
 v̄struz vobiscū. Judas q̄: dixit p̄ri suo.
 Mitte puerū meū vt p̄hiscam' ⁊ possi-
 mus viuere ne moriam' nos ⁊ puuli n̄ri
 Ego suscipio puerū de manu mea req̄-
 re illū. nisi reduxero ⁊ reddidero eū tibi
 ero p̄cīte' in oī tpe. Si nō intercessis-
 set dilatio iā vice altera venissem'. Agit

israel p̄ dixit ad eos. si sic necesse est fa-
 cite q̄d vult'. Sumite de optimis terre
 frugibꝫ in vasis v̄ris ⁊ deserte viro mu-
 nera modicū resine ⁊ mellis ⁊ storac' sta-
 ctes ⁊ terebinthi ⁊ amigdalaz. pecuniā
 q̄ duplicē ferte vobiscū. ⁊ illā quā inue-
 nistis in saccul' reportate. ne forte errore
 factū sit. Sꝫ ⁊ frēs v̄strū tollite ⁊ ite ad
 virū. De' aut' meus oipotēs faciet vob̄
 eū placabile ⁊ remittat vobiscū frēm v̄-
 strū quē tenet in vinculis ⁊ hūc benia-
 min. ego aut' q̄ si orbat' absqꝫ liberis ero
 Tulerūt q̄viri munera ⁊ pecuniā dupli-
 cē ⁊ beniamin: descenderūt in egiptū et
 steterūt corā ioseph. q̄s cū ille vidisset
 beniamin filip̄cepit disp̄satori dom' sue
 dicēs. Introduc viros domū ⁊ occide v̄-
 ctimas ⁊ instrue p̄uiniū qm̄ hodie mecum
 sūt comesturi meridie. Fecit ille q̄d sibi
 fuerat impatū ⁊ introduxit viros domū
 Ibiqꝫ exterriti dixerūt mutuo. p̄ter pe-
 cuniā quā retulim' pus in sacc' n̄ris: in-
 troducti sum' vt deuoluat in nos calu-
 mniā. ⁊ violēter subijciat s̄uituti ⁊ nos
 ⁊ afinos n̄ros. Quāobzē in ip̄is foribꝫ
 accedentes ad dispensatorē locuti sunt.
 Oram' dñe vt audias nos. iā an' descē-
 dim' vt emerem' escas: q̄b' emp̄tꝫ cum
 venissem' ad diuersorū apum' saccos
 n̄ros ⁊ inuenim' pecuniā in ore saccoz
 quā nūc eodē p̄dere reportauim': sꝫ ⁊
 aliud attulim' argētū vt emam' q̄ nob̄
 necessaria sūt. nō ē in n̄ra p̄scia q̄s posu-
 erit eā in marsupijs n̄ris. At ille r̄ndit.
 Pax vobiscū nolite timere. de' v̄ ⁊ de'
 p̄ris v̄ri dedit vob' thesauros i sacc' v̄ris
 Nā pecuniā quā dedist' mibi p̄batā ego
 habeo. Eduitqꝫ ad eos symeō. ⁊ intro-
 ductis domū attulit aquā. ⁊ lauerūt pe-
 des suos: deditqꝫ pabulū afinis eoz. Al-
 li vo pabāt mūera donec ingrederēt io-
 seph meridie. Audierāt enī q̄ ibi come-
 sturi essent panē. Igit' ingressus est io-
 seph domū suā obrulerūtqꝫ ei munera.
 tenētes in manibꝫ suis ⁊ adorauerūt p̄-
 ni in terrā. At ille clemēter resalutatis
 eis interrogauit eos dicēs. San' ne est
 p̄ v̄ senex de' q̄ dixeratis mibi: Adhuc

viuit. Qui rñderunt. **S**ospes est ser-
 uus tuus pñ nñ: adhuc viuit. Et incur-
 uari adorauerunt eñ. Attollēs aut ioseph
 oculos: vidit beniamin frēz suū vterinū
 ⁊ ait. **I**ste est frater vñ puul⁹ de q̄ dixi
 ratis mihi. ⁊ rursū. **D**e⁹ inq̄t miserea-
 tur tui fili mi. **F**estinauitq; in domū qz
 p̄mota fuerāt viscera ei⁹ sup frē suo et
 erūpēbāt lachryme ⁊ introies cubiculū
 fleuit. **R**ursūmq; lota facie egressus: cō-
 tinuit se ⁊ ait. **N**onite panes. **Q**uibus ap-
 positis seorsūz ioseph ⁊ seorsūz frīb; egi-
 ptis q̄z q̄ vellebātur fil seorsūz. **I**licitū
 est enī egyptis comedere cū hebreis et
 p̄phanū putāt huiuscemodi p̄uuiū se-
 derūt corā eo. primogenit⁹ iuxta primo-
 genita sua. ⁊ minim⁹ iuxta etatē suā. et
 mirabānt nimis: sump̄t p̄tib; q̄s ab eo
 acceperāt. **M**aiorq; p̄s venit beniamin:
 ita vt q̄nq; p̄tib; excederet. **B**iberūtq; ⁊
 inebriati sunt cum eo. **CXLIII**

Reccepit aut ioseph dispensator
 domus sue dices. **I**mp̄le sac-
 cos eoz frumētō q̄stuz pñt cape-
 re et pone pecuniā singuloz in summi-
 tate sacci. **C**yp̄hū aut̄ meū argenteū et
 p̄eciū qd̄ dedit tritici: pone in ore sacci
 iunioris. **F**actūq; est ita. ⁊ orto mane di-
 missi sunt cū asinis. **I**aq; vrbē exierāt
 ⁊ p̄cesserāt paululū. **T**ūc ioseph accer-
 to dispensatori dom⁹ ait. **S**urge inq̄t ⁊
 p̄sequere viros ⁊ appl̄ensis dicitō. **Q**ua-
 re reddidistis malū p̄ bono: **C**yp̄h⁹ quē
 furati estis: ipse est in q̄ bibit dñs meus
 in quo auguriari solet. **P**essimā rē fe-
 cistis. **F**ecit ille vt iusserat: ⁊ appl̄ensis
 p̄ ordinē locut⁹ est. **Q**ui rñderunt. q̄re
 sic loquit̄ dñs nñ vt serui tui tñ flagiti-
 j p̄miserint. **P**ecuniā quā inuenimus in
 summitate saccoz reportauim⁹ ad te de
 terra chanaan. et quō p̄sequēs est vt fu-
 rati simus de domo dñi cui aurū vel ar-
 gentū. **A**pud quēcunq; fuerit inuentū
 seruoꝝ tuoz qd̄ queris moriā. ⁊ nos eri-
 mus serui dñi nñi. **Q**ui dixit eis. **F**iat
 iuxta vrām sententiā. **A**pud quēcunq;
 fuerit inuentū: ipse sit seru⁹ meus vos
 aut̄ eritis innoxij. **I**taq; festinato de po-

nentes in terrā saccos aperuerūt singu-
 li. **Q**uos scrutatus incipiens a maiore
 vsq; ad minimū. inuenit cyp̄hū in sacco
 beniamin. **A**t illi scissis vestib; oneratis
 q; rursū asinis reuerfi sunt in oppidū
 primusq; iudas cum fratrib; ingressus
 est ad ioseph. **P**ecdū enī de loco abierat
 oēsq; ante eū piter corruerūt. **Q**uibus
 ille ait. **C**ur sic agere voluistis? **A**n igno-
 ratis qd̄ nō sit filis mei in auguriadi sci-
 entia. **C**ui iudas. **Q**uid rñdebimus in
 quit dñō meo vel quid loq̄mur. aut iu-
 ste poterim⁹ obtendere? **D**eus inuenit
 iniquitatē suoz tuoz. **E**n oēs serui sui-
 mus dñi mei: ⁊ nos ⁊ apd̄ quē inuentus
 est cyp̄h⁹. **R**ñdit ioseph. **A**bsit a me vt
 sic agā. q̄ furat⁹ est cyp̄hū ipse sit seruus
 meus: vos aut̄ abite liberi ad p̄rēz vñm.
Accedēs aut̄ p̄pius iudas p̄fidenter ait.
Deo dñe audi me: vt loquat̄ p̄⁹ tuus
 verbū in aurib; tuis ne irascaris famu-
 lo tuo. **T**u es enī post pharaonem dñs
 meus. **I**nterrogasti prius seruos tuos
 habetis p̄rēm aut frēz: et nos rñdimus
 tibi dñō meo. **E**st nobis p̄r senex ⁊ puer
 puulus q̄ in senectute illius natus est:
 cuius vterin⁹ frater est mortuus ⁊ ipm
 solū habz mater sua: pater vero tenere
 diligit eū. **D**ixistiq; seruis tuis. **A**dduci
 te cum ad me ⁊ ponā oculos meos sup
 illū. **S**uggestimus tibi dñō meo: non
 p̄t puer relinquere patrē suū. **S**i enim
 illū dimiserit moriet̄. **E**t dixisti seruis
 tuis. nisi venerit frater vñ minimus vo-
 biscum non videbitis faciē meā. **C**ū er-
 go ascendissemus ad famulū tuū patrē
 nostrū: narrauim⁹ ei oia que locutus
 est dñs me⁹. **E**t dixit pater noster. **R**e-
 uertimini ⁊ emite nob̄ parū tritici. **C**ui
 diximus. non possumus ite. **S**i frater
 nñ minim⁹ descenderit nobiscū. p̄ficisce-
 mur simul: alioquin illo absente nō au-
 demus videre faciē viri. **A**t ille rñdit.
Glos scitis qd̄ duos genuerit mihi proz
 mea. egressus est vnus ⁊ dixistis: bestia
 deuorauit eū ⁊ hucusq; nō cōparet. **S**i
 tuleritis et istū et aliquid ei in via cōti-
 gerit: deducetis canos meos cū metozē

augurari p̄ vñm. catholico. atq; in
 biblia ⁊ p̄gameno

Genesis

ad inferos. Igitur si intrauero ad fratres
tuos p[re]m n[ost]r[um] et puer defuerit, cum aia il
lius ex huius aia dependeat videritq[ue] euz
no[] esse nobiscu[m] moriet[ur]. et deducet famu
li tui canos eius cum dolore ad inferos.
Ego p[ro]p[ter]ie fu[er]i tuus sim: q[ui] in mea hunc
recepti fide[m] et spondi dic[er]e. Nisi redi
xero eu[m] p[ro]p[ter] reus ero in p[re]s[ent]i o[mn]i t[em]p[or]e. Na[m]
nelo itaq[ue] seruus tuus p[ro] puero in mini
sterio d[omi]ni mei: et puer ascendat cum fr[atr]ib[us]
suis. No[n] eni[m] possum redire ad p[re]m ab
sente puero ne calamitas q[ue] oppressura
est p[re]s[ent]i meo testis assistam. **XLV**

Non se poterat ultra cohibere
ioseph mult[is] cora[m] astatib[us]: v[er]u[m] p[ro]
cepit vt egredere[n]t[ur] cu[m] cunctis foras
et nullus interesset alien[us] agnitio[n]i mu
tue. Eleuauitq[ue] vocem cum fletu qua[m] audie
runt egiptij: o[mn]esq[ue] dom[us] pharaonis et di
xit fr[atr]ib[us] suis. Ego sum ioseph. Adhuc p[re]
meus viuit: No[n] poterat r[ati]one fr[atr]es ni
mio terrore p[er]territi, ad q[ui]s ille clem[en]ter
accedite inq[ui]t ad me. Et cu[m] accessissent
p[ro]p[ter]e: ego sum ait ioseph frater v[est]r[um] quem
vendidist[is] in egiptu[m]. Nolite pauere ne
q[ui]s vobis duru[m] esse videat q[ui] vendidistis
me in his regionib[us]. Pro salute eni[m] v[est]ra
misi me de[us] a[n]n[us] vos in egiptu[m]. Bien
niu[m] est eni[m] q[ui] cepit fames in terra esse et
adhuc quinq[ue] anni restat quib[us] nec ara
ri poterit nec meti. Premisitq[ue] me de[us]
vt reseruemi sup[er] terra[m] et escas ad vi
uendu[m] h[ab]ere possitis: no[n] v[est]ro p[ro]ficio sed dei
volu[n]tate huc missus sum q[ui] fecit me q[ui]n
p[re]m pharaonis et d[omi]ni vniuers[us] dom[us]
eius ac p[ri]ncip[em] in o[mn]i terra egipti. Festi
nate et ascende[n]te ad p[re]m meo[m] et dicet[is] ei
Hec ma[n]dat fili[us] tuus ioseph. Deus fe
cit me d[omi]ni vniuers[us] terre egipti descen
de ad me ne moreris et habitabis in terra
iessen. Et iuxta me tu et filij tui et fi
lij filio[rum] tuor[um]: oues tue et armenta tua et
vniuersa q[ue] possides: ibi q[ue] te pasca. Ad
huc eni[m] q[ui]nq[ue] anni residui su[n]t famis ne
et tu peas et o[mn]es dom[us] tua et o[mn]ia q[ue] possides
En oculi v[est]ri et oculi fr[atr]is mei beniamin
videt q[ui] os meo loq[ui]tur ad vos. Accipite
p[re]m meo vniuers[us]q[ue] glori[am] mea[m] et cuncta q[ue]

vidistis in egipto. Festinate et adducite
eu[m] ad me. Cumq[ue] amplexat[ur] recidisset in
collu[m] beniamin fr[atr]is sui fleuit: illo q[ui] filie
flente sup[er] collu[m] ei[us]. Osculat[ur]q[ue] est ioseph
o[mn]es fr[atr]es suos, et plozauit sup[er] singu
los. Post q[ui] ausi sunt loq[ui] ad eu[m]. Audiu
q[ue] est et celebra sermone vulgatu[m] in aula
reg[is]: veneru[n]t fr[atr]es ioseph. Et gauisus e[st]
pharao atq[ue] o[mn]is familia ei[us]. Dixitq[ue] ad
ioseph vt imparet fr[atr]ib[us] suis dic[er]e. One
rantes iumenta ite in terra chanaa et tol
lite inde p[re]s[ent]i v[est]r[um] et cognato[rum]: et venite
ad me et ego dabo vob[is] o[mn]ia bona egipti vt
comedatis medulla[m] terre. Precipe eti[am]
vt tollat[ur] plaustra de terra egipti ad sub
uectione[m] puulo[rum] suor[um] ac iugiu[m]. Et di
cito Tollite p[re]m v[est]r[um] et p[er]rate q[ui]to: i
us venietes, nec dimittat[is] quicq[ue] de su
pellecili v[est]ra, q[ui]a o[mn]es opes egipti v[est]re
erunt. Feceru[n]tq[ue] filij isrl vt eis manda
tu[m] fuerat. q[ui]b[us] dedit ioseph plaustra s[ecun]d[u]m
pharaonis imperiu[m] et cibaria in itinere.
Singulisq[ue] p[ro]ferri iussit binas stolas.
beniamin v[er]o dedit trecetos argenteos cu[m]
q[ui]nq[ue] stolis optimis: t[em]p[or]e pecunie et
vestiu[m] mittes patri suo: addens eis as
inos decem, q[ui] subueleret ex o[mn]ib[us] diuitijs
egipti et totide[m] a sinas: triticu[m] i itinere pa
nesq[ue] portates. Dimisit q[ue] fr[atr]es suos et p[ro]
ficiscerit[ur] ait. Ne irascami in via. Qui
ascendentes ex egipto: veneru[n]t in terra
chanaa ad p[re]s[ent]i suu[m] iacob et n[un]ciaueru[n]t
ei dicetes. Ioseph fili[us] tuus viuit et ipse
d[omi]natur in o[mn]i terra egipti. Quo audito
iacob q[ui] si de graui somno enigilans, t[em]p[or]e
no[n] credebatur eis. Illi ec[on]tra referebant
o[mn]em ordinem rei. Cumq[ue] vidisset plaustra
et vniuersa q[ue] miserat reuinit sp[iritus] eius
et ait. Sufficit mihi si adhuc ioseph fi
lius meus viuit: vada et video illu[m] an
teq[ue] moriar. **XLVI**

Profectusq[ue] israel cu[m] o[mn]ib[us] q[ue] ha
bebat: venit ad puteu[m] iuramenti
et mactat[is] ibi victimis deo p[re]s
sui isaac. audiuit eu[m] p[ro] visionem nocte vo
cantem se et dicete[m] sibi. Jacob iacob. Cui
r[ati]o[n]dit. Ecce assum. Ait illi de[us]. Ego sum
fortissim[us] deus p[re]s tuus. Noli timere: q[ui]

descēde in egiptū. qz in gentē magnā fa-
 ciā te ibi. Ego descēdā tecū illuc: 7 ego
 inde adducā te reuertentē. ioseph qz po-
 net man^u suas sup oculos tuos. Surrex-
 it iacob mane a puteo iuramēti: tulerūt
 qz eū filij cū puulis 7 uxozibz suis i plau-
 stris q̄ miserat pharao ad portādū senē
 7 oia q̄ possederat i terra chanaā. Venit
 qz in egiptū cū oī semie suo: filij ei⁷ 7 ne-
 potes. filie 7 cūcta fil. pgenies. **H**ec sūt
 aut noia filioz isrl q̄ ingressi sunt i egyptū.
 ipe cū liberz suis. **P**rimogeniti⁷ ru-
 ben. **F**ilij rubē: enoch 7 phallu 7 esrom
 7 charmi. **F**ilij symeō: iamuel 7 iamin
 7 abod 7 iachin 7 iaber 7 saul filius
 chananitidis. **F**ilij leui: gerson 7 caath 7
 merari. **F**ilij iuda: her 7 onā 7 sela 7 pha-
 res 7 cara. **M**ortui aut sunt her 7 onan
 in terra chanaan. **N**atiqz sunt filij pha-
 res: esrom 7 amul. **F**ilij ysachar: thola 7
 phua 7 iobab 7 semron. **F**ilij gabulō: isa-
 reth 7 chelon 7 iahel. **H**i filij lye qz ge-
 nuit in mesopotamia syrie cū dina filia
 sua. **D**ēs aīe filioz ei⁷ et filiaz triginta-
 tres. **F**ilij gad: sephon 7 aggi 7 eseton et
 suni 7 beri 7 aridi 7 areli. **F**ilij aser: iēna
 et iesua 7 iesui 7 beria sara qz soroz eoz.
Filij beria: haloz 7 melchiel. **H**i filij zel-
 phe quā dedit labā lye filie sue: 7 hos ge-
 nuit iacob: sedecī aīas. **F**ilij rachel vxorz
 iacob: ioseph 7 beniamin. **N**atiqz sunt io-
 seph filij in terra egipti qz genuit ei as-
 senec filia putifarz sacerdotz eliopoleos:
 manasses 7 effraim. **F**ilij beniamin: bela
 7 bechoz 7 asbel 7 gera 7 naamā 7 iehi-
 7 iehozabab 7 ros mophim 7 ofim 7 ared.
Hi filij rachel qz genuit iacob oēs aīe q̄
 tuozdecī. **F**ilij dan: ysan. **F**ilij neptalim
 iasiel 7 guni 7 ieser 7 salem. **H**i filij ba-
 le. quā dedit laban rachelī filie sue 7 hos
 genuit iacob oēs aīe septē. **M**ūcteqz aīe
 q̄ ingresse sūt cū iacob in egiptū 7 egres-
 se sūt de femoze illi⁷ absqz vxorzibz filioz
 ei⁷ sexaginta sex. **F**ilij aut ioseph q̄ nati
 sunt ei in terra egipti aīe due. **D**ēs aīe
 domus iacob q̄ ingresse sunt in egiptū
 fuere septuaginta. **V**isit aut iacob iudaz
 ante se ad ioseph in egiptū vt nūciaret

ei 7 ille occurreret in iessen. quo cū pue-
 nisset iūcto ioseph curru suo: ascēdit ob-
 uia p̄i ad eunde locū. vidēs qz eū irruit
 sup collū ei⁷: 7 inter āplexus fleuit. **D**i-
 xitqz p̄i ad ioseph. **J**am let⁷ moriar: qz
 vidi faciē tuā 7 sup̄intē te relinq̄. **E**t ille
 locut⁷ est ad frēs suos 7 ad oēm domuz
 p̄is sui. **A**scendā 7 nūcialo pharaoni di-
 cāqz ei. **F**rēs mei et domus p̄is mei q̄
 erat in terra chanaan venerūt ad me et
 sunt viri pastores ouiu: curāqz h̄nt alē-
 doz gregū. **P**ecora sua 7 armēta 7 oia
 q̄ h̄re potuerūt adduxerūt secū. **C**unqz
 vocauerit vos 7 dixerit: qd̄ est op⁷ v̄m
 r̄ndebitis. **C**liri pastores sumus sui tui
 ab infantia n̄ra vsqz in p̄is: et nos 7 pa-
 tres n̄ri. **H**ec aut dicetis vt h̄itare pos-
 sitis in terra iessen. qz detestant⁷ egiptij
 oēs pastores ouiu. **XLVII**
Agressus ḡ ioseph nunciavit
 pharaoni dicēs. **P**ater meus 7
 frēs oues eoz 7 armēta 7 cūcta q̄ possi-
 det venerūt de terra chanaā: 7 ecce cōsi-
 stūt in terra iessen. **E**xtremos qz frātū
 suoz qnqz viros p̄stituit corā rege: qz il-
 le interrogauit. **Q**uid h̄ētis opis? **R**ñ-
 derūt. **P**astores ouiu sum⁷ terui tui: 7
 nos 7 p̄res n̄ri. **A**d pegrinandū in terrā
 tuā venim⁷: qm̄ nō ē herba gregibz suo-
 rū tuoz ingrauescēte fame in terra cha-
 naan. **P**etimusqz vt esse nos iubeas ser-
 uos tuos in terra iessen. **D**ixit itaqz rex
 ad ioseph. **P**̄i tuus et frēs tui venerūt
 ad te. **T**erra egipti in p̄spectu tuo est in
 optimo loco fac eos h̄itare et trade eis
 terrā iessen. **Q**uod si nosti in eis esse vi-
 ros industrios: p̄stite illos magistros
 pecoz meoz. **P**ost h̄c introduxit ioseph
 patrē suū ad regē: et statuit eū corā eo.
Qui b̄ndicēs illi: 7 interrogatus ab eo
 q̄t sunt dies annoz vite tue. r̄ndit. **D**i-
 es pegrinatōis vite mee centū triginta
 annoz sunt: parui 7 mali. et nō puene-
 rūt vsqz ad dies patrū meoz q̄bz pegri-
 nati sunt. **E**t b̄ndicto rege egressus est
 foras. **J**oseph v̄o p̄i 7 fr̄ibz suis dedit
 possessionē in egipto i optimo terre loco
 ramesse vt p̄ceperat pharao: et alebat

filij lye 33/37

filij simeon genesi
sex describuntur

filij zelphē .16.

filij rachel .19.

filij bale .11.

Genesis

eos. oēm q̄ domū patris sui p̄bens ciba-
ria singulis. In toto enī orbe panis de-
erat. 7 opp̄sserat fames terrā. marie egypti
7 chanaan. E q̄b̄ oēm pecuniā cōgre-
gavit p̄ venditōe frumētī 7 intulit eā in
erariū regis. Cūq̄ defecisset emptorib̄
p̄ciū venit cūctra egypt̄ ad ioseph dicēs
Da nob̄ panes q̄re morimur corā te de-
ficiēte pecunia. Quib̄ ille r̄ndit. Addu-
cite pecora v̄ra: 7 dabo vobis p̄ eis cibos
si p̄ciū nō hētis. Que cū auduissent de-
dit eis alimēta p̄ eq̄s 7 ouib̄ 7 bob̄ 7 asi-
nis. sustētavitq̄ eos illo anno p̄ muta-
tōe pecorū. Uenerūtq̄ q̄z anno sc̄do 7 di-
xerūt ei. Nō celamus dno n̄o q̄ deficiē-
te pecunia: pecora sil̄ defecerūt nec clam-
te est q̄ abiq̄ corpib̄ 7 terra nihil habet
amus. Cur ḡ morim̄ te vidētes? Et nos
7 terra n̄ra tui erim̄? Eme nos in serui-
tutē regiā. 7 p̄be semina ne p̄unte cultor-
re redigat̄ terra in solitudinē. emit igit̄
ioseph oēm terrā egypti. vidētib̄ singu-
lis possessiones suas p̄ magnitudine fa-
mis. Subiecitq̄ eā pharaoni. 7 cūctos
p̄pos el̄ a nouissimis terminis egypti
vsq̄ ad extremos fines eī p̄ter terrā sa-
cerdotū q̄ a rege tradita fuerat eis. q̄b̄
7 statuta cibaria ex horreis publicis p̄be-
bant. 7 idcirco nō sunt cōpulsī vendere
possessōes suas. Dixit ḡ ioseph ad p̄pos
En vt cernit̄ 7 vos 7 terrā v̄raz pharao
possidet. Accipite semina 7 serite agros
vt fruges h̄re possitis. Quintā p̄te regi
dabit̄: q̄t uoz reliq̄s p̄mitto vobis in se-
mentē: 7 in cibū familijs 7 liberis v̄ris
Qui r̄nderūt. Salus n̄ra in manu tua
est. Respiciat nos tm̄ d̄ns noster 7 leti-
feruiemus regi. Et eo tpe vsq̄ in p̄ntez
diē in vniterla terra egypti regib̄ quin-
ta ps soluit̄: 7 factū est q̄h̄ in leges absq̄
terra sacerdotali: q̄ libera ab hac p̄ditōe
fuit. habitauit ergo israel in egypto. i. in
terra iessen 7 possedit eā. auctusq̄ est et
multiplicatus nimis: 7 vixit in ea decez
7 septē annis. Factiq̄ sunt oēs dies vi-
te illius centūquadraginta septē annoz
Cūq̄ a p̄propinq̄re cerneret diē mortis
eius: vocauit filiū suū ioseph 7 dixit ad

eum. Si inueni gratiā in aspectu tuō:
pone manū tuā sub femore tuo 7 facies
mibi miāz 7 veritatē vt nō sepelias me
in egypto. sed dormiā cū patrib̄ meis 7
auferas me de terra hac 7 dasq̄ in sepul-
cro maioz meoz. Cui respondit ioseph.
Ego faciā q̄d iussisti. Et ille. Jura ḡ in-
quit mibi. q̄ iurate adorauit israel d̄nm
p̄uersus ad lectuli caput. **XLVIII**

His ita transactis nunciatū est
ioseph q̄ egrotaret pater suus.
Qui assumpt̄ duob̄ filijs ma-
nasse 7 effraim ire prexit dictūq̄ est senī
Ecce filī tuus ioseph venit ad te. Qui
cōfortatus sedit in lectulo. Et ingresso
ad se ioseph ait. De' oipotens apparuit
mibi in luca. q̄ est in terra chanaā. b̄ndi-
xitq̄ mibi 7 ait. Ego te augeto 7 multi-
plicabo 7 faciā te in turbas p̄ploz. Dabo
q̄z tibi terrā h̄ac: 7 semini tuo post te in
possessionē sempiternā. Duo ḡ filij tui
q̄ nati sunt tibi in terra egypti. anq̄ hūc
venire ad te. mei erūt effraim 7 manas-
ses sic ruben 7 symeō reputabunt̄ mibi
Reliq̄s aut̄ q̄s genuer̄ post eos tui erūt
7 noie fratru suoz vocabunt̄ in possessi-
onib̄ suis. **U**hi enī qm̄ veniebā de me
sopotamia mortua ē rachel in terra cha-
naan in ipo itinere. Eratq̄ vernū tps 7
ingrediebat̄ effratā: et sepeliui eā iuxta
viā effrate. q̄ alio noie appellabat̄ beth-
leem. **U**ides aut̄ filios eius dixit ad eū
Qui sunt isti? Respondit. Filij mei sunt
quos donauit mibi d̄ns in hoc loco. Ad-
duc inquit eos ad me. vt b̄ndicam illis
Oculi enī israel caligabāt p̄re senectū-
te. 7 clare videre nō poterat. Applicatos
q̄ ad se osculatus et circūplexus eos
dixit ad filiū suū. Nō sum fraudatus
aspectu tuo insup ostēdit mibi deus se-
men tuū. Cūq̄ tulisset eos ioseph de
gremio patris: adorauit p̄nus ad terrā
et posuit effraim ad dexterā suā. i. ad si-
nistrā israel. manassen vero in sinistra
sua ad dexterā sc̄z patris. applicuitq̄ am-
bos ad eū. Qui extendēs manū dexterā
posuit super caput effraim iunioris fra-
tris. sinistram aut̄ super caput manasse

qui maior natu erat: *Immutans manus*
*B*ndixitq; iacob filios ioseph et ait *Deus*
in cuius prospectu ambulauerunt patres
mei abraam et isaac: deus qui pascit me ab
adolescencia mea usq; in presentem diem: ange-
lus q; eruit me de cunctis malis: bndicat
puer; istis. et inuocet sup eos nome me-
um. et noia q; patrum meorum abraam et isaac
et crescant in multitudinem sup terram: *U*-
idens autem ioseph q; posuisset pater suus
dexteram manum sup caput effraim graui-
ter accepit. *E*t apprehensaz manum patris
leuare conatus est de capite effraim et
transferre sup caput manasse *D*ixitq; ad
patrem. *N*on ita uenit pater: q; hic est pri-
mogenitus. *P*one dexteram tuam sup ca-
put eius. *Q*ui reuocans ait. *S*cio fili mi
scio. *E*t iste quippe erit in populos et mul-
tiplicabitur. sed frater eius iunior ma-
ior erit illo et semen illius crescet in gen-
tes. *B*ndixitq; eis in tpe illo dicens. *I*n
te bndicetur israel atq; dicetur. *F*aciat
tibi deus sicut effraim et sicut manasse
*C*onstituitq; effraim ante manassen. *E*t
ait ad ioseph filium suum. *E*n ego morior et
erit deus uobiscum: reducetq; uos ad ter-
ram patrum uestrorum. *D*o tibi pte vnā ex
tra fratres tuos quam tuli de manu am-
morrei in gladio et arcu meo. **XLIX**

*U*ocauit autem iacob filios suos et
ait eis. *C*ogregamini ut annu-
cie q; uentura sunt uobis in die-
bus nouissimis. *C*ogregamini et audi-
te filij iacob audite israel patrem uestrum:
*R*uben primogenitus meus. tu fortitu-
do mea et principium doloris mei. *P*rior
in domibus maior in impio. *E*ffusus es sicut
aqua. non crescas: q; ascendisti cubile pa-
tris tui: et maculasti stratum eius. *S*imeon
et leui fratres uasa iniquitatis bellatrix.
*I*n conspectu filiorum eorum non ueniat anima mea. et in
cetu illorum non sit gloria mea. q; in furore
suo occiderunt uirum: et in uoluntate sua
suffoderunt murum. *M*aledictus furor eo-
rum q; pertinax. et indignatio eorum q; dur-
ra *D*iuida eos in iacob: et dispagam eos
in israel. *J*uda: te laudabunt fratres tui
*D*anus tue in ceruicibus inimicorum tuorum

adorabunt te filij patris tui. *C*atulus le-
onum iuda. *A*d predam fili mi ascendisti
requiescens accubisti ut leo: et quasi le-
ona. *Q*uis suscitabit eum? *N*on auferet sce-
trum de iuda et dux de femore eius donec
ueniat qui mittendus est. et ipse erit expe-
ctatio gentium. *L*igans ad uineam pullum
suum et ad uitam o fili mi asinam suam. *L*aua-
bit in uino stolam suam et in sanguine uue
pallium suum. *P*ulciores sunt oculi eius
uino. et dentes eius lacte candidiores:
gabulon in litore maris habitabit. et in
litatione nauium pertingens usq; ad sidonem.
*I*sachar asinus fortis accubans inter
terminos. *U*idit requiem q; esset bona et
terra q; optima. et supposuit humerum
suum ad portandum: factusq; est tributis ser-
uus. *D*an iudicabit populum suum sicut et
alia tribus in israel. *F*iat dan coluber in uia
cerastes in semita mordens ungulas eam
ut cadat ascensor eius retro. *S*alutare
tuum expectabo domine. *G*ad accinctus pila-
bitur ante eum: et ipse accingetur retro: sicut
*A*ser pinguis panis eius et prebebit deliti-
as regibus. *N*eptalim ceruus emissus et
dans eloquia pulcritudinis. *F*ilius ac-
crescens *J*oseph filius accrescens et terro-
rus aspectu. *F*ilie discurrerunt sup mu-
rum: sed asperauerunt eum et iurgati sunt
in uideruntq; illi habentes iacula *S*edit
in forti arcus eius. et dissoluta sunt uin-
cula brachiorum et manuum illius. p manus
potentis iacob. *I*nde pastor egressus est
lapis israel. *D*eus patris tui erit adiutor
tuus: et omnipotens bndicet tibi bndictio-
nibus celi de super: benedictionibus abyssi ia-
centis deorsum. benedictionibus uerberum et
uulue. *B*ndictiones patris tui confortate
sunt bndictionibus patrum eius. donec ue-
niet desiderium collium eternorum. *F*iant
in capite *J*oseph et in vertice nasari in-
ter fratres suos. *B*eniamin lupus rapax:
mane comedet predam et uespere diui-
det spolia. *O*mnes hi in tribubus israel
duodecim *H*ec locutus est eis pater su-
us: bndixitq; singulis benedictionibus
proprie: et precepit eis dicens. *E*go cog-
regor ad populum meum. sepelire me

Genesis

cum patribus meis in spelunca duplici quae
est in agro ephron ethi in mambre in ter
ra chanaan. quam emit abraham cum agro ab
ephron ethi in possessione sepulcri. Ibi
sepelierunt eum et sarā uxorem eius. Ibi sepul
tus est ysaac cum rebecca coniuge sua. Ibi et
lya p̄dita iacobi. finitibus mādatur quibus nullo
instruebat. collegit pedes suos super lectu
lū et obiit. appositusque est ad p̄p̄m suū. L.

Quod cernens ioseph: ruit super
faciē patris. fletus et deosculatus eum.
p̄cepitque seruis suis medicis ut aromati
bus cōdirēt p̄rem. Quibus iussa explēt
ibus trāserūt quādraginta dies. Iste quippe
pe mos erat cadaueris cōditio. Flevitque
eum egiptus septuaginta diebus. Et ex
pleto p̄factus tpe. locutus est ioseph ad fa
miliā pharaonis. Si inveni gratiam in cō
spectu v̄ro. loquimini in auribus pharaonis
eo quod p̄ me adiurauerit me dicēs. En
morior: in sepulcro meo quod fodi. mibi in
terra chanaā sepelies me. Ascendā igitur
et sepeliā p̄res meū ac reuertar. Dixitque
ei pharao. Ascende et sepeli p̄rem tuū sic
adiurat es. Quo ascendente ierūt cum eo
oēs senes domus pharaonis. cunctique maio
res natu terre egipti: domus ioseph cum
fratribus suis absque puul atque armentis
quae dereliquerūt in terra iessen. Habuit quoque
in comitatu currus et equos: et facta est
turba non modica: veneruntque ad aream
achad que sita est transiordanē. vbi cele
brates ereq̄as planctu magno atque ve
hemēti impleuerūt septē dies. Quod cum
vidissent hitatores terre chanaā direxit
Plactus magnus est iste egipti. Et id
circo vocatū est nomē loci illius planctus
egipti. Fecerūt ergo filii iacob sic p̄ce
perat eis. et portantes eum in terrā chanaan
sepelierunt eum in spelunca duplici quam eme
rat abraham cum agro in possessione sepulcri
ab ephron ethi cōtra faciē mambre
Reuersusque est ioseph in egiptū cum fratri
bus suis et omni comitatu sepulto patre
Quo mortuo timētes fletus eius et mu
tuo loquētes. ne forte memor sit iniu
rie quam passus est et reddat nobis omne
malū quod fecim: mādauerunt ei dicētes

Pater tuus p̄cepit nobis antequam mor
reretur ut hoc tibi vobis illius dicerem?
Obsecro ut obliuiscaris sceleris sciat
tuorum. et peccati atque malicie quam exercuerit
in te. Nos quoque oramus ut seruo dei
p̄ri tuo dimittas iniquitates hanc. Quibus
auditis fleuit ioseph veneruntque ad eum
fratres sui et promi adorantes in terram
dixerunt. Serui tui sumus. Quibus ille rē
dit. Nolite timere. nūc dei possumus resi
stere volūtati. Vos cogitastis de me ma
lū sed deus vertit illud in bonū. ut exalta
ret me sicut in p̄ntia cernitis: et saluos
faceret multos populos. Nolite timere.
Ego pascā vos et puulos vestros. Conso
latusque est eos et blande et leniter est locu
tus: et habitauit in egipto cum omni do
mo patris sui. Viri quoque centū decē annis
et vidit effraim filios suos usque ad terciā ge
nerationē. Filii quoque machir filii manasse
nati sunt in genibus ioseph: quibus trāfactis
locutus est fratribus suis. Post mortem
meā deus visitabit vos. et ascendere vos
faciet de terra ista. ad terrā quam iurauit
abraham isaac et iacob. Cūque adiurasset eos
atque dixisset. deus visitabit vos. asporta
te ossa mea vobiscum de loco isto. mortuus
us est expletis centū decē vite sue annis
et cōditus aromatibus: repositus est in lo
culo in egipto

Explicit liber Genesis. Incipit liber
hellesmoth quem nos Exodi dicimus.

Capitulum I

Hec sunt nomina filiorum israel. qui in
gressi sunt in egiptū cum
iacob. Singuli cum do
mibus suis introierunt
Rubē. simeō. leui. iudas. isachar. gabu
lon. et beniamin. dan et neptalim. gad et
aser. Erāt igitur omnes anime eorum qui egressi
sunt de semore iacob septuaginta. Ios
eph autem in egipto erat. quo mortuo et
vniuersis fratribus eius oīque cognatione
sua: filii israel creuerunt et quasi germinan
tes multiplicati sunt: ac roborati nimis
impleuerunt terram. Surrexit interea